DYLAN THOMAS

FIICELE REBECÄI

DYLAN THOMAS

FIICELE KEBECÄI

Traducere, prefaţă
şi netă biobibliografică
MARCEL POP-CORNIŞ

EDITURA FACLA Timişoara, 1982

Dylan Thomas

Rebecca's Daughters

Triton Publishing Company Limited,
Great Britain, 1965

*Toate drepturile asupra acestei versiuni
sînt rezervate Editurii „Facla“*

DYLAN THOMAS, PROZATOR

Intr-un eseu ironic, publicat cu trei ani înaintea morţii sale, "How to be a Poet“ („Cum să exişti ca poet", 1950), Dylan Thomas definea cu umor două specii de poeţi apărute după primul război mondial, care au transformat poezia în- tr-o ocupaţie lucrativă, scăpîndu-i de grija scrisului de mîine. Primul, poetul provincial, „eminamente liric", beneficiază de următorul portret :

„El are fie o înfăţişare suptă, ca să nu zicem sfrijită, buze la fel de subţiri, senzuale şi ispititoare ca ovipozitorul unei găini, o calviţie încă din naştere, ochii mici şi roşii din pricina lecturilor în franţuzeşte - o limbă pe care n-o pricepe - în vreo mansardă de provincie, o voce care-i scîrţîie ca ghiara unui chiţcan pe-o foiţă de staniol, nările transparente şi răsuflarea îmbîcsită ; fie este fălcos şi hirsut, cu pipa atîrnîndu-i între buze şi nările pline de firicele de tutun, cu panorama Sussexului înecată în privirile

înceţoşate de băutură, costumul său scămoşat miro-

sind a toţi cîinii pe care nu-i şaate suferi, şi cu o voce de terier de Airedaie alfabetizat la un curs prin corespondenţă". [1]

Cariera sa socialâ este reprezentativă : „recrutat în Serviciul administrativ la © vîrstă la cere mulţi din tinerii noştri poeţi aleargă acum spre Studiourile de radio, echivalentul modern al escapadei pe mare", tînărul poet înzestrat cu o ureche sensibilă la mişcările oculte de prin birouri, începe prin a scrie o poezie pentru revista Serviciului public ; o poezie despre natură, fireşte, în care adie mireasma „cîmpiilor, florilor, a subţiorilor de Triptolem, a grajdurilor, a rugurilor de frunze, a finului". Poezia tînărului Cribbe (scrisă în maniera lui Crabbe) este mai apoi antologată în „Cimpoaie noi", recenzată laudativ (sub pseudonim) de criticul căreia îi fusese dealtfel dedicată. Poetaşului, ferit de „exagerări moderniste", i se prevede un viitor strălucit. Editura „Stihul şi Vremea" îi contractează o plachetă de versuri cu condiţia ca să i se conceadă drepturi exclusive asupra următoarelor nouă . .. romane ale susnumitului. Tînărul Cribbe studiază atent vandabilitatea cărţilor de proză, şi se decide să scrie romane senzaţionale, „proletare", „intelectuale" (nedisimulat pornografice) şi în cele din urmă trilogii. In culmea gloriei mai compune (la intervale mari) cîte un sonet banal, amintindu-

1 Dylan Thomas, *A Prospect of the Sea and Other Stories and Prose Writings,* edit, by Daniel Jones, London, J.M. Dent *&* Sons Ltd., 1975 (1955), p. 105.

şi că poezia a fost „prima lui iubire".

Al doilea tip este cel al poetului „intelectual", şcolit la colegiile potrivite, dar afectînd de la bun Început melancolia existenţială sau fronda. Primul său volum, „care s-ar putea intitula *Aspide şi lăute", e* impregnat de nostalgia după o existenţă necunoscută, de melancolia lumii („căci a văzut ©dată lumea de pe fereastra unui tren : şi i s-a părut ireală"), de o imagistică frivolă şi exotică, -de un modernism de „seră uşor cacofonă". In deceniul al treilea acelaşi poet va scrie un volum de poezii în ritmuri complicate, excentrice, însoţind pastelul cu o conştiinţă socială, argoul cu limbajul ideologizat ; iar în deceniul al patrulea o poezie „apocaliptică" cu metafore furate şi clişee „amestecate în lapte stătut de măgăriţă" sub titluri vizionare de tipul *Macrocosmos Vibrant* sau *Heliogabalus de Rusalii.* Poetul cu pricina va învăţa să scrie şi recenzii la cărţi de poezie, avînd de grijă să nu irite nici-un poet cu stare „decît dacă are faima de cărpănos, dacă e mort sau plecat în America". [2] Ca răsplată, poetul va fi onorat cu titluri şi sinecure precum conducerea unor reviste efemere de literatură.

„Cît priveşte poetul care scrie doar din plăcerea de-a scrie, căruia nu-i pasă prea mult de este publicat ori nu, şi care poate răbda mizeria şi nerecu- noaşterea publică în timpul vieţii, nu putem afirma nimic pertinent la adresa sa. Nu e om de afaceri. ***Iar*** posteritatea nu-i rentabilă".[3]

2* **Ibid.,** p. 110-114.
3 **Ibid.,** p. 115.

Dylan Thomas aparţine de drept acestei ultime categorii. Chiar dacă a recurs şi el uneori la mijloace „extrapoetice" de persuadare a publicului, de susţinere a operei sale : emisiuni radiofonice, conferinţe şi recitaluri, turnee epuizante în Statele Unite (unicul loc în lume unde, cum mărturisea el odată, „puteam juca rolul poetului fiind scutit de-a mai scrie şi poezie" [4]), un histrionism şi o vervă a improvizaţiei care au alimentat numeroasele legende ale vieţii sale. Dar poetul care a contribuit mai mult ca oricare contemporan la creşterea prestigiului public al poeziei, co- borînd-o în sala de spectacol, a rămas paradoxal o figură controversată a criticii. Dylan Thomas ilustrează înainte de toate paradoxul poetului dificil, „care s-a interesat mai puţin de accesibilitatea sa“, stîrnind totuşi o adeziune „mai largă şi mai adîncă decît alţi poeţi scrupuloşi cu ştiinţa sau neştiinţa cititorilor lor" [5] ; sau paradoxul „celei mai pure voci lirice a acestui veac", aparent spontană şi capricioasă, controlată totuşi de o conştiinţă poetică evoluată şi o cultură remarcabilă, care a asimilat aproape toate experienţele poetice, de la cele biblice sau shakespeariene, la simbolismul şi suprarealismul modern ; sau, în fine, paradoxul ultimului poet vizionar din lirica

4 Dylan Thomas, *Selected Letters,* ecfit. by Constantine Fitzgibbon, London, 1966, p. 382.

5 • *Michael Hamtxirger, The Truth of Poetry. Tensions in Modem Poetry Irom Baudelaire to the 1960's, Harmondsworth, Penguin Books Ltd., 1972, p. 203.*

engleză redus prea adesea la statutul unui „mare autor minor" [6], prizonier al cuvîntului şi al complicatelor alchimii formale, căutînd sensul într-o „immense et raisonné dérèglement de tous les sens", cum ar fi spus Rimbaud. Exista, de aceea, mai multe ipostazieri critice ale poetului, vădit contradictorii : un Dylan Thomas obscur şi sibilin, turmentat de imagini (comparat uneori cu Hart Crane), un Dylan Thomas sumbru şi elegiac, gotic şi „apocaliptic", „minor" sau „imitativ", obsedat de cîteva teme existenţiale, mereu aceleaşi (ciclul vieţii şi al morţii, erosul, captivitatea în „insula de oase") ; dar mai ales un Dylan Thomas naiv şi imatur, pretimpuriu sacrificat pe altarul vieţii şi al cuvintelor :

„Dylan Thomas ***a*** fost mai degrabă un poet minor, ... deoarece moartea a învins în fiinţa lui asupra ***vieţii. Şi-a*** fost înconjurat de oameni care aplaudau moartea, nesocotind viaţa . . . Poate că dac-ar fi trăit într-o societate care să pună viaţa mai presus de moarte, Dylan Thomas care atît iubea poezia, vitalul ***ei creator,*** s-ar fi ***simţit*** îmbărbătat". [7]

Adevăratul Dylan Thomas eludează însă aceste formule şi clişee critice, recîştigîndu-şi (mai ales în studiile mai noi) dreptul de a figura alături de „un Keats, un Byron, un Yeats sau un Eliot"[8], remarcabil chiar şi în erori,

---

6 Ved G.S. Frazer, *Dylan Thomas,* London, Longmans, Greene & Co., 1964, p. 65 ("Writers and Their Works", no. 90).

7 Donald Hall, *Remembering Poets. Reminiscences and Opinions,* New York, Harper & Row Publishers, 1978, p. 29-30.

8 Elder Olson, *The Poetry oi Dylan Thomas,* *he University of

„un artist conştient la care sensul se însoţeşte cu formă şi ordine. Nici un alt poet englez modern nu a avut un simţ mai subtil al formei şi nu a construit strofe sau paragrafe poetice — tradiţionale ori moderne - cu o artă mai perfidă". [9] Semnificativ, aceasta este şi imaginea pe care şi-a construit-o poetul în numeroasele sale texte explicative, scrisori, conferinţe şi eseuri radiofonice, articole cu caracter polemic precum cel din care am citat pe larg la început. Imaginea unui „artist al cuvîntului, scrupulos, conştient, incomod şi perfid" :

„Recurg la toate procedeele posibile pentru ***a*** face poemele mele sâ evolueze în direcţia dorită : trucuri vechi, trucuri noi, jocuri de cuvinte, cuvinte .telescopate', paradoxuri, aluzii, paranomasie, para- gramă, catachrezâ, slang, rime asonante, rime vocalice, ritm variabil. Fiece procedeu existent în limbă îţi stă la dispoziţie. Poeţii trebuie ... să se distreze din cînd în cînd ...' [10]

în acelaşi timp descoperim şi imaginea unui poet cu o evoluţie constantă, adesea surprinzătoare, contrazicînd ipostazele sale anterioare şi ieşind din tiparele rigide ale unor curente literare. Articolul „Cum să exişti ca poet" poate fi citit şi ca o savuroasă istorie polemică a poeziei interbelice în cadrul căreia

---

Chicago Press, 1965 (Phoenix Books).

9 David Daiches, "The Poetry of Dylan Thomas", in *Literary Essays,* London, 1956.

10 Dylan Thomas, "Poetic Manifesto", citat in D.C Perkins, *The World* of *Dylan Thomas,* Swansea. Celtic Educational Services,
1975, p. 52.

Dylan Thomas a ocupat o poziţie solitară.

începuturile poeziei lui Dylan Thomas se situează în apropierea imagismului eliotian, dar un imagism „dereglat" după principii suprarealiste, păstrat în zona contradicţiei active. Expli- cîndu-şi metoda într-o scrisoare către Henry Treece, poetul refuza procedeul „mişcării concentrice în jurul unei imagini centrale", preferind dinamica internă a asociaţiei libere, a proliferării conflictuale de imagini :

„O poezie de-a mea are nevoie de o multitudine de imagini, centrul ei fiind constituit de această multitudine. Aştept să se nască o imagine .emoţională' în mine după care o controlez cu facultăţile mele intelectuale şi critice, făcînd-o să germineze o altă imagine, lăsînd ca aceasta s-o contrazică pe prima, apoi extrag din a treia imagine produsă de interacţiunea primelor două, o a patra imagine contradictorie, ofe- rindu-le la toate libertatea, în limitele impuse de mine, de-a intra în conflict. Fiecare imagine conţine în ea germenele propriei distrugeri şi metoda mea dialectică, aşa cum o înţeleg eu, e o permanentă alcătuire şi surpare de imagini care purced dintr-o imagine centrală, ea însăşi constructivă şi destructivă în acelaşi timp ... O imagine se naşte şi moare în cealaltă".[11]

O asemenea metodă depăşeşte atît principiile imagismului, cît şi cele ale suprarealismului, apropiindu-se de dialectica constructiv-deconstructivă a *textului* modern. „Surrealiştii", scria Dylan Thomas în *Note asupra artei poetice,* „vroiau să plonjeze în subconştient şi să dezgroape imagini fără ajutorul raţiunii,

aşternîn-

[11] Gtat in Elder Olson, *The Poetry of Dylan Thomas,* p. 35.

n

du-le la modul iraţional şi ilogic pe pînză sau hîrtie . . . Pentru ei haosul era formă şi ordine", un principiu pe care „îl resping categoric . . . Una din artele poetului constă tocmai în a face accesibil şi a articula materialul extras din sursele subconştiente ; un ţel major al intelectului este acela de a *selecta* din masa amorfă de imagini subconştiente pe acelea care îi slujesc intenţiile creatoare” [11]. Or poezia lui Dylan Thomas, aşa cum o definea poetul încă în 1934, a fost de la început o permanentă aspiraţie spre o nouă ordine conceptuală şi formală, „mărturia unei sforţări personale dinspre întuneric spre o undă de lumină". De aceea ni se pare abuzivă identificarea poeziei lui cu tendinţe la modă în epocă, unele (precum „mişcarea apocaliptică") copios ironizate de autor.

Textele confesive şi teoretice ale poetului scot în evidenţă şi un aspect *înnoitor, original,* al poeticii sale, ieşită din cadrele liricii interbelice, anticipînd „revoluţia orală" din lirica contemporană. Urmînd buna tradiţie a retoricii galeze, dar mai ales exemplul mentorilor săi, John Donne, Blake sau Keats, Dylan Thomas accentuează virtuţile auditive, senzoriale şi afective ale cuvintelor, exuberanţa ritmurilor. Intr-o scrisoare către Pamela Hansford Johnson, poetul dezvoltă următoarea teorie, plecînd de la un citat din Donne :

11Dylan Thomas, “Notes on the Aft of Poetry" (1951), in James Scully, ed., *Modern Poets on Modern Poetry,* Glasgow, Fontana/ Collins, 1977, p. 201.

„Toate gîndurile şi acţiunile emană din trup. De aceea descrierea gîndului şi a acţiunii - oricît de abstracte - pot deveni sugestive prin apelul la nivelul fizic. Fiecare idee, intuitivă sau abstractă, poate fi tradusă în limbajul trupului, al cărnii, tegumentelor, sîn- gelui, tendoanelor, venelor, glandelor, organelor, celulelor sau simţurilor sale" [12].

* Ceea ce înseamnă nu doar filtrarea sensului poetic prin organic (adesea visceral), ci şi descoperirea forţei „naturale" a limbajului însuşi, a realităţii *perceptibile, autonome* a cuvîntului. Citim astfel în „Note asupra artei poetice" :

„Doresc să tratez cuvintele precum un meşter tratează lemnul sau piatra, să le despic, sculptez, mulez, să le încovoi, şlefuiesc şi ordonez în modele, secvenţe, sculpturi, fugi muzicale exprimînd vreun impuls liric, vreo îndoială sau certitudine spirituală, vreun adevăr vag întrezărit pe care trebuie să-l desluşesc".[13]

Puţini poeţi ai acestui veac au atins un asemenea nivel al conştiinţei limbajului ca Dylan Thomas, puţini au reuşit să restituie cuvîntului poetic, pîndit de atîtea „terorisme“ şi clişee verbale, forţa sa sugestivă şi incantatorie. Sintaxa poetică complicată, experimentele prozodice dificile (ciclul *Viziune şi rugă,* ori poezii ca Prolog, Dialogul

12 *Selected Letters oi Dylan Thomas* (ed. by Constantine Fitzgib- bon) p. 48.

13 "Notes on the Art of Poetry", în James Scully, ed., *Modern Poets on Modern Poetry,* p. 196—197.

rugăciunii, Morţi şi intrări, din păcate traduse insuficient de atent la noi [14]), proliferarea impresionantă de metafore, toate converg spre

revitalizarea limbajului, a cărui calitate esenţială rămîne pentru poet forma sonoră, *oralitatea.* „Cuvintelor cunoscute le cresc aripi ; litera tipărită încolţeşte şi înmugureşte ; *vocea* descoperă urechea poetului ; se adevereşte că poemul «lin pagină e doar jumătate de poem" [10], că el trebuie tratat ca un *scenariu* pentru o viitoare interpretare care să-l actualizeze şi în acelaşi timp să se constituie în critica lui. Chiar dacă, cum mărturiseşte poetul în altă parte, „tot ce poate nădăjdui să realizeze cititorul propriilor lui poezii, este să-şi reactiveze în memorie impulsurile sale originale, adîncind, poate, fie şi pentru o clipă, înţelesul intim al cuvintelor înşirate pe pagină". [17] Dylan Thomas, înzestrat cu o voce şi un talent interpretativ ieşite din comun, şi-a argumentat convingător propria-i teorie. în acelaşi timp s-a străduit să atenueze distincţiile între genurile literare, amestecînd (contrar unei opinii critice care s-a încăpăţînat să-l vadă ca poet eminamente liric) *epigul* şi *dramaticul* în structurile sale lirice, pînă la acea sinteză elocventă, „drama pentru voci" *Under* M*ilk Wood (La umbra pădurii de lapte,* 1954).

Aşadar poezia şi proza lui Dylan Thomas sînt mai intim legate decît s-ar părea la primă

14Vezi Dylan Thomas, *Viziune şi rugă,* trad. C. Abăluţă şi Şt. Stoe- nescu, Edit. Univers, Bucureşti, 1970.

vedere, izvorînd din acelaşi spirit inventiv, iubitor de retorică, melodramă, paradox, joc verbal adesea mistificant, din aceeaşi privire senin-nostalgică [15] [16] [17] [18] aruncata trecutului. Dealtfel într-o definiţie mai veche, Dylan Thomas descria poezia ca „o mişcare ritmică, inevitabil narativă, dinspre o orbire împovărată de veşminte, spre o viziune nudă a cărei intensitate depinde de calitatea efortului învestit în procesul creaţiei". [19] Prin *naraţiune,* prin- tr-un fir epic, poezia cîştigă în luciditate. De aceea nu vom considera proza lui Dylan Thomas „o parte minoră a operei sale, reprezentîndu-l pe Thomas în postură de histrion /'entertainer'/, şi nu de poet dedicat", un refugiu temporar din faţa constrîngerilor epuizante ale vocaţiei sale. [20] in multe privinţe această proză desăvîrşeşte profilul poetului, fiind adesea metaforică, impresionistă, rememorativă, bogată în eufonii, aliteraţii, serii adjectivale, cataloage de imagini, sunete, mirosuri, în viziuni fulgurante scoase la lumină fără o ordine aparentă, după o metodă pe care scriitorul o numeşte a bulgărelui de zăpadă („mîinile mi se cufundă în acea sferă albă ca lîna, cu glas de clopot" pentru a „scoate la

15 "The English Festival of Spoken Poetry", în Dylan Thomas, *Quite*
16 *Early One Morning* (broadcasts), London, J. M. Dent & Sons Ltd.,
17 1974 (1954), p. 126.
18 "On Readlng One's Own Poems", *Ibidem,* p. 131.
19 Citat în Constantine Fitzgibbon, *The Life of Dylan Thomas,* Boston, 1965, p. 142.
20 Aşa cum face bunăoară G. S. Frazer în *Dylan Thomas,* p. 10.

iveală tot ce s-o găsi" [21]). în acelaşi timp, însă, proza evidenţiază şi alte laturi ale personalităţii lui Dylan Thomas, puse în umbră de poezie : un evoluat simţ al umorului, comediei şi parodiei („Vreau să găsesc rîsul sănătos în cărţi, imaginea, mirosul şi *sunetul* hohotelor de rîs" [22]) ; o vervă polemică şi o conştiinţă teoretică rafinată ; şi nu rareori o conştiinţă civică nonconformistă, un Dylan Thomas mai galez decît în po,ezii, ferm în atitudinile sale sociale şi politice, dezminţind legenda poetului retractil, solipsist.

încă în reportajele scrise în tinereţe pentru o gazetă locală, dar mai ales în numeroasele scrisori adresate lui Trevor Hughes, Pamela Hans- ford Johnson, Vernon Watkins etc., se conturează o fascinantă naraţiune a Wales-ului contemporan, cu peisajele, moravurile, tipologia umană, micile sau marile lui evenimente cotidiene. Aceste texte anticipează metoda „reportajului iluminat“, cum o numeşte Thomas într-o scrisoare, cu referire la culegerea de povestiri autobiografice, *Portret al artistului ca tînâr cline,* transfigurînd şi metaforizînd („I am a Symbol Simón", glumea odată poetul), dar păstrînd în permanenţă o privire deschisă spre spectacolul caleidoscopic al realităţii, spre un Swansea pitoresc în tradiţii, dar mizer în anii crizei economice. Mai multe scrisori şi

21„Memories of Christmas[1]', in Dylan Thomas, *Quite Early One Morning,* p. 22, 21.

22„A Dearth of Comic Writers", *Ibidem,* p. 125.

articole teoretizează explicit relaţia între scriitorul de talent şi materialul său naţional, *tema galezâ :*

„Numai un scriitor mare poate conferi acestei ţări absurde, bogată în cîmpii verzi, hornuri ***de casă, pito***resc şi boală, sate mîndre şi oraşe sufocate de ***fum,*** întreaga-i semnificaţie şi recunoaştere". [23]

Sau reproşează contemporanilor ignorarea tradiţiilor culturale ale acestui spaţiu, a bogatului

23„A Modem Poet of Gower: Anglo-Welsh Bards", *Herald* of *Wales,* 25 iun. 1932, citat in John Ackerman, *Welsh Dylan,* 1979, p. 15.

fond de legende şi mitologie celtă. Dispreţuind specia „poetului crescut pe lingă gard, holbîn- du-se placid peste uluci, cugetînd la fragilitatea vieţii, iarba verde şi inepţia propriei sale gîn- diri", [24] Dylan Thomas preferă să se numere printre tinerii intelectuali, „ultimii nonconformişti ai acelei epoci" care visează o „renaştere a spiritului galez". *Grupul de la Swansea,* constituit la începutul deceniului trei, petrece ceasuri memorabile discutînd despre poezie, artă, politică, religie, Einstein, Stravinsky, Greta Garbo, moarte, dar mai ales despre „cum Dan Jones avea să compună cea mai impresionantă simfonie, Fred Janes să picteze pictura cea mai meticuloasă, Vernon Watkins şi Dylan Thomas să scrie poemele cele mai înflăcărate". [25] Dar în acelaşi timp Thomas a respins accentele naţionaliste ale unor contemporani, a continuat să scrie în limba engleză (şi nu doar pentru că această limbă avea „valoare comercială" - dealtfel nici nu cunoştea limba velşă —), apreciind mai tîrziu că succesele unor poeţi galezi în limba engleză se datorează talentului, şi nu apartenenţei lor etnice : „Ceea ce contează este calitatea poeziei, scrisă în limba care îi este cea mai apropiată poetului, iar nu continentul, ţara, insula, rasa, clasa ori simpatiile lui politice". [26]

24 *Ibidem,* p. 14.

25«Return Journey", in Dylan Thomas, *Quite Early One Morning,* p. 82.

26.Welsh Poets", *Ibidem,* p. 139.

Portrait of the Artist as a Young Dog (Portret al artistului ca tînăr dine, 1940) continuă aceeaşi temă, fiind în intenţie „povestiri din biografia unui provincial . . . Toate descriu viaţa din Swansea : circiumele, cluburile, sălile de biliard, promenadele, adolescenţa şi nopţile de mahala, prieteniile, pasiunile şi umilinţele". [26] Modele se întrevăd destul de limpede încă din titlu. „Nu neg — mărturisea scriitorul în 'Note asupra artei poetice' — că în concepţia lor unele din povestirile mele din *Portret* vor fi datorat cîte ceva povestirilor lui Joyce din *Dubliners.* Dar, în fond, Du- *bliners a* fost o operă de pionierat în domeniul prozei scurte, astfel că nici-un prozator mai apoi nu a putut să nu profite, cît de puţin, de pe urma lor". [27] in acest caz fronda adolescentină, caracteristică şi eroului joycean, înclinaţia spre solitudine dar şi o curiozitate uneori morbidă, fac din personajul central, parţial autobiografic, un picaro modern prin acea „Mecca galeză", portul Swansea. Reconstituirea ambianţei e exactă, pe alocuri uşor nostalgică, amestecînd patosul descripţiei cu umorul.

Tonul acestor povestiri în care autorul pare să fi redescoperit posibilităţile comediei (acelaşi ton îl reîntîlnim şi în cîteva povestiri din ultima perioadă, ca *Urmăritorii sau O întîmplare,* excelente crochiuri din existenţa comic-patetică a provinciei galeze), contrastează în chip evident cu atmosfera sumbră, gotică, din *The Map of Love (Harta*

iubirii, 1939), o stranie colecţie de „pièces noires" care avea să intereseze (prin datele ei

[2i] *Selected Letters ol Dylan Thomas, p. 240.*

[27] „Notes on the Art of Poetry", in James Scully, ed.ₜ *Modern Poets on Modern Poetry,* p. 199.

superficiale), pe neoromanticii, suprarealiştii sau poeţii „noului apocalips" din anii războiului. Dar dincolo de aspectul lor senzaţional, ori de tehnicile suprarealiste utilizate, prozele şi poeziile acestui volum impresionează prin ştiinţa construcţiei, prin subtilitatea experimentului verbal, a frazării şi ritmării, prin complexitatea structurilor simbolice sau alegorice, contrazicînd astfel premisele suprarealiste (mai tîrziu, în „Cum să exişti ca poet", Dylan Thomas avea să ironizeze pe practicanţii incoerenţei verbale, credincioşi dictonului : „calea spre poeziei trece prin voinţă şi delir").

Aşa, spre exemplu, proia titulară a acestui volum descrie, în forme metaforice complexe, o explorare iniţiatică (la vîrsta adolescenţei) a teritoriului erotic. Cartografierea acestui teritoriu îmbină o simbolică vag freudiană cu datele unui spaţiu geografic bine reconstituit, plasat pe valea rîului Idris. în alte povestiri un spaţiu similar, valea Jarvis împresurată de dealuri, este învestit cu funcţii arhetipale, ca vatră iniţiatică a lumii în care se săvîrşesc ciudate ritualuri ale vieţii şi morţii. în *Muscfirul* ea devine o alegorică vale a plîngerii şi descompunerii, în *Inamicii* centrul „universului tumultuos" în care se încrucişează două generaţii şi două atitudini

existenţiale (reprezentate de familia Owen, primitivă, vitală, adulatoare a forţelor întunericului, şi bătrînul preot Davis, rătăcit aici dintr-o lume a aparentelor armonii) ; în *Copacul,* dar mai ales *Şoarecele şi femeia,* un iluzoriu paradis terestru pentru judecata naivă a unui copil, unui idiot peripatetic sau a unui nebun care reactualizează aici, într-o variantă fantastă, legenda lui Pigmalion. în fine *Grădinile* este o veritabilă alegorie a *transfigurării poetice, a* explorării unei lumi de cuvinte şi imagini care împrumută în acelaşi timp forma palpabilă a geografiei galeze [28].

Călătoria poetului Marlais (coincidenţă semnificativă de nume cu al doilea prenume al scriitorului) în căutarea spaţiului arhetipal al imaginaţiei sale, croit însă pe un spaţiu real, recognoscibil, se încheie simbolic în ampla „dramă pentru voci" *La umbra pădurii de lapte.* Dealtminteri în povestirea *Grădinile* există o menţiune directă a „cărţii negre din Uareggub", posibil subtitlu al acestei ultime naraţiuni dramatice. Uareggub, nume cu rezonanţe velşe, este de fapt anagrama expresiei „bugger all" („sodomiţi cu toţii"), subliniind de la început registrul ironic în care a fost concepută cronica vorbită a unei zile din viaţa unui orăşel galez (probabil Laugharne unde scriitorul şi-a petrecut ultimii ani din viaţă). Şi titlul are implicaţii ironice, amestecînd conota- ţiile cosmice, celeste (de paradis terestru, sub zodia Căii lactee) cu cele lumeşti, erotice şi păgîne [29]. Uareggub

este populat de indivizi excentrici, pătimaşi, stranii în purtările lor (domnul Edwards, negustorul de postavuri, şi domnişoara Price, cusătoreasa, îşi scriu zilnic epistole amoroase, fără să fi încercat vreodată a se întîlni ; domnul Pugh, învăţătorul, cicălit interminabil de

[22] Aceste povestiri au fost republicate, împreună cu alte proze, !n voi. *A Prospect of the Sea and Other Stories* (1955).

[29] Vezi în acest sens şi John Ackerman, *Welsh Dylan,* p. 107-10$, **110**.

soţia sa, se delectează cu imaginare planuri de răzbunare ; alte personaje îşi împart iubirea între două soţii sau doi amanţi, ori conspiră la reformarea moravurilor locale). Dar dincolo de anecdotica burlescă, intenţionat caricaturală, există o anumită gravitate, o viziune de ansamblu care plasează mtîmplarea, trivialul, într-o perspectivă metafizică. La *umbra pădurii de lapte* poate fi citit nu doar ca o savuroasă (uneori crudă) comedie de moravuri, ci şi ca o elegie a vieţii irosite, fragile, stranii, consumată într-un stupar uman cum este Llareggub.

La umbra pădurii de lapte reţine atenţia şi prin caracterul novator al formei, un interesant experiment literar, adaptat nevoilor radiofonice. In locul tradiţionalei succesiuni de momente epice, al unei intrigi dramatice clar conturate, Dylan Thomas a preferat un *montaj de voci care* se succed într-o regie subtilă, controlată îndeosebi de

cele două puncte de vedere, al preotului Eli Jenkins, menit „nu să judece ori să condamne, ci să explice şi să facă să ni se pară totul straniu de simplu" [27], şi cel al bătrînului căpitan de mare, pătimaş şi neostoit chiar şi în moarte. Aventura vocilor e dublată şi de aventura limbajului care conferă acestei drame evidente virtuţi poetice.

Dylan Thomas, mai mulţi ani scenarist şi colaborator al reţelei B.B.C. (mai ales secţia ga- leză), experimentase între timp şi alte tipuri de expresie radiofonică : monologul confesiv, dialogul imaginar, reportajul afectiv. Volumul *Quite*

Early One *Morning (Devreme într-o dimineaţâ,* 1954) grupează scenariile radiofonice ale autorului pe două categorii : scenariile literare şi eseurile cu caracter didactic. în prima categorie memorabile rămîn cele două „Aduceri aminte din copilărie", evocînd oraşul natal, Swansea, „un tîrg urît. şi atrăgător (sau cel puţin aşa mi se părea mie), tîrîndu-se pe brînci, lăbărţîndu-se, întinzîndu-se în mahalale, în dezordine, cu magherniţe, dar şi cu cartiere elegante pe lîngă plaja splendid arcuită" [31], sau alte texte similare ca „Devreme într-o dimineaţă", „Amintiri de Cră- ciun", „Călătoria de întoarcere", ce restituie peisajul copilăriei cu un anumit patos (de vreme ce acest peisaj s-a risipit de mult, atins şi de ravagiile războiului), în notaţii fulgurante. Căci „amintirile din copilărie nu au o ordine ; din toate acele cîrduri multicolore şi

27 *Selected Letters ol Dylan Thomas, p. 365.*

îmbălsămate de peşti care zvîcnesc în adîncuri în momentul amintirii, unul sau doi ţîşnesc fără veste din apele răsculate în aerul prezentului : *peşti zburători* fără de moarte" [32].

Surprinzător, aceeaşi metodă a rememorării afective este utilizată (cel puţin parţial) şi în romanul de faţă. *Rebecca's Daughters (Fiicele Re- becăi,* publicat pentru prima dată în 1965) reanimă un cadru istoric precis, plasat la mijlocul veacului trecut, adesea cu mijloacele autobiografiei. Acţiunea imaginară a romanului se desfăşoară într-un posibil „ţinut al memoriei", comi-

[31] „Reminiscences of Childhood", în *Quite Early One Morning*» p. 1.

[32] *Ibidem,* p. 6.

tatul Pembroke, situat în vecinătatea ultimei localităţi de reşedinţă a scriitorului, Laugharne. „Atmosferizarea" acestui teritoriu, probabil puţin schimbat în decursul unui secol, se face în scurte secvenţe sau notaţii descriptive (adecvate tehnicii cinematografice a naraţiunii) ce par desprinse din prozele de evocare ale lui Dylan Tho- mas. Laitmotivul zăpezii (sau ploii) perpetue în Wales e frecvent şi în volumul *Devreme intr-o di- mineaţă :* „Ningea. întotdeauna ningea de Crăciun ; în amintirea mea decembrie e alb ca o La- ponie, deşi fără reni. Dar cel puţin erau pisici". [28] Sau în povestirile din A *Prospect of the Sea (Orizontul mării) :* „Zăpada de atunci

28 *Quite Early One Morning, p. 22.*

nu era la fel. Zăpada noastră nu era doar cernută din hîrdaie albe ca varul, din cer, presupun că emana şi din pămînt, curgea şi ne potopea din braţele şi trunchiurile copacilor ; zăpada creştea peste noapte pe acoperişurile caselor ca un muşchi dalb şi pur, se întindea ca firişoarele de iederă pe pereţi, şi se aşeza pe poştaşul care tocmai deschidea poarta, ca un viscol mut de ilustrate albe, rupte în bucăţi". [29] Numeroasele scene petrecute în intimitatea conacului Pentre ori a Vilei Sarn par şi ele a fi desprinse din naraţiunile domestice ale lui Dylan Thomas, populate de o armată întreagă de unchi şi mătuşi excentrice, păzitori ai unor vechi şi stranii ritualuri de familie.

Dar *Fiicele Rebecâi* se apropie totuşi de formula romanului istoric, asezonat cu o intrigă dinamică şi cîteva procedee ale literaturii de aventuri, utilizate însă cu o vervă comică care plasează cartea în vecinătatea parodiei. Privirea spre trecut, deşi uneori nostalgică sau critică, îşi păstrează umorul. Pentru Dylan Thomas, istoria nu înseamnă neapărat un trecut condamnat, ca pentru concetăţeanul său R. S. Thomas care putea să scrie :

„Nu există prezent in Ţara Galilor,
Şi nici viitor;
N-ai să afli decit trecutul,
Fragil de atitea relicve,
Fortăreţe şi castele muşcate de vint,

29 *A Prospect of the Sea, p. 97-98.*

Dimpotrivă, Dylan Thomas afirmase într'-un eseu radiofonic că literatura nu e scrisă niciodată la timpul trecut : „Memoria, la toate timpurile, poate privi spre viitor, poate să avertizeze, să admonesteze" [31]. In *Fiicele Rebecăi* plonjarea în trecut se face nu doar în căutarea divertismentului, ci şi a unei morale. De aceea momentul evocat este anul 1843, situat într-o epocă de agitaţie socială şi reformism menit s-o preîntîmpine. Sub presiunea revoltelor ţărăneşti şi a unei întregi campanii împotriva protecţionismului, purtată cu cele mai diverse mijloace, guvernul conservator al lui Sir Robert Peel a fost obligat în cele din urmă să reducă sau să revoce tariful vamal la o serie de produse, încurajînd liberul schimb. Naraţiunea lui Dylan Thomas reconstituie aceste aspecte convingător, dar le priveşte cu filozofie şi umor, insistînd asupra fabulei umane, a confruntării de temperamente şi principii. în centru ei se află nu „duhuri mincinoase" sau personaje-schemă, distribuite după principii maniheiste, ci o galerie memorabilă de tipuri umane, de „excentrici“ co- borîţi parcă din Uareggub (lordul Sarn, Sir Henry, Mr. Pugh, Mordecai Thomas, William Evans etc.). Dincolo de confruntarea socială, există şi o subtilă confruntare temperamentală şi afectivă între

30„Welsh Landscape“, in A. Alvarez, ed., *The New Poetry,* Harmondsworth, Penguin Books, 1962, p. 79.

31 „Three Poems“, in *Quite Early One Morning,* p. 157.

englezi şj galezi (pătimaşi, vicleni, candizi), bărbaţi şi femei, stăpîni şi slugi. Suspensul erotic între Rhiannon şi Ânthony (o variantă senină a dramaticei relaţii din *Musafirul,* pusă acolo sub semnul morţii ineluctabile) are ceva din simplitatea şi ingenuitatea marilor poveşti de dragoste.

Fiicele Rebecăi este ilustrarea cea mai izbutită a tentativelor lui Dylan Thomas de a crea în anii 1940 un „roman cinematografic", un scenariu complet „gata pentru a fi filmat, care să-i dea cititorului obişnuit impresia vizuală a filmului în cuvinte şi care să poată fi publicat ca o nouă formă literară" [32]. Cum arată regizorul J. Mac- laren Ross, cu care autorul colaborase la scrierea mai multor asemenea scenarii, existau unele dificultăţi tehnice de rezolvat : textul naraţiunii cinematografice nu putea fi încărcat cu prea multe indicaţii tehnice privind operaţiile camerei de filmat (dealtfel acestea au fost parţial omise de editorul romanului) ; pe de altă parte exista ris-

32 J. Mdclaren Ross, *Memoirs ol the Forties,* citat în *Pretafa* editorului la Dylan Thomas, *Rebecca's Daughters,* London, Triton Publishing Comp., 1965.

cui de a se pierde efectele dramatice ale unor procedee strict filmice ca de pildă *prim-planurile.* Dylan Thomas a „epicizat" însă multe din aceste procedee, găsindu-le echivalente în sfera limbajului. Cartea este o excelentă demonstraţie de virtuozitate tehnică, alternînd scenele de ansamblu cu plan-detaliile, naraţiunea „ă ralenti", cu succesiunea rapidă de secvenţe, montajul de replici cu pantomima, episoadele dramatice cu inter- mezzoul comic. Intriga propriu-zisă conţine toate elementele verificate ale genului, uneori utilizate parodic : travestiul, conspiraţia, dubla identitate, urmărirea, aventura nocturnă, suspensul dramatic (prelungit de noi în versiunea tradusă), conduse cu abilitate şi umor spre un „happy ending". Asemenea experimente în proză divulgă o faţă neaşteptată a personalităţii lui Dylan Thomas, mereu surprinzător chiar şi dincolo de teritoriul poeziei „pure", în opere ce nu reprezintă o simplă vacanţă de poet.

MARCEL POP-CORNIŞ

N O T Ă B I O B I B L I O G R A F I C Ă

1914, 27 oct., se naşte la Swansea Oara Galilor) Dylan Marlals Thomas. Mai tîrziu, într-o scrisoare, poetul indică ca sursă a primului său mume celebra colecţie de povestiri mitologice velşe, din veacul al XlV-lea, *Mabinogion.* Al doilea prenume evocă pseudonimul literar (Gwilym Marles) purtat de predecesorul său pe linie paternă, poetul William Thomas. Tatăl scriitorului, D. J. Thomas, absolvent al colegiului universitar din Aberystwyth, era un bun cunoscător aii literaturii engleze, mama sa descendenta unei familii de fermieri din provincia Carmarthen.

1925, sept., Dylan se înscrie la şcoala secundară din Swansea unde tatăl său funcţiona ca profesor de limba engleză. Fără să dovedească înclinaţii deosebite pentru studiu, Dylan citeşte literatură cu pasiunea moştenită de la tatăl său, scrie primele poezii şi editează revista şcolii.

1931, părăseşte şcoala şi începe să lucreze ca reporter la gazeta locală "South Wales Daily Post". Privitor la ambiţiile sale de viitor, mama poetului îşi aminteşte următoarea conversaţie cu fiul ei : „l-am spus, ’Ştii, ar trebui să-ncerci să te înscrii la universitate, altfel ce-ai să ajungi ? Un fel de Keats, ori şi mai rău !’ El m-a privit cu seriozitate şi mi-a răspuns : 'O s-ajung un poet la fel de bun ca şi Keats, dacă nu mai bun"’ (dintr-un interviu publicat în 1956).

1934, 22 aprilie. Profeţia începe să se împlinească : Dylan este

premiat pentru poeziile publicate în revista „Sunday Referee" (în „Colţul poetului"). Ca recompensă i se publică prima plachetă, *18 Poems (18 poeme,* 18 dec. 1934). Cu- prinzînd numeroase, piese antologice, volumul se bucură de succes, impresionînd prin originalitatea viziunii imagistice. Tot acum Dylan face prima călătorie la Londra, în căutarea unor noi orizonturi culturale, dar revine adesea la Swansea pentru a se alătura grupului de tineri intelectuali velşi, animatori ai unei renaşteri artistice în Taro Galilor.

1936, 11 sept., i se publică a doua plachetă de poezii, *Twenty-Five Poems (Douăzeci şi cinci de poeme).* Ea dezvoltă aceleaşi teme existenţiale (eros şi thanatos, izolarea fiinţei şi participarea la ciclurile cosmice etc.), alcătuind un fel de autobiografie spirituală a poetului. Dylan Thomas continuă să facă dese escapade la Londra, absorbit de viaţa boemă a metropolei, .înconjurat de prieteni celebri (Henry Moore, Edwin Muir, William Empson sau Wyndham Lewis).

1937, 11 iulie, se căsătoreşte cu Caitlln Macnamara, întîlnită în peregrinările sale boeme prin Soho. Căsătoria lor, deşi rului liniştea şi echilibrul necesar, mai ales după mutamereu tulburată de greutăţi materiale, îi procură scriitorea în pitoreasca localitate galeză Laughame (în 1938).

1939, ianuarie, se naşte primul fiu al poetului, Llewellyn.

1939, 24 aiigust, îi apare volumul *Thk Map of Love (Harta iubirii),* conţlnînd poezii vizionare şi proze suprarealiste, de factură neobişnuită. Ca şi cel de al doilea volum de poezii, această carte stîrneşte reacţii contradictorii, fiind criticată pentru extravaganţa şi ermetismul imaginii, dar şi imitată de mai tinerii săi confraţi, intr-un studiu critic mai nou, *The Craft and Art of Dylan Thomas,* William T. Moynihan delimitează clar trei perioade în evoluţia poetului : o primă perioadă (1925-1935) a poeziei intens lirice, lim-

pezi, o a doua (1936—1938) a poeziei obscure şi o ultimă perioadă (1939-1953) a maturizării viziunii şi decantării
treptate a expresiei.

1940, 4 aprilie, publică culegerea de povestiri autobiografice *Portrait of the Artist as a Young Dog (Portret al artistului ca tînăr cline).* Din cauza dificultăţilor materiale, părăseşte din nou Ţara Galilor, stabilindu-se la Londra împreună cu familia, lucrind ca scenarist la mai multe filme documentare despre epoca războiului.

1943, martie, se naşte fiica sa Aeronwy. in acelaşi an începe colaborarea cu posturile B.B.C.

1944-1945, în timpul verilor se retrage într-o căsuţă din localitatea galeză New Quay, evocată în mai multe poezii şi proze.

1946, 7 februarie, îi apare volumul *Deaths and Entrances (Morţi şi intrări),* conţinînd o poezie vaticinară, fcomplexă, cu numeroase referinţe mitic-simbolice şi ritmuri încântătorii, amintind deopotrivă de Donne şi de Keats, de Blake şi de Yeats. Prin publicarea acestui volum „a devenit clar că micul geniu precoce, ambiţios şi obscur... s-a transformat într-un artist matur şi grav, dovedind (cel mai adesea) un control perfect al ritmurilor, imaginii şi cu- vîntului" (Thomas Henry Jones).

1946-1949, locuieşte în apropiere de Oxford, colaborind intens cu posturile B.B.C. întreprinde o călătorie în Italia şi una la Praga.

1949, se întoarce in Wales, stabilindu-se în pitoreasca „Casă a bărcilor" din Laugharne, cu debarcader şi vedere la mare, în care rămîne pînă la sfîrşitul vieţii. In acelaşi an se naşte fiul său Colm.

1950, acceptă (din motive financiare) să facă un turneu în Statele Unite, supunîndu-se ordaliilor unor interminabile circuite de „prelegeri" şi „recitări". Descrie ironic

frenezia adula-

toare a „vulturilor culturii" din universităţile americane» intr-un eseu radiofonic intitulat *O vizită in America* (transmis, stranie coincidenţă, chiar în ziua morţii sale in timpul ultimului turneu american).

1952, 10 nov., apare volumul retrospectiv *Collected Poems* care il consocră drept cel mai mare poet englez in viaţă, un autor liric cu o voce inconfumdabilă şi o viziune înnoitoare (vezi, printre altele, recenzia poetei Edith Sitwell din "New York Herald Tribune"). în ocelaşi an întreprinde un nou turneu extenuant în Statele Unite. Scrie poezie puţină (preferă proza, din raţiuni financiare, decantind îndelung fiecare vers, şi încearcă să înveţe, ca odinioară Yeats, să îmbătrînească ca poet.

1952, 15 dec., moare părintele său. Evenimentul îl afectează pro fund, inspirindu-i cîteva elegii antologice (vezi mai ales „Uşor în noaptea asta bună să nu pleci").

1953, 9 nov., poetul se stinge dramatic într-un spital new-yorkez, în timpul celui de al patrulea turneu omericon, întreprins în pofida avertismentelor medicale. De cîteva zile împlinise vîrsta de 39 de ani. Este transportat in Anglia şr înmormîntat simplu la Laughame. In parcul Cwmdonkin din Swansea, care i-a inspirat celebra poemă *Cocoţaţii din parc,* s-a aşezat o placă cu o inscripţie din nu mai puţin celebra *Fern HUI :* „O, eram tînăr şi liber in harul visteriilor sale,/ Timpul mănlănţuia crud şi murind/ Şi totuşi cîntam în lanţuri ca marea ..." (trad. A. E. Bo- consky).

1954, începe cariera postumă a poetului prin publicarea exce lentei drame în proză şi versuri *Under Milk Wood (La umbra pădurii de lapte).* în acelaşi an apare, un volum înmănunchind principalele contribuţii radiofonice ale scriitorului, *Quite Early One Morning* (Devreme intr-o *dimineaţă).*

1955, se publică volumul de povestiri *A Prospect ol the* Seo *(Ori zontul mării),* reluînd parţial prozele din *Harta Iubirii,* completate cu altele preluote din reviste. Populcritoteo

lui Dylan Thomas atinge apogeul : el inspiră mai multe generaţii şi mişcări poetice, de la suprarealiştii postbelici, la „generaţia Beat". Pictori de talent îi ilustrează poemele, în Ţara Galilor se consacră o nouă şcoală critică în subtile exegeze asupra poetului, iar cîntăreţul Robert Zimmerman devine celebru sub pseudonimul de Bob Dylan.

1965, e descoperită o nouă operă, romanul „cinematografic" *Rebecca's Daughters,* curînd transpus pe ecrane cu o distribuţie internaţională.

1970, C. Abăluţă şi Şt. Stoenescu publică la Editura Univers volumul de tălmăciri din poezia lui Dylan Thomas, *Viziune fi rugă.* Au mai tradus din poezia marelui poet galez Petre Stoica, Margareta Sterion, A. E. Baconsky etc., ultimul şi autorul acestui sugestiv portret al poetului : „Că era un mare poet, e incontestabil — dar gloria lui abruptă şi explozivă se datora, ca şi în cazul lui Serghei Esenin, farmecului şi rezonanţei deosebite pe care o trezeau în epocă zigzagurile lui biografice proiectate pe un ecran legendar. Poetul avea demonul insolitului şî viaţa lui... era un spectacol generos, care captivase mediile literare şi chiar sfera mai largă a publicului profan. Totul era striat de sclipirile unei inteligenţe remarcabile şi autentificat de spontaneitatea cea mai dezarmantă .. *(Panorama poeziei universale contemporane).*

M. P. C.

Potop de ploaie pe un vînt dezlănţuit. Amurg de iarnă. Pretutindeni doar pînzele sfîşiate şi călătoare ale ploii şi litaniile vîntului.

Apoi, prin ploaie şi vînt, vine un zvon de copite şi uruit de roţi, şi un cupeu fîşneşte prin faţa ochilor, înghiţit de amurgul răzvrătit. De aproape îl vedem ca o nălucă ce scîrţîie din toate mădularele, apoi ***a*** pierit.

TI zărim din nou, prin ploaie, venind pe un drum de ţară brăzdat de făgaşe umplute cu apă şi străjuit de ambele părţi de copaci golaşi, agitaţi bezmetic. Ramuri rupte lovesc în lemnăria şi geamurile cupeu- lui ce goneşte înainte, cu caii şiroind de apă şi sco- ţînd aburi pe nări în aerul rece al înserării. Copitele Tor ridică valuri de glod.

Cupeul o coteşte scurt pe drumul îngust. Şi de pe capra vizitiului ni se înfăţişează o altă bucată de drum desfundat de ploaie, legănîndu-se şi săltînd primejdios. Iar ceva mai departe un indicator la răscrucea a două drumuri.

Lîngă stîlpul indicator aşteaptă încremenită silueta unui om cu pălăria trasă peste urechi şi mantaua încheiată pînă sus, o nâlucâ sumbrâ, şiroind de apă, cu poalele mantalei fluturîndu-i în jurul trupului. El păşeşte spre mijlocul drumului cu mîna ridicată.

TI vedem acum de pe capra vizitiului, peste spinările ude ale cailor. Mîinile înmănuşate, leoarcă de apă, ale vizitiului trag vajnic

hăţurile. Cupeul se opreşte.

Unul din cele două drumuri ce se despart aici pare destul de neted, celălalt nu-i decît un drumeag plin de glod şi hîrtoape. Pe braţul indicatorului întors spre drumul desfundat stă scris : PEMBROKE.

Omul în manta se apropie, înotînd prin bălţile de apă, de geamul lateral al cupeului, îşi lipeşte obrazul de el şi se holbează prin sticla aburită de apă. De cealaltă parte se întrevede figura lui Anthony Raine care coboară fereastra. E un tînăr chipeş, îmbrăcat în uniforma stacojie de ofiţer de la 1843.

Privind acum din interiorul cupeului, pe lîngă profilul lui Anthony, descoperim faţa bărbatului în manta. E Sir Henry Price-Parry. Sir Henry se străduie să acopere cu vocea sa răguşită vîntul şi ploaia :

- Seara bună, domnule ...

- Ba nu. O seară oribilă, domnule. Ca să ne exprimăm exact. Aşteptaţi cumva poştalionul ?

- Dacă-I aştept ? Tînjesc după el, ca să mă exprim exact. Stau aici de la trei. Şi-s ud pînă-n măduvo oaselor.

- O să mai aveţi de-aşteptat pînă la miezul nopţii. L-am lăsat în urmă la mare depărtare de aici. Cu o roată pe jumătate căzută, doi cai şchiopi, o cucoană cuprinsă de isterie şi surugiul beat mort. Unde mergeţi ?

- La Pembroke. La masa de seară. Şi-o baie de muştar.

- Sus atunci 1

- Mulţam ! Am sâ urc, domnule.

Anthony împinge portiera şi Sir Henry se urcă în cupeu, gîfîind şi fâcîndu-l sâ pîrîie sub greutatea lui. Anthony priveşte pe geam amurgul învîrtejit şi răscrucea de drumuri. îi vorbeşte lui Sir Henry fârâ sâ întoarcă capul :

- Ajungem mai repede pe drumul lateral ?

- De vâ ţin balamalele. îi zice drum de pomană, e mai degrabă o grămadă de gropi legate-ntre ele de şanţuri. Cîştigi timp dacă-i supravieţuieşti.

Anthony îi strigă vizitiului pe fereastră :

- la-o pe cel din stînga !

iar vocea acestuia răzbate prin vînt şi ploaie, ca de la mare

depărtare :

- Da, conaşule, da, domnu Anthony. Cel din stînga.

Vizitiul e un omuleţ pirpiriu, înfofolit în saci şi pleduri ude. Numai ochii şi nasul lung şi îngheţat îi sînt la vedere. Dă bice cailor :

- Am ~~plecat...~~

Cupeul se năpusteşte înainte vijelios.

- Era să plecăm de ~~tot...~~

De ~~pe~~ capră se vede legănarea bezmetică a drumului. Cupeul se prăvale în gropi şi şanţuri, apoi se înalţă din nou pe valuri de nămol. în cabină Anthony şi Sir Henry şed unul în faţa celuilalt. Anthony se strînge rebegit de frig în mantaua sa militară. E un tînăr liniştit, blînd în purtări, cu un surîs reţinut dar o minte ageră şi mucalită bine ascunsă îndărătul aerului său de nonşalanţă studiată. Vorbeşte pe un ton apatic. Sir Henry e un domn venerabil, îndesat, rotofei şi bine hrănit, mare iubitor de glume răsuflate şi vinuri vechi.

Un om dintr-o bucată, mitocan şi mehenghi din „vechea şcoală". Se scotoceşte în manta.

- Aveam o ploscă la şold. Numai să-mi găsesc şoldul. De ani de zile nu-mi mai simt nici ***coastele.***

Scoate la iveală o ploscă de argint de mărime considerabilă.

- A, iat-o. îmi ţineţi de urît ? Nu ? Atunci sănătate, domnu . ..?

îşi încheie toastul pe un ton interogativ, bea, se lasă satisfăcut pe spate şi-şi scoate pălăria. Un pîrîu de apă i se prelinge pe manta.

- Mă cheamă Raine. Anthony Raine.

Sir Henry îl examinează pe Anthony.

- Anthony Raine ? Te credeam în India. L-am cunoscut foarte bine pe tatăl dumitale. Fusei şi la înmor- mîntarea lui. Am scăpat micul dejun. Eu’s Price-Parry.

- Da, Sir Henry.

- Auzişi de mine, ce ? Să nu-mi spui că mi s-a dus buhul pînă-n ***India.*** Eu unul n-am fost niciodată mai departe de Boulogne. M-au apucat greţurile de patru ori - o dată trecînd canalul, de două ori

stînd acolo şi o dată pe drumul înapoi. Nu-mi plac străinii. Surzi cu toţii. Trebuie să răcneşti la ei ca să te-nţeleagă.

Trăsura trozneşte, se clatină, sughiţă prin glod şi ploaie. Anthony se scutură de frig, se ghemuieşte mai adine în manta.

- întotdeauna-i atîta umezeală în Ţara Galilor ?
- Te-a pătruns frigul ? E de rău. O să ningă. Ştiu sigur - am o bătătură ca un barometru. Şi-aproape la fel de mare . . . Nouă ne prieşte frigul.
- Nouă, Sir Henry ?
- Mie şi Piratului.

Se aude un mieunat. Anthony priveşte uimit în ***jur,*** Sir Henry chicoteşte :

- Ieşi la iveală, Piratule .. .

Şi un pisoi negru îşi iţeşte capul de după pelerina voluminoasă şi îmbibată de apă a lui Sir Henry. An- thony îl examinează intrigat, şi îngaimă pe tonul său blînd, uşor afectat :

- Dar Piratul e nume de cîine.
- Ăsta-i un ***cîine*** de pisică, domnule. Nu-i aşa, Piratule ?

Legănîndu-se ameninţător, cupeul încetineşte şi se opreşte. Anthony întinde mina să coboare fereastra.

Barieră.

Anthony suspină :

- *încă una ?*

Ieşind din adăpostul său, „pîndarul" se îndreaptă spre trăsură, ducînd cu el un felinar pentru vremea rea. Poartă pantaloni bufanţi de catifea, ciorapi şi şorţ alb, şi o pălărie înaltă, satinată. Ridică ochii spre capră, rînjindu-i răutăcios vizitiului şi spunîndu-i cu o voce piţigăiată :

— Se vede c-ai stat afară în ploaie !

Face un semn cu capul spre trăsura închisă, hlizindu-se.

— Ce-ai înăuntru ? Femei ?

Cînd ajunge în dreptul ferestrei şi se holbează înăuntru, bombăne dezgustat :

— Fir-aş al dracului !

Se coboară geamul. Lewis priveşte pe deasupra lui şi redevine imediat slugarnic, dar in acelaşi timp şi familiar :

— Oh, ***dumneavoastră*** eraţi, Sir Henry. Seara bună. Sir Henry, la poftim vreme, Sir Henry ! Numai bună pentru peşti !

Priveşte chiorîş cu un aer viclean spre Anthony, bine înfofolit în colţul său :

— Seara bună, cel'lalt domn. Călătoriţi departe-n noaptea asta ?

— Da. Şi degrabă.

Pîndarul nu ia în seamă admonestarea.

— Aveţi trăsură nouă, Sir Henry ? Cumpărată poate la Carmarthen ? Asta da oraş frumos. Ne- vastă-mea îşi rupse piciorul la Carmarthen.

Sir Henry i-o retează :

— Cupeul aparţine acestui domn.

— Aşa ! Atunci aveţi un şiling de plată. Aşa-s legile şi dispoziţiile. Sir John Watkyn, deputatul, trecu pe-aici azi de dimineaţă. Ii fac semn cu ochiul dar „Nu", zice el. „Plătesc ca toţi ceilalţi", zice. Ar trebui să-şi mai ţină gura în Parlament. Şi să mai lase în pace barierele, sâ nu le tot hulească cînd ar putea merge orişiunde pe gratis.

Anthony îi întinde o monedă prin fereastra deschisă :

— Păstrează restul.

incasatorul zîmbeşte, apoi examinează moneda din palma sa.

— Păi nu-mi dăduraţi decît un şiling.

— Hm I Va să zică ştii număra !

Ridică geamul.

Cupeul trece zăngănind şi hurducîndu-se pe lingă pîndar, rămas singur pe drumul noroios şi în ploaie, cu ochii încă la moneda din palmă.

- Apoi şi ăsta-i un domn necinstit.

în cabină Anthony schiţează un zîmbet spre Sir Henry :

- Ăsta zic şi eu potlogar I Ar vinde-o şi pe mai- că-sa pentru cîteva firimituri de carne de pisică.

Sir Henry coboară ochii spre pisoiul din poală şi zice cu jovialitate apăsată, clătinînd spre Anthony un deget ameninţător :

- Şşşş I înţelege engleza.

Dar Anthony continuă să vorbească în felul său nonşalant, violenţa cuvintelor sale contrastînd cu reţinerea aproape pedantă a tonului :

- Toţi pîndarii pe care i-am întîlnit la fiece barieră de pe drumul ăsta afurisit arată ca nişte dihori galezi încrucişaţi cu prepelicari - muşcă şi se gudură în acelaşi timp.

Sir Henry îşi mîngîie afectuos pisoiul.

- Te rog, nici-un cuvînt rău despre galezi. Piratul se trage din Aberystwyth.

- Şi ce numeroşi sînt aceşti tîlhari oficiali de drumul mare ! Aceşti hoţi de buzunare legalizaţi ! Trebuie că există mai multe bariere în ţara asta decît mincinoşi.

- Eşti plin de fiere în seara asta, domnule. Mereu ***<3ud*** că Extremul Orient nu face bine la ficat. Al meu nu mă mai supără de multă vreme - a renunţat. A, sînt de acord cu dumneata. încasatorii ăştia-s soi rău. E de mirare cum de-ajung o parte din dâjdii în buzunarele noastre.

Anthony îl priveşte politicos, fără să înţeleagă :

- Buzunarele ***noastre,*** ziceţi ?

Sir Henry îl măsoară cu privirea.

- Păi da, bine-nţeles. Ai fost plecat. Dar acu că te-ai întors, domnule Raine, ai să-nveţi multe. Mare lucru aceste Consilii ale vămilor. Foarte avantajoase pentru ţară.

- Pentru ţară, Sir Henry ?

Sir Henry adoptă o mină conspirativă, priveşte la ghemotocul de sub mantaua sa, apoi din nou la Anthony :

- Păi, cum sîntem singuri cu Piratul, să zicem — pentru ***noi !***

Trăsura înaintează zgîlţîitâ de vînt pe drumul de ţară aproape cufundat în întuneric. Luminile opaiţelor şi felinarelor încep să licărească în ferestrele colibelor şi gospodăriilor de pe lingă drum, ori de pe cîmpurîle acoperite cu pilcuri sălbatice de copaci. Drumul devine mai acceptabil. Tot mai multe luminiţe pîlpîie in noapte. Trăsura trage într-un tîrziu în dreptul unei case mari, întunecate.

Se deschide portiera trăsurii. Sir Henry coboară şi-i strigă lui Anthony :

- Noapte bună - Adică, să mă ierţi, o noapte oribilă. Şi calde mulţumiri. Să ne vedem curînd.

Pisoiul îşi iţeşte nasul şi mustăţile din mantaua lui Sir Henry şi miaună. Din cabină se aude vocea lui Anthony :

- Noapte bună, Sir Henry. Şi ţie şoareci gustoşi, Piratule ... - Apoi către vizitiu : Acasă, Dave, la conacul Pentre. Cu cit mai repede, cu atît mai bine.

închide portiera şi trăsura o porneşte mai departe. Trece pe lingă ghereta portarului, intrînd pe o alee largă. Apoi trage în dreptul conacului Pentre, luminat la catul de jos.

Se deschide uşa de la intrare şi-şi face apariţia, încadrată de lumina caldă şi primitoare a holului, Sara Jane Jones, menajera casei, o femeie trupeşă, surîză- toare şi maternă, îmbrăcată într-o rochie neagră, austeră, cu o legătură de chei la cingătoare şi horbotă înaltă la gît, închisă cu o broşă-camee.

Anthony se coboară binişor din trăsură şi urcă în fugă scările spre Sara Jane.

— Conaşu' Anthony !

O sărută şi ea îl reţine cîteva clipe la pieptul ei. Apoi îl depărtează cu braţele ca să-l poată inspecta, li vorbeşte iute, cu tonul autoritar de doică care nu are vreme pentru fleacuri.

—Ţi-s ude picioarele. O să te prindă o răceală soră cu moartea. Intră în casă ! Imediat I Laptele fierbinte şi ouăle-s de tine

I

îl îmboldeşte severă pe micuţul vizitiu care coboară de pe capră ud leoarcă, posomorit şi tremurînd :

—Adă bagajele în hol, musiu Davy, şi nu care cumva să-mi uzi covoarele . . . înăuntru cu tine, co- naşule !

Şi-l zoreşte în casă, trăgînd uşa după ea.

Anthony, într-un halat vechi şi cu papuci groşi **în** picioare, stă dinaintea focului pocnitor, de buşteni, din salon. Inspectează cu oarecare nelinişte paharul cu lapte din mîna sa. Sara Jones aşteaptă ceva mai departe, lingă măsuţa pe care a aşezat o tavă, privindu-l aprobator.

- Hai, bea-ţi frumos laptele. întotdeauna ţi-a plăcut laptele .. . Bea-l tot !
- N-aş putea pune o picătură de rachiu în el ?

Sara Jane tace.

- ~~Doar...~~ o picătură ?
- Bufetu-i încuiat.
- Dar cheia-i la tine, Sara Jane.
- Am lăsat-o în dormitor.
- Ji-o pot aduce eu, Sara Jane Jones.
- Nici-un bărbat n-a mai pus piciorul în iatacul meu din ziua în care răposatul Jones, Dumnezeu să-l hodinească, a făcut gîlci în 1837 şi nu şi-a mai revenit Amin ... Şi-acuma la ***culcare,*** conaşule, şi să nu uiţi păstăile de siminichie.

Anthony oftează :

- Tare bine-i acasă, Sara Jane - acasă, acum că am crescut.
- Ai crescut, zici ! Asta numai pentru că ai fost cătană între păgîni ? Aşteaptă mai bine s-o vezi pe domnişoara Rhiannon ! Ea nu mai spune copilării, **a** crescut cu-adevărat ! A trecut pe la noi în după-masa asta împreună cu preacinstitul lord să ne-ntrebe cînd ai

să vii.

- Şi ce le-ai răspuns ?

- Le-am spus c-o să treci pe la Vila Sarn de cum te scoli mîine dimineaţă - şi bagă de seamă să-ţi ştergi picioarele cînd ajungi acolo.

- Ce mai face Lordul Sarn ?

- Ca-ntotdeauna - cel mai uituc om din comitatul Pembroke. Ce să vezi, a coborît săptămîna trecută la cină cu scufia de noapte pe cap. Zicea că-şi închipuise că era vineri, dar nimeni n-a putut afla ce-avea asta de-a face cu scufia de pe cap.

- M-am întîlnit' cu Sir Henry Price-Parry în seara asta — e tare trăznit.

- Cu pisoiul ăla negru ! Pe cînd era bunica fată l-ar fi ars ca vrăjitoare.

- Zicea că e amestecat în barierele vamale. Că scoate o grămadă de bani din administrarea lor. Ce vroia să spună, Sara Jane ?

Dar faţa Sarei Jane se înăspreşte brusc, iar cînd îi răspunde o face pe un ton egal, fără expresie :

- De unde să ştiu asemenea lucruri ?

Şi-î întoarce spatele, prefăcîndu-se că îndreaptă draperia. El părăseşte vecinătatea focului, apropîin- du-se încet de ea prin salonul luminat de candela cu untdelemn, dar Sara Jane se fereşte să-l privească. Ridică un colţ al draperiei uitîndu-se în noapte :

- Cred c-are să ningă mîine.

- Nimic nu se petrece în ţinutul ăsta fără ştirea ta, insistă Anthony.

- Fermierii de mult aşteaptă zăpadă.

- De ce nu vrei să-mi spui ? Doar nu te-am întrebat mare lucru, Sara Jane.

în tot acest timp s-a apropiat încet de ea. Fără veste, Sara Jane se întoarce şi părăseşte odaia.

în dimineaţa următoare Anthony stă dinaintea ferestrei, cu o broboadă groasă pe umeri, privind grădinile, aleea şî căsuţa portarului la capătul ei, toate înălbite de zăpadă, iar mai departe ţarinile albe, co- păcii, dealurile şi acareturile unei ferme. Printre pilcurile depărtate ale copacilor se zăresc coşuri fumegînde de case. Ninge.

Privim peisajul acoperit de zăpadă peste umărul lui Anthony şi-l auzim spunînd : „Bună dimineaţa, pajiştea Pentre, măgura Argon şi dealul lui David. Uite coliba iui Dave Button .. . Şi-a iui Evan, meşterul îr> acoperişuri de stuf. . . ca nişte ilustrate de Crăciun. A, da, şi uite şi hornurile Vilei Sarn, colo între copaci ...

Se aude un ciocănit la uşă. Anthony se întoarce pe jumătate :

- Poftim !

Intră Sara Jane, aducînd un maldăr de surtuce, paltoane, şaluri, broboade şi pleduri pe care le aruncă pe un scaun.

- Aşa ! Ji-am spus c-o s-avem zăpadă pe dimineaţă.

- La fel a zis şî bătătura lui Sir Henry.

- Am strîns toate ţoalele mai calde de prin casă. îmbracă-le imediat pînă ce nu tragi o răceală soră cu moartea. Te-aşteaptă afară sania.

Anthony se îndreaptă spre mormanul de pe scaun, inspectîndu-l articol cu articol.

- S-ar putea să nu mă mai încapă careva din ~~ele...~~ Totuşi, m-am făcut băiat mare, Sara Jane.

- Acuma nu te gîndi la înfăţişare. Trebuie să te-mbraci bine după toate haremurile alea indiene, şi Jagganate şi Dumnezeu mai ştie ce.

Culegînd unul din veşmintele acelea demodate, Anthony întreabă :

- Zău trebuie ?

- Acuma dâ-i zor. Te aşteaptă Davy. Şi excelenţa sa, la Vila Sarn. Şi domnişoara Rhiannon.

Şi Sara Jane se precipită afară.

Anthony îşi face apariţia în pragul uşii, înfofolit din cap pînâ-n picioare şi cu un pled pe braţ. Pare sâ fi îmbrăcat toate formele şi modelele de bunde şi mantale de voiaj. Iar pe cap poartă un obiect ciudat, ceva între o baclava şi o pălărie de hăitaş, cu apărători uriaşe pentru urechi.

Davy Button aşteaptă în sania lui, cu frîiele cailor în mină. Rămîne mut de uimire cînd îl vede pe Anthony coborînd scările astfel încotoşmănat. La salutul însufleţit al acestuia, „Mneaţa, Davy al nostru", răspunde cu un sunet nedesluşit din gît şi-şi ascunde faţa în fular. Anthony îi priveşte bănuitor :

- Nu cumva ***rîzi,*** Davy Button ?

Davy aproape se înecă în fular :

- Am astmă !
- Păi atunci ar trebui să ***faci ceva*** cu astma ta, Davy.

Anthony escaladează sania. Davy flutură biciul şi sania dispare pe alee.

Salonul matinal al Vilei Sarn se deschide spre terasa înălbitâ şi grădinile acoperite cu zăpadă. E o odaie mare, bogat ornamentată, în stilul de la sfîrşitul veacului al XVIII-lea. Se întrevăd încă puţine influenţe
ale Victorianismului timpuriu.

Iar lordul Sarn, tolănit într-un fotoliu adine în faţa focului îmbietor, e şi el o figură a acelui veac. E un bătrînel aristocratic, ultra-manierat, înalt şi subţirel, cu bărbia nehotărîtă, nasul elegant

şi autoritar şi un aer visător. Vocea îi e blîndă, neafectată, plăcut timbrată. Işi formulează propoziţiile îngrijit, dar adesea le abandonează la mijlocul cuvîntului, ori le uită cu desăvîrşire.

Anthony şade pe o sofa aproape de el, cu spatele spre fereastra deschisă şi peisajul iernatic. A renunţat la cîteva din voluminoasele-i mantale şi pleduri şi, bineînţeles, şi la ciudata-i podoabă de pe cap, dar şi aşa pare pur şi simplu îngropat în veşmintele sale de felurite culori, materiale şi epoci.

—Aşadar, dragul meu, îngînă vocea de flaut, cînd o să devii judecător de pace cum va fi dorit, fără îndoială, şi tatăl tău, deşi era un ins mereu pus pe contradicţie, fie-i ţărîna uşoară, şi putea să se înverşuneze amarnic împotriva lordului Palmerston ... [33]

Dar vocea îi amuţeşte cînd pare a observa pentru întîia oară îmbrăcămintea abundentă a lui Anthony :

—Suferi de frig, după cîte văd. Să sun să ţi se aducă o cutie de jăratec pentru picioare ?

—Vă mulţumesc, domnule, dar mi-***ajung*** cîte port pe mine.

—încălzitorul de picioare nu se ***poartă,*** deşi poate că în India o fi existînd un vechi obicei tribal . . . Dar ce spuneam ? A, da, judecător de pace.

—Nu cred că vreau să mă fac judecător de pace, domnule.

- Perfect ! Mă bucur că eşti de acord. Vom oficia împreună pe banca magistraţilor joia aceasta, băiatule ... Dar unde întîrzie Rhiannon ... ?

Aruncă o privire în jur ca şi cînd s-ar fi aşteptat s-o vadă ieşind din vreo ascunzătoare a odăii încăpătoare.

- ***Niciodată*** nu-mi răspunde cînd sun clopoţelul.

- Poate pentru că, îndrăzneşte Anthony după oarecare ezitare, nici nu ~~aţi...~~ ă ~~...~~ sunat.

Lordul Sarn îl priveşte tresărind — apoi, cu aceeaşi vioiciune trage cordonul clopoţelului. Anthony încearcă să umple tăcerea stînjenitoare cu o platitudine ...

- De multă vreme n-am mai zăbovit în odaia asta. A rămas

33 Vicontele Henry John Temple Palmerston, celebru ministru in guvernul liberal în perioada 1846—1865, dar care şi-a început cariera politică sub auspicii conservatoare, *(n. trad.).*

neschimbată.

- Fireşte c-a rămas. Nici n-aş mai şti unde mă aflu dacă lumea ar tot schimba lucrurile primprejur.

- Aceleaşi covoare, fotolii şi tablouri - chiar şi aceleaşi vaze de flori.

- Au schimbat totuşi florile de cînd n-ai mai fost pe-aici.

Din direcţia opusă o altă voce întreabă :

- Şi eu am rămas neschimbată ?

Anthony face o pirueta pe călcîie întorcîndu-se spre uşă şi, din unghiul său vizual, o descoperim pe Rhiannon surîzînd în pragul uşii. E o fată f r u m o a s ă de vreo douăzeci de ani, cu farmec, candoare şi prezenţă de spirit. E îmbrăcată în ţinută de plimbare. Lordul Sarn crede de cuviinţă să-i răspundă el la întrebare, impacientat :

- Fireşte că eşti neschimbată, Rhiannon. Doar te-am văzut acum o jumătate de oră. Oamenii nu se schimbă într-un răstimp aşa de scurt, e împotriva firii lor.

- Eu îl întrebam pe domnul Raine, unchiule.

- Nu, te-ai schimbat, recunoaşte Anthony. Dar te-aş fi recunoscut. Am impresia că încă mai întrezăresc fetiţa drăgălaşă pe care am cunoscut-o cîndva, surîzîndu-mi din spatele domnişoarei frumoase ce mi se înfăţişează acum.

Lordul Sarn îl întrerupe aprobator :

- Foarte frumos. Cine-a scris asta, băiatule ?

Rhiannon îşi scutură capul mîndru :

- Poate că nu desluşeşti decît suprafaţa lucrurilor, domnule Raine.

- Dar dumneata te poţi întoarce cu mintea în trecut ca să-mi spui dacă ***eu*** m-am schimbat ?

Rhiannon îl examinează calmă, înclinîndu-şi capul.

- Da, o, da. Eşti mai bătrîn, desigur.

- Asta era de aşteptat.

- Şi mai înalt. Şi ţi-ai schimbat forma. Vreau să zic că ***aveai*** cîndva o formă, iar acum . . .

Lordul Sarn se ridică de pe locul său desfăşurîn- du-şi întreaga statură elegantă şi demnă :

- Acum, ştergeţi-o. Nu-i aici locul şi nici momentul potrivit

pentru a discuta silueta tinerilor domni. Pe mine să mă ierţi, Anthony, dar n-am să pot să vă însoţesc . . .

- Dar unde plec ? întreabă Anthony surprins.

- Vei avea amabilitatea să mă conduci la tîrgul din Pembroke după cumpărături, îl lămureşte Rhiannon, iar pe drum o să-ţi arăt unde locuiesc arendaşii dumitale.

- Dar cunosc fiecare pogon de pămînt şi fiecare om de pe-aici.

- S-au mai schimbat lucrurile. Nu doar dumneata şi cu mine avem alte înfăţişări, domnule Raine. Pornim ?

în timp ce ea se îndreaptă spre uşă, lordul Sarn face un efort ca să spună :

— ***Cum*** vă mal invidiez pentru mica voastră plimbare. Lunecînd în aerul proaspăt de iarnă. Asta zic şi eu viaţă ! Păcat că nu vă pot însoţi. La revedere, băiatule.

Apoi, în timp ce pleacă şi Anthony, lordul Sarn se cufundă la loc în fotoliul său confortabil, îl apropie şi mai mult de focul duduitor şi, suspinînd mulţumit, întinde o mînă după carafa de vin.

Un fecior aşteaptă în capul scărilor, ţeapăn, nemişcat şi solemn, încărcat cu broboadele, bundele şi mantalele lepădate de Anthony.

Anthony iese din salon pe hol şi feciorul se animă brusc. Cu faţa impasibilă, îi ajută pe Anthony să-şi reîmbrace unul după altul cojoacele sale. Rhiannon se opreşte şi ea în capul scărilor urmărind dispariţia treptată a lui Anthony sub straturile hibernale, apoi îl întreabă :

- Eşti sigur că n-are să-ţi fie frig ?

- Cum ?

- Mai există o pînză veche de cort sus în debara. Cred că te-ar mai ***cuprinde.*** Şi-apoi ai putea să faci foc în cort şi să prăjeşti

castane. Ori poate preferi blana de tigru din bibliotecă ?

- Nu, mulţumesc. N-are rost să ***exagerăm.*** Acum mă simt perfect.

O urmează pe Rhiannon spre uşă. Feciorul îi urmăreşte cu privirea, murmurînd pentru sine, cu glas neutru şi sacadat : „Acum-se-simte-perfect”.

Anthony şi Rhiannon se îndreaptă spre sania care îi aşteaptă cu Davy Button pe capră. Rhiannon se urcă în ea.

- Să nu mîni prea repede, Davy al nostru. Cu toţii trebuie să ne îngrijim de sănătatea domnului Raine, nu-i aşa ?

Davy, cu spatele întors spre Anthony şi Rhiannon, începe din nou să sughiţă şi să şuiere printre dinţi. Anthony face o remarcă timidă :

- Cred că astma lui Davy are nevoie de mai multă îngrijire. Scoate sunete ca de cimpoaie ... Mînă-nainte, te rog.

Sania o porneşte pe aleea din faţa casei.

Un **drum de fără troienii** de zăpadă şi cîmpurile albe desfăşurîndu-se mai departe, văzute din mişcarea săniei, peste capetele lui Anthony şi Rhiannon. Anthony, cu ochii ţintă la zăpadă, rosteşte scîrbit :

- Zăpadă, zăpadă şi iar zăpadă ! Priviţi materio asta afurisită !

Rhiannon îi răspunde cu solicitudine ironică :

- Măcar de-am fi aflat mai repede de sosirea dumitale, să fi putut amîna zăpada. A fost o neglijenţă din partea noastră. Nu-ţi place zăpada, domnule Raine ?

- Dar ***dumitale*** îţi place cînd tot ţinutul e înfăşat în alb ca într-un linţoiu ? Cu păsărelele murind de foame, oile pierzîndu-şi urma, cu arsurile, degerătu- rile, pneumoniile, nasurile roşii sau gheaţa

din lavoar ? Iar sentimentaliştii ăştia declamă despre bătrîna Anglie, Anglia lui Chaucer, cînd pasămite zăpada era zăpadă, ca şi cînd Chaucer ar fi trăit pe vremea viscolelor perpetue.

- Văd că citeşti şi poezie, domnule Raine.
- Chiar şi soldaţii mai citesc.
- Dar acum nu mai eşti soldat, ci moşier. Un proprietar de pămînt. Acum faci parte din boierimea avută.

Tocmai trec pe lingă un pîlc de colibe dărăpănate. In pragul uneia din ele a rămas pironită o ţărancă cu trei copilaşi. Rhiannon îl înghioneşte pe Anthony :

- Scoateţi pălăria în faţa dijmaşilor dumitale fericiţi şi surîzători, domnule Raine.

Anthony îşi ridică ciudata podoabă de pe cap şi o flutură spre micul grup din pragul uşii.

- Bună dimineaţa, doamnă Griffiths I

Femeia şi copiii nu-î răspund la salut, holbîndu-se după sanie cu o expresie neîncrezătoare şi tîmpă.

- Poate că nu le-a plăcut pălăria mea.

Deşi cuvintele lui se vor glumeţe, tonul trădează nedumerirea şi chiar jignirea lui Anthony. Ferestrele următoarei colibe pe lîngă care trec sînt bătute în scîn- duri. Are o înfăţişare jalnică şi e evident demult părăsită. Rhiannon îi aruncă o privire piezişă lui Anthony.

- Poate că nu-ţi sînt suficient de recunoscători ca să trăiască în cocine de porci. Ori poate că nu le place să fie intimidaţi şi furaţi la fiecare din barierele dumitale.
- Nu sînt ale mele, te asigur !

Rhiannon nu pare a remarca exclamaţia lui.

- Aşa ca dumneata şi ceilalţi membri ai Consiliului să vă puteţi construi drumuri elegante pînă la uşile voastre, să vă cumpăraţi cai şi cupeuri noi ori să beţi în fiecare seară pînă cădeţi sub masă.
- Te asigur că alcoolul e pentru mine curată otravă.
- Bineînţeles, uitasem. Ai mare grijă de sănătatea dumitale.
- Dar ce-ai ***dori,*** să beau sau să nu beau ?
- Nu-mi pasă nici dacă-ţi clăteşti dantura în rachiu, domnule Raine.

Anthony clatină din cap cu gravitate :

- Asta nu i-ar face deloc bine smalţului.

Lunecînd în continuare pe drumul înzăpezit, zăresc la oarecare depărtare în faţa lor un argat păşind singuratic. Acesta se trage lingă gard la apropierea săniei. Anthony îi face semn cu mîna şi-i strigă cînd trec pe lîngă el :

— Noroc bun, Shoni Fawr !

Omul nu ridică capul. Iar cînd sania trece de el, se uită încruntat în urma ei, scuipă şi păşeşte mai departe în cealaltă direcţie, cu zăpada scîrţîindu-i sub bocanci.

— Trebuie să mă fi schimbat tare mult. Nu m-a recunoscut.

- Ba cred că te-a recunoscut.
- Atunci de ce nu mi-a răspuns la salut ?

— ***Fiindcă*** te-a recunoscut.

Anthony o priveşte nedumerit, dar ea a rămas cu ochii pierduţi în albeaţa peisajului ce defilează pe lingă ei.

Cînd Anthony şi Rhiannon ajung la bariera St. Clears, descoperă că drumul le este blocat de o turmă de oi behăind. Un ţăran venerabil, William Evans se ceartă aprins cu Jack Wet, pîndarul, un individ pocit, cu fruntea de un deget, trăsături necioplite şi ochi mici, de porc.

—Nu plătesc un şfanţ unui fluieră-n bute cu pălărie lucitoare şi şorţ fercheş la briu. Oile mele-au urcat dealu singure.

—Şi s-au întors ***pe-astalaltă*** parte de barieră printr-o spărtură în gard. De vrei să treacă prin poarta asta, atunci fă bine de plăteşte, William Evans. Ori poţi să le mîni de unde-au venit.

Bătrînul fermier tremură de ciudă :

—Cum am să fac una ca asta ? N-am cîinele aici. E bolnav, ţi-am spus doar.

—A mîncat din bucatele cumetrei Evans. Atunci pun'te-n patru labe şi începe să latri, bunicule. Oile n-or să cunoască diferenţa.

—Eşti un tîlhar şi-un beţivan afurisit, Jack Wet, şi-un catîr şi-un hulitor, numai bube şi purici încă de cînd erai copil.

jack Wet scuipă cu dispreţ :

- Eşti prea damblagit ca să mai trăieşti, Hoit împuţit, demult trebuia să te-ngroape. Ai tras pe sfoară cioclii.

—***Tu*** vorbeşti de-ngropăciuni ? Care aşa te-ai îmbătat la înmormîntarea tuşii Dosie c-ai căzut cu capu-n jos în groapă ? Care arunci nasturi soioşi în tava de pomeni ? Care-i faci ochiul vînăt lui Morged a ta în fiece sîmbătă seara ?

Dar vameşul nu se lasă mai prejos :

- Şi cine-i un hodorog zgîrcit ? Cine pune apă-n lapte ? A cui fată a fugit la Fishinguard c-un bărbier fudul de urechi ?

- Tu las-o pe Polly a mea în pace. Şi nu era bărbier, ~~ci...~~

- Plăteşte taxa. Cîte oi zici ?

- Ba nu plătesc nimic. De trei ori douăzeci.

—De trei ori douăzeci. Un penny de cap. Fac cinci şilingi.

Cuprins de mare indignare, William Evans le vorbeşte oilor sale cu emfază retorică şi ample gesticulări ale mîinilor :

—la auziţi asta, ia auziţi asta ! Cinci şilingi ! Şi pîn-acum era un penny jumătate duzina.

Jack Wet scoate o listă din buzunar şi i-o întinde :

— Nu la bariera asta. Poftim de citeşte.

- Nu ştiu să citesc.

— Nici eu. Dar stă scris acolo negru pe alb. ***Cinci şilingi !***

—Să putrezească taică-tu în groapa cu var din puşcăria Carmarthen ~~şi...~~

Dar se opreşte brusc, cu furia risipită şi faţa lu- minîndu-i-se cînd îi zăreşte pe Rhiannon, Anthony şi Davy în sania oprită. Se apropie de sanie şi-i întinde lista de tarife lui Rhiannon.

- Domnişoară Rhiannon ! Sinteţi ***învăţată.*** Vreţi să buchisiţi asta pentru mine ?

Dar Anthony întinde mina şi-i ia lista.

- Ia să vedem.
- Un penny pe cap de oaie, aşa zice dihorul ăsta.

Jack Wet apare în coasta bâtrînului :

- Am să te dau pe mina legii. îndrăzneşti să-mi zici dihor !

Anthony urmăreşte între timp lista :

- Vaci, porci, cai, asini, capre, toată menajeria. Dar uite aici. Oi. Un penny de cap.

Bătrînul îl priveşte bănuitor :

- Chiar aşa zice ?

Anthony îl priveşte în ochi :

- Dumneata eşti William Evan ***Dolcoed,*** nu-i aşa ? De mine ţi-a-minteşti ?
- Am cunoscut odată un flăcăiaş la conacul Pen- tre. Dar el n-ar fi crescut ca să spună minciuni la oamenii bătrîni. Era un băiat bun.

Rhiannon a luat între timp lista din mîna lui Anthony.

- Domnul Raine nu minte, Evan. Doar îşi cunoaşte bine propriile-i taxe. Da, un penny de cap de oaie.
- Aşa ţi-am spus şi eu, zice Jack Wet ofensat, dar n-ai vrut să mă crezi.

Bătrînul îşi duce mîna la căciulă :

- Mulţumesc, domnişoară Rhiannon... Pe ***tine nu*** te-aş crede, Jack Wet, nici dacă te-ai lega cu semnătură pe patul de moarte.

Scoate o pungă ponosită şi se depărtează împreună cu Jack Wet, încă ciondănindu-se. Anthony se întoarce rugător spre Rhiannon :

- Dar dumneata mă crezi dacă-ţi spun că n-am avut absolut nimic de-a face cu - asta ?

Şi arată scîrbit lista.

— Nu.

— Taxele astea — sînt de-a dreptul nesăbuite !

— Da.

— Oameni ca moş Evan ***n-au*** cum să le plătească.

— Le plătesc. N-au încotro.

Davy intervine şi el în discuţie, fără să se întoarcă de pe locul său :

— în Carmarthen au fost zurbe. Porţi puse ~~pe~~ foc, casele vameşilor dărîmate iar aceştia aruncaţi bîldîbîc ! în iaz. — Adaugă cu plăcere vădită : Păcătoasă
afacere !

— Pe-aici n-au fost răscoale ?

Răspunsul lui Davy trădează o undă de regret :

— Nu, domnule, încă nu.

La fel şi cel al lui Rhiannon :

— N-are nimeni curajul să le pornească.

Jack Wet se întoarce la sania lor cu o bună dispoziţie antipatică. întinde mîna spre Anthony :

— Acuma-i rîndu dumneavoastră. Un şiling, vă
rog.

Anthony citeşte din nou lista :

— Caretă, trăsură cu patru cai, trăsură cu - nu, nu se pomeneşte nimic de sănii. Numai de transport pe roţi.

— Noi n-avem roţi, se amestecă Davy.

Jack Wet rămîne perplex :

— Aşa zice zapisca ? Ce n-are roţi, nu se taxează ? Anthony şi Rhiannon încuviinţează grav din cap,
iar Anthony porunceşte :

— Deschide poarta !

Jack Wet se depărtează bombănind :

— Da’ nu-î logic. Nici oile n-au roţi.

Rhiannon îl învredniceşte pe Anthony cu o privire ÷

— Mă bucur că i-ai făcut-o.

—Mă bucur că ţi-a plăcut ce ¡-am făcut. Cum se numeşte bruta asta ?

Davy îi furnizează răspunsul de la locul său pe capră :

—I se zice Jack Wet (Udătură). Asta pentru că-n- totdeauna-i cu nasu-n ulcica de bere.

—Am să-l ţin minte . . . Dă-i bice, Davy, dă - i bice. Şi dacă

simţi pe la nări miros de pucioasă, să ştii că de la mine vine. Azi sînt drac împieliţat.

Şi sania ţîşneşte pe poarta deschisă, cu Jack Wet privind înciudat în urma ei.

Sir John Watkyn, deputat în parlament, vorbeşte mulţimii de pe capra unei trăsuri elegante, oprită în mijlocul pieţei Pembroke. E un tînăr energic, cu forţă de convingere, dar care e dispus adesea să cedeze şi să accepte alt punct de vedere dacă e constructiv. ***iar*** uneori se lasă prea uşor furat de propria-i elo- cinţă. Glasurile mulţimii, exprimînd mînie şi indignare, se potolesc într-un murmur atunci cînd vorbeşte Sir John.

—„Ruşine", strigaţi voi. „E-o ruşine sistemul de bariere", şi eu vă ofer toată simpatia mea.

De undeva din spate se aude un strigăt :

— Mai bine ne-ai oferi trăsura, cumetre !

Sir John încearcă din nou :

—„Ruşine", strig şi eu cu voi. Sînt o ruşine aceste samavolnicii făcute în numele legii . . .

In rîndurile din faţă ale mulţimii se află ur» tînăr fermier Rhodri Huws, intr-un grup de amici. El strigă :

— Da’ ce, legea-i sfîntă ?

Iar unul din ortacii lui, Owen Owen, adaugă şi el :

— Atunci poliţaiul Morgan trebe că are nimb în juru capului I

Sir John nu-şi pierde cumpătul, continuînd :

— Să se isprăvească, zic eu, cu aceste taxe exorbitante de care profită o minoritate. Pînă aici sînt de acord cu voi. Dar ***voi*** strigaţi : „Violenţă", iar eu zic „Mediaţiune". Voi strigaţi : „Să luăm în mîinile noastre distrugerea acestui sistem barbar". Dar ***eu*** vă zic : „înlăturarea acestor nedreptăţi să se facă pe căi consti-tuţionale“.

Sania lui Anthony şi Rhiannon intră în piaţă şi se opreşte în coada mulţimii tocmai cînd Sir John îşi încheie tirada. Oamenii

încep să strige, unii în semn de aprobare, alţii, instigaţi de Rhodri Huws, cu vădită nemulţumire.

— Jos cu barierele !

— Cine ne-opreşte I

— Legea şi ordinea !

— Te-ncasează şi pentru-o roabă de rahat!

— Băgaţi-i cu capu-n ea I

— De ce-au aprobat reforma electorală ? '

La această întrebare răspunde chiar Rhodri Huws :

— Pentru că guvernu[1] s-a temut de revoluţie !

Intre timp Anthony şi Rhiannon coboară din sanie şi-şi fac loc prin mulţime spre locul unde se află Rhodri [34] Huws şi grupul său de susţinători. Anthony se uită în jur cu mare interes. îl întreabă pe un ţăran rotofei, cu faţa arsă de soare, făcînd semn cu capul spre Rhodri :

— Acela cine-i ? Uite colo.

— Ăla-i Rhodri Huws. Mereu pus pe harţă.

Un alt ţăran, mic şi vioi, adaugă :

— Ăsta s-ar încontra şi cu propria-i voce ! Mare băgăreţ i

Iar un alt treilea :

— îl văzui bătindu-se cu trei căldărari deodată. Trosc, trosc, zburau pumnii ! Sînge pînă-n gît, ca la praznîcu corului !

— Şi-ncă în zi de duminică.

Anthony mărturiseşte încet lui Rhiannon :

— îmi place mutra lui.

Unul din amicii lui Rhodri tocmai ¡-a atras acestuia atenţia, cu un ghiont, asupra lui Anthony. Iar Rhodri îi adresează o privire mînioasă şi dispreţuitoare. Rhiannon o sesizează :

— în schimb lui se pare că nu-i place mutra dumitale.

Anthony nu-l ia în seamă, ci întreabă :

— Şi cine-a fost vorbitorul ?

Fermierii îl lămuresc cu vădită plăcere :

— Sir John Watkyn ... Apoi cu mare respect : Membru în

34 Reprezentarea anacronică în parlamentul englez (nemodificată din veacul al XVI-lea) a fost revizuită printr-un act de reformă introdus de liberali şi in cele din urmă aprobat de conservatori în 1832, adaptîndu-se astfel sistemul electoratelor la noua distribuţie a populaţiei, *(n. trad.).*

parlament !

Iar un tovarăş al lor adaugă, savurînd sonoritatea cuvintelor :

— Un redutabil orator.

Rhiannon şi Anthony o pornesc mai departe. Păşesc unul lîngă altul prin zăpadă, Anthony bine cuibărit în mormanul său de haine, cînd desluşesc voci mînioase în urma lor. Rhiannon se opreşte şi se întoarce.

— Ne urmăresc.

— Cine ? întreabă Anthony cu nepăsare.

Se întoarce şi ei. Un mic grup de lucrători, în frunte cu Rhodri Huws, se apropie de ei.

— Aha, băgăreţul. „Trosc, trosc, sînge pînă-n gît". Nădăjduiesc că nu sîngeie meu.

Rhodri Huws se opreşte în dreptul lui, cu o expresie aprigă şi hotărîtă. II măsoară pe Anthony amenințător :

— Am vrut să vă văd de-aproape.

Anthony îi întoarce privirea :

— Sper c-am trecut cu bine inspecţia.

— Am vrut să văd cum arată o tînără ***lipitoare.***

— Ca una bătrînă, presupun. Mai puţin zbîrcită.

— Am vrut să dau ochii c-un ***ofiţer*** şi-un ***gentilom*** întors acasă la moşia şi la banii lui pe care nu i-a cîştigat, ca să-şi bată joc şi să-i înşele pe sărăcani, ba încă să se şi creadă deasupra tuturor.

Anthony îi spune calm lui Rhicnnon care aşteaptă palidă de furie lingă el :

— încep să cred că ***intr-adevăr*** miros a pucioasă. Trebuie că sînt dracu' în persoană.

O voce din spatele lui Huws lansează îndemnul :

— la arată-i tu pucioasă, Rhodri !

Se lasă o tăcere amenințătoare. Apoi Anthony întreabă :

— Ei bine, acum că m-ai văzut de-aproape ?

Rhodri se retrage scîrbit :

— Vroiam să te dau de-a dura, dar acu nu te-aş mai atinge pentru nimic în lume.

Aceeaşi voce din grup strigă aţîţată :

— Loveşte-l în pipotă, Rhodri !

Anthony îi surîde rece lui Huws :

—îmi pare bine că te-ai răzgîndit. Şi-acum, domnilor, după atitea politeţuri, trebuie să vă părăsesc. Adio, domnule Rhodri Huws.

—Va să zică-mi ştii numele. O să-l mai auzi cît de curind, domnu' magistrat.

Rhiannon le-a întors deja spatele. Anthony se grăbeşte după ea şi-o apucă blînd de braţ, dar ea se smulge din mina iui şi-l înfruntă cu o privire plină de dezgust şi dezaprobare. Anthony pare a nu băga în seamă expresia ei :

—Ai auzit ? „Domnu[1] magistrat". Şi-ncă cîte mi-a spus !

— Ah, eşti un laş, Anthony Raine !

Pronunţă această anatemă într-o izbucnire pătimaşă. Anthony rămîne netulburat :

— Şi-acum ce-mi spui şi ***dumneata.***

—Să te văd cum stai nemişcat, ***ascultînd*** toate ***insultele*** lui, fără să ridici un ***deget*** în apărarea du- mitale.

Anthony ridică în bătaie de joc mîinile sale gros înmănuşate, şi-i demonstrează :

— Unde era să găsesc un deget ?

— Of, n-ai zice „hîş" nici unei gîşte !

—Bineînţeles că n-aş zice. Auzi ce prostie să-î zici unei gîşte . . . Şî-apoi mi-a plăcut Rhodri Huws. Am să caut să-l mai întîlnesc.

Fără să-i mai spună un cuvînt, Rhiannon îi întoarce spatele şi se depărtează grăbită prin piaţa înzăpezită. Anthony o urmează, potrivindu-şi pasul după al ei.

—Sper să găsim o tarabă cu lucruri de lînă în piaţă. Aş vrea să cumpăr nişte şosete pentru noapte.

Corpul lui Rhiannon trădează maximă încordare. Apoi secvenţa se întunecă.

Curtea judecătorului de **pace** din Pembroke e în şedinţă.

Sala e ticsită cu fermieri, lucrători agricoli sau mici meseriaşi, între care recunoaştem şi pe cîţiva din susţinătorii lui Rhodri sau pe ţăranii cu care conversase Anthony în piaţă.

In boxa acuzaţilor se află Rhodri Huws, păzit de un poliţai comunal. Iar pe banca magistraţilor şade însuşi Anthony, înfofolit ca de obicei, alături de lordul Sarn în chip de preşedinte. De asemenea încă doi magistraţi. Grefierul şade sub scaunul judecătoresc.

In boxa martorilor depune mărturie un pindar în uniformă :

- Şi numai ce vine cu calu şi căruţa sa, iar eu îi zic, politicos : „Domnule Huws, vrei să ai bunătatea şă-mi plăteşti suma neînsemnată de şase parale taxă ?" Iară el sare din căruţă cu biciun mină şi zice - Doriţi să repet exact cuvintele folosite de el, onorată Curte ?

Lordul Sarn se grăbeşte să răspundă, „Da, da !", dar ceilalţi doi magistraţi ursuzi şi împerciunaţi clatină din cap cu gravitate, iar grefierul se întinde spre masa judecătorească să şoptească ceva. Lordul Sarn îşi schimbă verdictul : „Nu, nu !"

Vameşul continuă cu băgare de seamă :

- Zice : „Al naibii să fiu dacă-ţi plătesc", numai că nu astea au fost cuvintele folosite de el, vezi bine. Apoi a împroşcat insulte.

Lordul Sarn sare imediat :

- Zău ? La adresa cui ?

Pîndarul continuă placid :

- A mea, a tatălui şi bunicului meu, şi-a lui Sir Henry Price-Parry şi-a Consiliului de magistraţi şi-a dumneavoastră, domnule, a guvernului şi-a bietei ne- vesti-mi care tocmai scotea nasul pe fereastră.

Lordul Sarn se distrează copios, dar încearcă s-o ascundă :

- O selecţie cuprinzătoare. Şi-apoi ?

- Apoi zice : „Lasă-mă să trec, ori te . .." Şi-mi zice ce-o să-mi facă de nu-l las. Da' io n-am nici-un chef să-mi facă asta, aşa că-l las să treacă.

Urmează un moment de acalmie. Lordul Sarn îşi adună forţele ca să-l întrebe pe Rhodri dacă are ceva de declarat. Cînd Rhodri spune „Da", el îi şopteşte lui Anthony :

- M-am temut c-o să vrea. - Apoi adaugă pe un ton oficial : Vrei să faci declaraţia din boxa martorilor ?

Rhodri răspunde cumpănit :

- Nu ! Pot să spun adevărul la fel de bine şi de-aici. Am de obiectat privitor la unul din magistraţi.

Se face rumoare în sală. Se aude totuşi vocea lordului Sarn murmurînd uşurat spre Anthony :

- Foarte bine I Poate c-o să pot pleca atunci acasă.

Dar unul din ceilalţi magistraţi insistă :

- Faţă de cine are obiecţii ?

Grefierul repetă tare întrebarea, iar Rhodri răspunde :

- Faţă de domnul Anthony Raine care cîştigă din taxele de barieră.

Rumoarea în sală creşte. Lordul Sarn ridică ciocanul preşedintelui şi-i mărturiseşte lui Anthony :

- Asta-i singura parte a procedurii care-mi place.

Şi loveşte cu ciocanul în masă. Se face linişte. Lordul Sarn se apleacă spre grefier care se ridică în picioare :

— Acum ce naiba facem ? întreabă el. încă nu pot să-l amendez ?

— Nu, nu, domnule, răspunde grefierul pe un ton disperat. Mă tem că trebuie lăsat să-şi rostească apărarea.

Lordul Sarn zîmbeşte, simţindu-se din nou pe teren sigur :

— Fireşte, fireşte. După care îl amendez. Tare-mi place şi partea asta din procedură. Continuaţi ascultarea.

Grefierul îi şopteşte din nou :

— Şi mă tem că se află-n drepturile lui. Are voie să recuze orice magistrat dacă acesta-şi dovedeşte parţialitatea în vreun fel. Poate că domnul Raine ne va — doar un moment — avînd în vedere situaţia . ..

Anthony se ridică imediat în picioare :

— Sigur, sigur. Cu cea mai mare plăcere.

lese. Lordul Sarn priveşte în urma lui şi cugetă cu tristeţe : „Nimeni nu obiectează la prezenţa mea". Apoi se întoarce spre Rhodri şi-i zice pe un ton răstit :

— Ei bine ?

Rhodri îşi expune pricina :

—Căruţa mea era goală. O duceam la carieră ca să-ncarc piatră de var pentru pământul meu. Şi-am plătit cînd m-am întors cu ea încărcată. Bariera aia-i pusă dinadins lingă groapa de calcar ca să ne prindă şi să ne facă să plătim de două ori. Am refuzat ***atunci,*** şi-o să refuz ***mereu.***

—Asta-i o hotărîre regretabilă, îi spune lordul Sarn. Apoi se adresează grefierului : Care-i poziţia noastră în chestia asta ? Ei, ei ?

—Scutirea reclamată de pîrît pare a se referi la bălegarul adus din oraş.

—Dar bălegarul nu-i piatră de var, comentează unul din magistraţi. Lordul Sarn încuviinţează imediat :

— Foarte adevărat, domnule, foarte adevărat !

—în ţări străine lucrul ăsta-i permis, îi spune Rhodri.

— Care ţări străine ?

— în Anglia.

Se aud murmure de rîs în sala de dezbateri. Lordul Sarn bate cu ciocanul în masă. Rhodri începe să strige ca să se facă auzit în rumoarea stîrnită :

—Plătim toată viaţa. Vă plătim dijme şi cote ca să ne lăsaţi să vieţuim în cocioabele noastre şi nici măcar nu ne reperaţi drumurile pe care le folosim. Plătim ca să trăim şi mereu sîntem săraci. Trăim ca să plătim şi să vă ţinem în huzur din munca noastră. Iar acum aţi ridicat bariere ca să trebuiască să plătim şi ca să ***muncim.***

Şi rumoarea din sală creşte. Lordul Sarn agită din nou ciocănelul dar de astă dată murmurul sălii nu mai poate fi potolit.

Rumoarea vie din sala de dezbateri, se aude în fundal. Un poliţist comunal păzeşte intrarea în Judecătorie. Anthony, rămas să aştepte pe coridorul întunecat şi rece, tropăie din picioare şi-şi

pocneşte palmele. Intră Sir Henry Price-Parry şi-l salută cordial :

- Tot ţi-e frig, tot ţi-e frig ? la spune-mi, flăcăule, cîte cojoace porţi pe tine ?

- De le-aş lua după alfabet, în dimineaţa asta-f ajunge cam pînă la litera M, recunoaşte Anthony.

- la o înghiţitură de rachiu. îţi ţine de cojoc pe dinăuntru, cu bumbi de foc pe la încheietori.

Anthony scutură energic din cap :

- Nu, mulţumesc. Alcoolu-i curată otravă pentru mine.

Sir Henry face o grimasă şi trage o duşcă zdravănă din plosca lui de la şold :

- Un gînd cam ireverenţios .. . Aa, acum e maî bine. lată-mă frumuşel otrăvit.

- Şi cum se mai simte Piratul în dimineaţa asta ?

- Cam indispus. L-am lăsat acasă c-o durere aprigă de cap. De ce nu eşti pe banca magistraţilor ? E judecat tîlharul de Huws, nu-i aşa ? Tare-aş vrea să-l spînzure.

- A obiectat la prezenţa mea pe banca magistraţilor. Zicea c-aş cîştiga bani din taxele de barieră.

- Păi, chiar aşa şi este, nu ?

- Aşa este ?

- ***Bunînţeles*** că da. Ce crezi că s-a-ntîmplat cînd a murit taică-tău ? în mod firesc te-am ales în locul lui în consiliul nostru. N-ai nimic altceva de făcut decît să şezi pe turul pantalonilor o dată pe lună la şedinţa consiliului. Mă-ntreb cîte perechi de pantaloni ai pe tine ?

Pătrundem pe o uşă cu o placă nouă de alamă purtînd inscripţia „TRUSTUL VAMAL WHITLAND", înaintăm în tăcere pe un coridor ce duce la o altă uşă pe care scrie „INTRAREA STRICT INTERZISĂ". Trecem mai departe spre un alt anunţ care cere

„LINIŞTE" şi în fine spre o uşă de care e prins un bileţel anunţînd că onor „CONSILIUL E ÎN ŞEDINŢĂ". Dinăuntru răzbat rîsete vajnice împreună cu clinchet de sticle şi pahare. Intrăm pe uşă.

Şase consilieri, numărîndu-i şi pe Sir Henry Price- Parry, pisoiul din poală şi pe Anthony aşezat în apropierea lor, stau rezemaţi în diferite poziţii cît mai comode la o masă lungă plină de carafe de virv şi pcf- hare. Fiecare membru al consiliului, cu excepţia lui Anthony, ţine cîte un pahar înaintea sa, în mînă sau la gură. Şi toţi, în afara lui Anthony, exultă bonomie şi bună dispoziţie. Doar Anthony, aşezat cel mai aproape de focul de buşteni şi înfofolit după obicei, a rămas posac şi fără pahar.

Primul epitrop, domnul Pugh, un bătrînel venerabil cu nas mare de Pulcinella şi ochi vineţi şi încercănaţi, tocmai încheie o istorioară picantă :

- Şi cam asta a fost, iar eu am ieşit tiptil din odaie, numa în ciorapi, şi-am sărit pe fereastră cobo- rînd pe vrejele de iederă şi n-am mai văzut-o de atunci, pe onoarea mea.

- N-ai mai ***urcat*** niciodată pe vrejele de iederă ? îl întreabă vecinul său.

- Niciodată, vă jur.

- Eşti un pungaş simpatic, domnule Pugh.

- Ei, dar asta s-a petrecut tare demult. Tinerele din ziua de azi sînt tare schimbate, nu-i aşa, domnule Raine ?

Ii face cu ochiul lui Anthony care răspunde :

- Toate femeile mă înfricoşează, domnule.

- Iar alcoolu-i curată otravă, adaugă Sir Henry sumbru. Ne întoarcem la afacerile noastre, domnilor ? Aţi examinat cu toţii planurile, aşa că nu cred să ne ia prea mult timp.

Anthony ridică ochii din hîrtiile sale :

- Vă cer iertare, Sir Henry. Am atît de puţină experienţă în chestiuni de acest fel. Dar mi se pare că există deja şapte bariere pe drumul ăsta.

De cealaltă parte a mesei unul din consilieri remarcă :

- Dar e un drum foarte convenabil pentru fermieri în zilele de tîrg, domnule.

- Şi adăugarea a încă ***trei*** bariere noi îl va face, fireşte, şi mai

convenabil.

- Excelentă remarcă, domnule ! exclamă Pugh. Şi izbucneşte în hohote vajnice.

Anthony aşteaptă ca veselia să se mai potolească, apoi continuă :

- încă un bob zăbavă. înţeleg că acest drum se află într-o stare jalnică. înseamnă asta că taxele percepute la celelalte bariere n-au fost suficiente pentru întreţinerea lui ? Şi s-ar putea atunci spune că existenţa unui trust al barierelor nu e profitabilă ?

Ceilalţi membri ai consiliului încep să schimbe între ei priviri bănuitoare.

- Veţi înţelege, domnilor, c-am fost plecat în străinătate mai mulţi ani şi că nu-mi sînt cunoscute aceste pricini. Vă cer doar o lămurire.

Doi dintre consilieri i-o dau imediat :

- Tocmai pentru a o face profitabilă, domnule, vom aşeza încă trei bariere.

- Care sînt, de bună seamă, indispensabile.

Anthony se lasă pe spateaza scaunului surîzînd cu inocenţă :

- De bună seamă. Vă mulţumesc, domnii mei. Acum înţeleg totul perfect. Cît de simplă devine această afacere cînd îi descoperi esenţa. — Brusc e scuturat de un fior de frig : Aţi băgat de seamă că temperatura din odaie a scăzut în mod constant ?

- Ba. Mă gîndeam chiar că s-a făcut tot mai cald.

- Atunci poate că m-a prins un guturai.

- Simţi fiori pe şira spinării ?

- Da.

- Şi-un fel de gîdilitură în nări, ca de pană ?

Anthony încuviinţează din cap.

- Şi-un ţiuit în urechi ?

Anthony dă din nou din cap. Sir Henry trage concluzia :

- în locul dumitale, atunci, m-aş împacheta bine şi m-aş întoarce fără întîrziere acasă !

Domnul Pugh adaugă cu solicitudine :

- Şi te-aşază în faţa căminului cu un pahar de băutură fierbinte.

Dar Sir Henry ¡1 corectează imediat :

- Nu, nu ! Fără otravă !
- Un pahar de ***lapte*** fierbinte, revine domnul Pugh.

Anthony s-a sculat între timp şi se luptă să intre în cojoacele sale :

- Mulţumesc. O să vă urmez povaţa.

Porneşte spre uşă dar se opreşte lîngă ea ca să-i privească pe consilieri :

- Ori m-a prins guturaiul, ori ceva nu mi-a priit. Uite, chiar acum cînd mă uit ia dumneavoastră, am o senzaţie lămurită de greaţă. Îşi pune pe cap pălăria lui năstruşnică : Pe mine să mă scuzaţi, domnilor. Bună ziua.

lese, stîrnind în urma lui un murmur de speculaţii.

— Oare-/ chiar atît de nevinovat tinărul ăsta ? întreabă unul din consilieri.

— Oh, e cu desăvîrşire nevinovat. Doar vedeţi că-i un găgăuţă alintat.

— Un ipohondru şi-un papă-lapte.

— *Care nici nu bea !*

— l-e frică de femei I

— Băiatu-i un prostănac !

Sîr Henry trage din nou concluzia :

— Ei bine, n-o să ne mai deranjeze. Cel puţin nu pe-o asemenea vreme. Să sperăm că mai ţine încă.

împinge cutia cu ţigări de foi spre ceilalţi, şi-şi aprinde şi lui una.

Duminică dimineaţa. Se aude clopotul capelei Bethel. Credincioşii vin în grupuri de cîte doi sau **trei** pe aleile iernatice şi intră în capelă.

In alcovul ei din vila Sarn, Rhiannon şade în faţa oglinzii examinînd rezultatul toaletei. în oglindă se reflectă chipul lui Bessy, camerista ei, care ţine în mină un mantou de stradă şi o bonetă. Clopotul capelei răsună în depărtare. Rhiannon inspectează obiectele vestimentare şi zice :

- Da, astea-s de-ajuns, Bessy.

Bessy aşază mantoul şi boneta la îndemînă şi îngenunchează ca s-o ajute pe Rhiannon la încălţatul ghetelor îmblănite.

- N-a venit încă căpitanul Marsden ?
- Ba da, domnişoară. Aşteaptă deja de multişor, încearcă să-şi stăpînească un chicot de rîs : A venit şi domnu' Raine, domnişoară.
- Adevărat ? Cînd a venit ?
- Chiar acu, domnişoară. Zice că speră în plăcerea de-a vă însoţi la biserică.

Jos în hol Anthony aşteaptă, înfofolit ca pînă acum. Se întoarce şi-l vede pe căpitanul Marsden tocmai ieşind din salon, strălucitor în uniforma sa de dra- goni. Acesta e un tînăr care face impresie, chipeş, băţos, sigur pe el, cu o voce adîncă şi o expresie semeaţă, neînduplecată. Dă cu ochii de Anthony şi ră- mîne uimit de costumaţia lui supraabundentă, dar îndată îşi recapătă aerul său semeţ.

- Bună ziua, domnule.
- Bună ziua şi dumneavoastră.
- îmi permiteţi să mă prezint ? Mă cheamă Marsden T- în misiune pe aici.
- Anthony Raine, la dispoziţia dumneavoastră.
- Lordul Sarn v-a pomenit. înţeleg c-aţi făcut serviciul militar în străinătate ?
- Da.
- In India ?
- Da.
- Cald pe-acolo ?
- Foarte.
- Mergeţi la liturghie ?

- Aceasta mi-e intenţia.

— Şi-a mea. Prin amabila invitaţie a domnişoarei Rhiannon.

— Iar eu — ***fără*** amabila invitaţie a domnişoarei Rhiannon.

— Aşa ?

— Aşa. Dar am să merg la liturghie oricum.

— înţeleg.

— Deci n-aveţi nici-o obiecţie, domnule ?

— Din parte-mi, nici una, domnule.

— Nu ?

— Nu.

De sus se aude glasul vioi al lui Rhiannon :

— Despre ce vorbeaţi împreună ?

Amîndoi tinerii se răsucesc pe călcîie ca s-o descopere pe Rhiannon coborînd scările spre ei.

— Domnul căpitan Marsden şi cu mine ne-am împrietenit. Avem atîtea în comun.

— Sînt încîntată. înţeleg că vii la biserică cu noi, domnule Raine ?

Lordul Sarn, apărînd în capul scărilor, o corectează :

— Nu, draga mea, la ***capelă.*** Astăzi, dintr-un motiv anume, mergem la ***celălalt - ă*** - loc de închinăciune.

Rhiannon îl priveşte bănuitoare :

— Nu cumva te-ai certat iar cu parohul ?

— Să mă cert ? Dar sînt în cele mai ***cordiale*** relaţii cu neghiobul acela nesuferit. Nu, există un alt motiv, special. O să mi-l amintesc, fără îndoială, mai tîrziu.

O pornesc împreună spre uşa de la intrare, Marsden drept ca un par şi în mod ostentativ la cît mar mare distanţă de Anthony.

Soborul credincioşilor din capela Bethel e în picioare, cîntînd un imn galez, atunci cînd intră micul grup al lordului Sarn. Multe priviri surprinse, nemulţumite şi cercetătoare se întorc spre ei. Odată încheiată cîntarea, adunarea se aşază. Apoi predicatorul, Mordecai Thomas, urcă în amvonul său înalt. E un bărbat de vîrstâ mijlocie, firav, pătimaş, cu ochii aprigi înfundaţi în orbite şi o chică de păr negru vîlvoi. în faţa lui e aşezată-o clepsidră. Predicatorul priveşte semnificativ spre lordul Sarn şi începe :

- Astăzi, prieteni, predica o voi ţine în engleză şi pentru următorul motiv — sînt străini printre noi. Nu străini în existenţa noastră zilnică, ci străini în această casă umilă. Pentru ei limba noastră e ciudată şi străină. De aceea vom grăi în limba care le aparţine. Şi le vom vorbi fără teamă, aşa cum se porunceşte în Scripturi, şi le vom dezvălui ce este în inimile noastre. Pentru că, cine ştie, poate s-au dumirit de greşealele lor şi-au venit între noi ca să se-nchine şi să se pocăiască.

— Aleluia, murmură Beth Morgan cu ardoare de la locul ei din primul rînd.

Toate privirile s-au întors acum spre lordul Sarn şi însoţitorii săi care şed încurcaţi şi stingheri în soborul de mici fermieri, negustori şi nevestele lor, în capela austeră şi goală. Copiii holbează ochi mari spre uniforma strălucitoare a lui Marsden şi oştirea de paltoane a lui Anthony. Anthony şi Marsden au rămas cu privirea pironită în golul din faţa amvonului, în vreme ce Rhiannon, simţindu-le ostilitatea surdă, aruncă iute cîte o privire spre fiecare. Lordul Sarn se uită precaut în jurul său la mulţimea adunată. Un băieţel cu o umflătură suspectă în obraz, îi surprinde privirea şi înghite în grabă. Umflătura dispare. Băieţelul întoarce capul.

Mordecai Thomas a deschis între timp Biblia voluminoasă. întoarce clepsidra şi începe :

— Pasajul meu e luat din cartea Facerii, capitolul douăzeci şi patru, versetul şaizeci : „Au binecuvîntat pe Rebeca şi ¡-au zis : 'Eşti sora noastră. Să ajungi mama a mii de zeci de mii şi sămînţa ta să ***stăpînească porţile celor care îl vrăjmăşesc'".*** Acum vă întreb : Care sînt „porţile" ? Şi ***cine*** sînt cei care le ţin şi urăsc pe Rebeca şi sămînţa ei ? Iar Rebeca şi sămînţa ei unde se află ele între noi ? Căci deşi nu ni se desluşeşte dacă Abraham, Isac şi lacov au plătit taxe vrăjmaşilor lor la aceste porţi, e sigur că aceste porţi au reprezentat o împilare şi o urîciune, precum porţile de pe drumurile şi pămîntul lucrat de noi. Cugetaţi acum la aceste porţi, la vrăjmaşii voştri şi la binecuvîntata Re- becă cu sămînţa ei care le va înstăpîni ...

Nisipul se cerne în clepsidră.

In faţa capelei, pe capra trăsurii lordului Sarn, vizitiul doarme dus, cu bărbia sprijinită de piept. Se mişcă greoi în somn şi sforăie mai departe cu cotul pe lemnăria caprei. Apoi bolboroseşte supărat în somn : „Mişcă-te ! Mişcă-te mai încolo, Mary Ann ! Mereu mă laşi fără pătură !"

îi dă un cot invizibilei sale tovarăşe de pat cu atîta forţă incit se trezeşte gemînd de durere. îşi pipăie grijuliu cotul. Din capelă se aude glasul monoton al predicatorului.

Nisipul a coborît deja în clepsidră. Dar Mordecai Thomas încă mai vorbeşte :

- Plătim vamă la aceste porţi cînd umblăm pe drumuri cu treburile noastre leguite. Şi unde se duc banii ? Sînt oare drumurile acestea întreţinute pentru cei care le folosesc şi le plătesc din prea-puţinul lor ? O, nu, ele sînt numai glod şi hîrtoape în care ni se prăpădesc căruţele şi ni se ologesc caii şi vitele. Unde se duc banii furaţi din sărăcia noastră ? Se topesc în avuţia vrăjmaşilor noştri care ţin porţile. Să ne rugăm acum fierbinte ca un mîntuitor să se ivească între noi, astfel ca sămînţa Rebecăî, fiicele eî, să ia cu-adevărat porţile vrăjmaşilor în stăpînire şi să ***le culce la pămînt*** l închide Biblia dinaintea sa cu un bufnet elocvent.

Credincioşii **părăsesc** în sfîrşit capela. Micul grup de la vila Sarn se îndreaptă spre trăsură, urmărit de privirile furişe şi şuşotelile celorlalţi. Căpitanul Marsden se alătură lordului Sarn :

—Ei bine, milord, acum aveţi toate dovezile necesare. Instigare la revoltă, pur şi simplu.

- Dar de ce-a ţinut atîta ? se lamentează domnia sa, pe un ton iritat. Trei ceasuri ! Unde-i trăsura aia afurisită ? Mor de foame.

Rhiannon tocmai vrea să-l urmeze în trăsură cînd se apropie Betti Morgan şi-i vîră o broşură în mînă.

— Rugaţi-vă pentru iertare, zice ea, pentru păcatele bonetei ce-o purtaţi. Luaţi, vă rog, asta.

Rhiannon se uită mirată la broşura din mînă ; după care urcă în trăsură, urmată de ceilalţi. Unchiul ei se aşază comod între pleduri şi zice :

— Mi-amintesc acum, tocmai de asta am intrat azi în gheţăria aia calvinistă — ca să-l aud pe predicatorul de-acolo — cum l-o fi chemînd ?

Căpitanul sare îndatoritor :

— Mordecai Thomas. Tipul ăsta ar trebui deportat.

— Dar ce-are a face femeia aia biblică, Rebeca, cu toată povestea ? Cît priveşte sămînţa ei ! . . . Acasă, Edwards, cît de repede poţi. Vreau masa mea.

Aşezat pe cealaltă banchetă a trăsurii, Marsden stăruie :

— Instiga în chip evident fermierii la acte de violenţă, domnule.

Dar lordul Sarn îl corectează bonom :

— Nu fermierii. Ci sămînţa Rebecăi.

— Eu de-aş fi fermier, intervine Anthony pe un ton potolit, i-aş da dreptate.

Rhiannon se întoarce imediat spre el.

— Dumneata zici asta ! ***Dumneata !***

— ***Dac-aş*** fi fermier, nu mi-ar plăcea barierele. Şi m-aş simţi ispitit să le iau în stăpînire şi să le culc la pămînt.

Marsden nu lasă să-i scape ocazia :

— Dac-aţi fi fermier şi s-ar chema garda voluntară, aş avea de grijă să fiţi biciuit şi azvîrlit în temniţă.

— Dar cum nu eşti fermier, domnule Raine ?

—Intrucît nu sînt, am să mă-ntorc acasă şi-am să uit toată povestea. Chiar şi pe căpitanul Marsden cu pedepsele sale ... Te duci şi la culcare cu biciul, domnule ? Probabil că face casă bună cu pintenii.

Lordul Sarn îl priveşte pe Marsden cu interes. Pune palma pe genunchiul bravului căpitan şi-l întreabă confidenţial :

— Nu găseşti că pintenii rup cuverturile ?

Intre timp Rhiannon îl fixează cu o privire dispreţuitoare pe Anthony.

—Trebuia să-mi închipui, şopteşte ea. Şi ***sîngele*** ţi-e de gheaţă.

Şi trăsura se îndepărtează, înclinîndu-se şi hurdu- cîndu-se pe drumul bolovănos brăzdat de făgaşe.

Ne aflăm pe un drumeag plin de noroi, deşi ziua e senină, însorită şi fără ninsoare. La marginea acestui drum mlăştinos se află o casă ţărănească iar în dreptul ei lucrătorii instalează o nouă barieră. Dincolo de ea aşteaptă o căruţă mare cu încă două porţi. Şi tot de acolo un grup de ţărani, vreo doisprezece la număr, între care Rhodri Huws, bătrînul William Evans, Shoni Fawr şi o seamă din susţinătorii lui Rhodri întîlniţi mai devreme, urmăresc cu privirea încruntată pe lucrători. Noul pîndar stă în pragul colibei, cu ochii cînd la lucrători, cînd la ţărani. Cîţiva din cei din urmă îi bat-jocoresc pe lucrători care însă nu-i bagă în seamă, vă- zîndu-şi cu încăpăţînare de treabă.

— la uitaţi-vă la ăla. Părosul cu maiul în mînă.

— Îl văzui într-o cuşcă la tîrg.

— Aruncaţi-i o nucă I

—Iar pe ăla trebe că l-au strîns cu poarta, băbătie I

Arată cu degetul spre un lucrător mai pirpiriu. Şi o parte a grupului rîde batjocoritor. Rhodri Huws se întoarce spre ei.

—Aşa băieţi. Rîdeţi pînă vă pleznesc căpăţînile de lemn. Dar n-o să mai rîdeţi în ziua de tîrg. Daţi-i înainte, priviţi-i pe săturate. Căci de-acu n-o să vă mai săturaţi burţile.

William Evans îi dă dreptate, clătinînd din cap :

—Asta-i a zecea poartă pe drumul ăsta. Şi mai vin încă două.

Pîndarul părăseşte locul său ca să inspecteze noua poartă cu

un aer de proprietar. Roteşte poarta de încercare. Fermierii îl iau şi pe el în primire :

—la uitaţi-vă la burdufu ăla de unsoare cum se mai hlizeşte.

— Aruncaţi-! pe vînturătoare.

—Tare mi-ar plăcea să-i cioplesc un surîs cu co- sorul.

— Mai bine băgaţi-l sus pe horn.

Rhodri Huws îi întrerupe brutal :

—Aşa, frîngeţi-i oasele ! împănaţi-l cu scîrnă ! Vînturaţi-I cu furcile, netoţilor ! Şi ce-o să cîştigaţi din asta ? Credeţi c-o să scăpaţi de porţi ? Credeţi c-o să-i convingeţi pe Sir Henry Price-Parry, de-ala'e An- thony Raine şi alţii de teapa lor să nu mai umple drumurile de porţi pînă astea or să întreacă numărul sălaşelor din ţinut ?

Ţăranii s-au întors cu spatele la poartă. Pîndarul face un semn spre colibă şi nevasta lui iese cu fiica

cea mică. Cu toţii admiră poarta. Iar fermierii bodogănesc :

- Şi-atunci ce-om face ?
- O să plătim taxele şi-o să cîntăm imne ?
- O să-l pupăm pe drăguţu' de vameş ?

Bătrînul William Evans face o sugestie pe un tors nehotărît :

- L-am putea ruga iar pe Sir John Watkyn.

Dar Rhodri Huws i-o retează :

- Deputaţii în parlament — pff ! — Scuipă : Ei inventează comitete acolo unde-ar trebui să ridice furci de spînzurătoare ! Daţi-i zor, rugaţi-l pe liberalul ăsta flecar de la Londra să se pună-n

genunchi şi să pledeze pentru noi . .. Tot aşa de bine puteţi să-l rugaţi pe ţîncul de colo, că la fel de mult o să v-ajute ... Auzi, Sir John Watkyn !

Fetiţa pîndarului se leagănă pe poarta cea nouă, în vreme ce grupul fermierilor se îndepărtează bombănind.

în **camera de consiliu** a Trustului vămilor, Sir John Watkyn, membru în parlament, aşteaptă grav şi sever la capătul mesei, cu faţa spre consilieri. Sînt de faţă Sir Henry Price-Parry, cu pisoiul în poală, Anthony, domnul Pugh şi ceilalţi consilieri întîlniţi mai devreme. La aceeaşi masă, ceva mai departe, şade lordul Sarn. Iar în spatele său aşteaptă în picioare căpitanul Marsden.

Anthony şi-a părăsit în sfîrşit cojoacele, dar are o figură plictisită şi absentă. Nu ridică ochii cînd Sir John insistă :

- Răspunsul dumneavoastră, domnilor ?

Sir Henry are tensiunea ridicată.

- Răspunsul nostru e uluiala, domnule. Pur şi simplu ne-ai tăiat respiraţia.

Iar domnul Pugh adaugă sumbru :

- Dar n-o să ne tai şi porţile.

Sir Henry îşi drege glasul :

- Eu nu sînt omul care să fie uluit ***lesne,*** domnule . . .

Pugh cel cu chip de măscărici rînjeşte şi - i face cu ochiul :

- Ha ! Eu încă te-aş putea ului, Henry !

-- ... de idealismul deşucheat al unor fecioraşi abia scăpaţi din scutece şi băgaţi în politică. Dar mica dumitale poliloghie . . .

Lordul Sarn repetă încet „poliloghie" pentru sine, ca şi cînd ar fi fost un cuvînt dintr-un vers pentru copii :. . . „Poliloghie". Sir Henry îşi încheie propoziţia :

- . . . pur şi simplu m-a perplexat. - Apoi îşi întoarce obrazul stacojiu spre domnul Pugh : Şi nu mă mai pot uimi nici amintirile unor desfrînaţi octogenari.

- Minciună ! Am abia şaptezeci şi unu.

Lordul Sarn clatină din cap :

- Ce ***cuvinte !*** Octogenar ! Poliloghie !

- Tensiunea e de vină, domnule, i se urcă şi-n vocabular.

Sir Henry continuă şarja :

- Toate parascoveniile şi toată trăncăneala asta despre bariere - gogoşi de tufă.

Se opreşte căci nu mai găseşte cuvinte care să-i exprime întreaga stupoare şi neîncredere. Domnul Pugh se întoarce spre Sir John :

- Vorbiţi serios cînd ne ameninţaţi că dacă nu scoatem porţile cele noi şi nu scădem taxele la celelalte, o să fie revoluţie în ţinutul ăsta ? Nu pot să cred.

Iar ceilalţi membri ai consiliului din jurul mesei murmură :

- Revoluţie ? Niciodată I Pfuu !

Sir John încearcă din nou, cu răbdare :

- Vroiam să spun, domnilor, că după opinia mea, situaţia c'e acum ar putea uşor conduce la dezordine. Nu dispunem de forţă poliţienească în ţinut.

- Dar îl ***avem*** pe căpitanul Marsden, remarcă unul dintre consilieri. O cît de mică tulburare - deşi nu cred cîtuşi de puţin că va fi cazul - şi odată ne pică-n ajutor.

Anthony adaugă discret :

Cu pinteni, bici şi tot harnaşamentul !

Marsden îl aude şi-l apostrofează furios :

- îmi displace atitudinea dumitale.

- Iar mie, zice Sir Henry, îmi displace faptul c-am irosit toată după-masa ascultînd o pledoarie fără obiect şi zvonuri nefondate de răzmeriţă. Nu sîntem un cîrd de ***femei,*** domnule, ca să ne sperii cu vorbele dumitale. Vă propun să-l rugăm pe lord Sarn, ca magistrat diriguitor al acestui ţinut, să-i răspundă lui Sir John Watkyn în numele nostru al tuturor. Ce zici, lord Sarn ?

Şi lordul Sarn este smuls brusc din reveriile sale :

- Eu ? Oh, parascovenii !

Cu obrazul alb de furie, Sir John Watkyn se întoarce mîndru şi iese din încăpere, lăsîndu-i în urma lui pe Anthony, nonşalant ca de obicei, pe lordul Sarn într-o altă lume, pe Marsden încruntat belicos, pe consilieri foarte mulţumiţi, iar pe domnul Pugh făcînd cu ochiul. Chiar şi Piratul miaună.

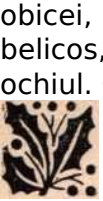

Pe un drum de ţară, un necunoscut îmbrăcat în strcie ţărăneşti trece în galop pe lîngă doi muncitori
agricoli cocoţaţi într-o căruţă. înainte de-a dispărea în direcţia opusă, călăreţul aruncă un cocoloş de hîrtie în căruţe. Unul din zilieri îl culege în grabă şi-l desface. Capetele celor doi se apropie deasupra hîrtiei. El silabisesc în şoaptă, dar hotărît : „Rebeca !"

Pe o uliţă un gospodar tunde gardul cie mărăcini. Un călăreţ trece prin dreptul lui, aruneîndu-i un cocoloş de hîrtie. Acesta îl ridică şi-l desface. Din nou se aude şoapta, înceată dar hotărîtă :

„Rebeca !"

într-un staul, în lumina dimineţii, se văd doniţa de lapte sub ugerele vacii şi mîinile mulgătoarei. Un cocoloş de hîrtie cade în laptele din cofă. Mîinile femeii îl culeg şi-l desfac. Se aude tropotul unui cal care se depărtează. Apoi o şoaptă : „Fiicele Rebecăi !“

Un han de ţară. Mîinile hangiului trăgînd o halbă de bere din butoi. Ele trec bărdaca plină prin ferestruica barului, apoi se retrag. Pe tejghea rămîne un cocoloş de hîrtie, lîngă ulcica de măsură. Aceleaşi mîini îl ridică şi-l desfac. O şoaptă :

- Vor înstăpîni porţile.

Un dulău ciobănesc aleargă peste ţarină. O mînă scoate un răvaş din zgarda cîinelui. O şoaptă :

- Porţile celor care îi vrăjmăşesc.

Fermierii se îndreaptă spre locul lor tainic de întrunire. Ies călare din ogrăzile lor, agitînd lămpaşe aprinse. Călăresc prin pădurea deasă în grupuri mici, ţinînd piept vîntului dezlănţuit.

Călăresc solitari, cu felinarele licărind în întuneric.

Ies călare din pădurea adîncă pe cîmpul deschis, înfruntînd împreună vîntul aprig.

Vin pe caldarimul uliţelor, cu copitele cailor înfăşurate în pînză de sac.

Un călăreţ trece printre şirurile de copaci înalţi, pe o mîrţoagă bătrînă, felinarul său aruncînd umbre lungi, umbrela legănîndu-i-se la şold.

Cîţiva fermieri coboară costişa dealului, pe jos, tăcuţi şi agili ca nişte ţapi de munte.

De după garduri şi şanţuri răsar tineri argaţi, tăcuţi şi iuţi de picioare.

Un bărbat trece în galop peste cîmp pe un cal negru şi arătos, se opreşte, leagă calul de un copac la marginea pădurii, şi se afundă în desiş pierzîndu-şi urma.

Călare sau pe jos, solitari ori în grupuri, grăbiţi sau tactîcoşi,

dar întotdeauna tăcuţi, oamenii roiesc cu felinarele lor prin noapte.

Şi la lumina lămpaşelor vedem cum unii poartă măşti negre, improvizate. Feţele cîtorva sînt ascunse în fulare negre. Mulţi şi-au spoit chipul cu funingine. Şi cu toţii poartă fuste.

Unii poartă fustele bine suflecate peste pantaloni şi cizme, iar deasupra şi-au luat sumane sau mantale în culori întunecate.

Alţii îşi poartă fustele pînă la călcîie.

Iar unii sînt îmbrăcaţi în întregime în straie femeieşti, cu obrazurile tuciurii şi capetele îmbrobodite în năframe.

Cîţiva şi-au găsit, cine ştie de unde, peruci albe, cîrlionţate. Obrazuri tuciurii şi peruci albe saltă în şa în lumina felinarelor.

Şi mulţi dintre ei sînt înarmaţi cu puşti de vînă- toare ; aiţii au securi, săpăligi sau furci ; iar în jurul grumazului şi-au aninat cornuri de vacă.

Ii vedem profilîndu-se pe cerul furtunos. Călăreţi ca în noaptea Tuturor Sfinţilor, cu furcile de pe umeri invocînd coarnele spiritelor de animale care îi ocrotesc.

Acum se iveşte luna.

Iar ei se adună, în tăcere, din pădure, de pe uliţi şi cîmpuri, de pe costişe de deal, desişuri, rîpe şi vîl- cele, în cotloanele unei cariere părăsite.

Se opresc cu toţii.

Şi din spatele lor, de lingă gardul luminat de lună al carierei, un bărbat saltă pe un bloc de stîncă şî ii priveşte. Poartă o mască neagră.

E deghizat în portul tradiţional al femeii velşe, cu fuste înfoiate, negre, şi broboade. Iar pe cap poartă o pălărie neagră, înaltă ca o clopotniţă.

Pe umăr şi-a aninat un corn de vacă.

Bărbatul vorbeşte cu o voce schimbată, dar nu grotesc :

- Eu sînt Rebeca. Daţi-mi ascultare, fiicele mele, frumoasele mele fecioare, cu chipuri tuciurii, doamne cu bărbi sure ! Nu-ntrebaţi cine sînt. Şi nu divulgaţi nimănui cine sînteţi ***voi.*** Nici măcar celui mai apropiat prieten. Să nu rostiţi niciodată numele ***vostru*** sau al ***lui.*** S-ar putea găsi printre noi dintr-aceia care v-ar vinde duşmanilor voştri. Sînteţi fiicele Rebecăi ! E singurul vostru

nume de care vrăjmaşii voştri trebuie să se teamă. Duşmanii voştri sînt porţile de dări şi aceia care le-au ridicat şi se-ngraşă din ele. Porţile trebuie distruse. Dar nu cu vărsare de sînge. Dacă vameşii se opun, legaţi-i fedeleş şi puneţi-le căluşul în gură. Nu-i vătămaţi. De trebuie să-i culcaţi la pămînt înainte de-ai lega, făceţi-o cu băgare de seamă, tncepem chiar ***acum !*** Ştiţi bine care-i prima poartă ce trebuie distrusă. Amintiţi-vă ordinele voastre. Tăcere deci, pînă ce ajungeţi la ea. Am să fiu şi eu printre voi.

Sare de pe bolovan şi se pierde în întuneric.

Iar mulţimea tresaltă şi o porneşte la acţiune. Trei călăreţi se postează în fruntea celorlalţi. Unul, cu un şal negru ascunzîndu-i cea mai mare parte a obrazului, e Mordecai Thomas. Poartă cu el o umbrelă ponosită în chip de sabie.

Celălalt, cu obrazul boit în negru şi capul descoperit, e Rhodri Huws. Al treilea e un fermier dintre cei întîlniţi mai devreme în piaţa Pembroke. Freamătă de emoţie.

- lo-te, omule, ăsta zic şi eu danţ ! Fiicele Re- becăi ! Ce mai flăcău ! Cine-o fi fost ? L-aţi cunoscut ? De unde-a apărut ?

- Ăsta-i omul care ne trebuie, zice Rhodri. Asta-i tot ce ***ştiu.***

- Un mîntuitor precum Ehud, Gideon sau Sam- son [35], începe Mordecai, dar Rhodri îi pune palma peste gură :

- Taci, neghiobule !

Fermierul ridică privirea spre cer, mimînd o rugăciune : -

—Dă Doamne să fie mare tămbălău în seara asta şi sînge pînă-n gît !

Rhodri îl potoleşte şi pe el :

- Ba n-are să fie vărsare de sînge, n-ai auzit ? Şi nu mai cita nici tu din Scripturi. Cînd simţi că te ispiteşte un citat, mai bine fluieră.

Şi o porneşte mai departe, urmat de ceilalţi doi.

35 Personaje cunoscute din Vechiul Testament („Judecătorii"), (n. trad.).

Se văd drumul, bariera şi căsuţa de lîngă ea, tăcute şi solitare în lumina lunii. Apoi apar fiicele Re- becăi, descinzînd de pe cai, cu „Rebeca“ însăşi în frunte. Înaintează în tăcere, conduse de bărbatul cu pălăria înaltă. Dar cînd ajung lîngă casa pîndarului, ridică brusc puştile şi trag în aer, sună din cornurile lor, chiuie, fluieră şi zbiară. Felinarele lor se agită bezmetic în întuneric.

în micul dormitor al casei, lumina lunii se cerne oblic peste patul îri care zac cufundaţi în somn Jack Wet şi nevasta lui. Ei se trezesc brusc, se ridică în capul oaselor, cu scufiile pe ceafă, uimiţi la auzul vacarmului de afară. Jack Wet întinde tremurînd mîna spre luminarea de la căpătîiul patului.

Afară mulţimea chiuie, trozneşte, huiduie, răcneşte, face mare tămbălău. Bărbatul din fruntea lor ridică o mînă. Ei tac brusc. Doar un corn solitar mai prelungeşte o notă melancolică.

„Rebeca" păşeşte spre casa pîndarului oprindu-se sub fereastra luminată de lună. Strigă desluşit :

- Jack „Udătură* !

Acum se aprinde luminarea. Jack Wet şi nevasta lui ciulesc urechea înspăimîntaţi. Vocea bărbatului se aude din nou :

- Ieşi în bătătură I

Nevasta pîndarului ii repetă timid :

- Vor să ieşi.
- Eu nu vreau să ies.

Din nou vocea bărbatului de afară :

- Ieşi binişor, Jack Wet, să te vedem la faţă !
- Vor să te vadă.
- ***Eu*** nu vreau să-i văd !

Totuşi se scoală şi, în cămaşa lungă de noapte, se duce la fereastră, crapă puţin perdeaua şi priveşte afară. Prin crăpătură zărim gloata din drum, cu peruci, bonete, bluze şi fuste, holbîndu-se spre fereastră.

- Aaa ! face Jack, sînt numai muieri !

Şi deodată se-aude din stradă un muget gros de voci bărbăteşti. Nevasta lui comentează timid :

- Dar au voci tare groase pentru nişte muieri.

Parcă pentru a-i da dreptate, „Rebeca" strigă din nou :

- Ieşi binişor, şi n-ai să păţeşti nimic. Rămîi unde eşti, şi-ţi dăm foc la casă.

Jack Wet hojbăie pe sub pat, îşi găseşte ghetele şi începe să se încalţe, ii aruncă nevestei lui o privire deloc drăgăstoasă :

- Scoală-te. Vor să te vadă şi pe tine. Nu ştiu pentru ce.
- Nu, nu, nu pot. Nu pot să ies aşa. O să-ngheţ ***!***
- Şezi aici şi-o să te coci.

îngrozită, femeia îşi scoate un picior grăsan de sub cuvertură.

Mulţimea împresoară casa, cînd uşa de la intrare se deschide şi îşi fac apariţia Jack Wet cu nevasta lui.

Şi-au tras ghetele în picioare şi şi-au aruncat pleduri peste cămăşile de noapte, dar încă mai poartă scufiile pe

cap.

Mulţimea îi ia în primire fără violenţă.

- Aduceţi-i să vadă isprava noastră ! strigă „Rebeca". Daţi-i bătaie, fiice ale Rebecăi !

Şi se întoarce pe direcţia de acţiune. Face semn unei părţi a mulţimii să se îndrepte spre un capăt al porţii, unei alte părţi spre celălalt capăt. Iar aceştia, bărbaţii cei mai vînjoşi şi mai îndîrjiţi din gloată, smulg poarta din ţîţîni şi o cară spre rîu.

Purtătorii porţii coboară malul rîului, urmaţi de mulţime. La porunca tînărului aruncă poarta în apele rîului, ajutaţi cu zel de celelalte „fiice" din preajmă.

Una din ele, Mordecai Thomas însoţit de nelip- sita-i umbrelă, urmăreşte cum poarta loveşte suprafaţa apei, ridică o mînă în chip de binecuvîntare şi-şi deschide gura gata să rostească un citat potrivit din Scripturi. Dar îşi reaminteşte avertismentul, se opreşte la timp şi-şi ţuguie buzele ca să fluiere. Se aud primele măsuri ale unui imn religios.

De sus, de pe malul rîului, unde „Rebeca" stă alături de Jack Wet şi nevasta lui, se vede poarta purtată de apele rîului. Una din „fiice" îi şopteşte lui Jack Wet cu năduf :

- De n-ar fi ordinele cum sînt, acuma aţi şedea amîndoi călare pe poarta aia.

Curentul duce poarta repede la vale. Se aude o chemare de corn şi „fiicele" care au lansat poarta la apă, precum şi ajutoarele lor, se caţără înapoi pe mal. Bariera se pierde în noapte. Cornul dă glas din nou, de astă dată de mai departe.

In salonul matinal al Vilei Sarn, stâpînul casei şi

Sir Henry Price-Parry cu nelipsitu-i pisoi în poală, şed la o măsuţă. Anthony stă în picioare, lîngă cămin, căpitanul Marsden ceva mai departe de el. Iar în **faţa** mesei aşteaptă Jack Wet, cu ţilindrul în mînă, arătînd de parcă ar fi fost şurluit cu peria, zgribulit şi încurcat.

Lordul Sarn îl măsoară din cap pînă-n picioare :

- Va să zică dumneata eşti paznicul care şi-a pierdut poarta mai alaltăieri noaptea ?

- Da, milord, dar n-am pierdut-o, am ...

- Ar trebui să fii mai grijuliu, îl ceartă lordul Sarn. Cum te numeşti ?

- Mi se zice Jack Wet (Udătură), domnule, dar numele meu adevărat e Jack Griffith. îmi zic Wet de ciudă.

Sir Henry a turnat între timp o măsură de vin de Xeres, din carafa de pe masă, într-o farfurioară şi-o aşază acum pe podea pentru pisoiul care-o linge cu poftă. Lordul Sarn îi surîde aprobator, apoi se întoarce spre Jack Wet :

- Poţi să mi-l descrii pe capul acestui tămbălău, domnule Wet ? Era înalt, scurt, costeliv, pătrat, oval ?

- Mai degrabă înalt, domnule, dar nu se putea spune dacă era bătrîn sau tînăr. Aveau cu toţii obra- zurile tuciurii - asta se cheamă înşelăciune. Şi fuste, şi poale şi bonete de muieri şi...

- Da, da, ştim toate astea ... Nu i-ai recunoscut vocea ? Ori pe-a altcuiva ?

- Nu, domnule, era aşa o lărmuială de glasuri şi de corni .. . Dar tot acelaşi om a vorbit de ambele dăţi.

Sir Henry îşi desprinde ochii de la pisoi.

- De ***ambele*** daţi ?

Jack Wet se întoarce spre el mirat :

- N-aţi aflat, Sir Henry ?

- Am aflat doar că Administraţia a ridicat o nouă poartă ieri dimineaţa.

- Da, domnule, şi-n noaptea asta au venit şi iar au dat-o jos.

Sir Henry se întoarce iute spre Marsden :

- In noaptea asta, domnule căpitan. ***Dumneata*** ai aflat ?

- Nici-un cuvînt, domnule, pînă-n acest moment.

- Devine-un obicei, observă Jack Wet mohorît.

Sir Henry îl încolţeşte mai departe pe căpitan :

- Ziceai că oamenii dumitale au fost postaţi la paza drumurilor în noaptea asta. Erau treji ?

- Vă rog să nu uitaţi, Sir Henry, că n-am decît un detaşament sub comanda mea. Bineînţeles că nu i-am postat la poarta care-a mai fost atacată. Şi-au fost la fel de treji ca şi dumneavoastră, domnule.

Vocea lordului Sarn intervine împăciuitoare :

- Dar ce amestec are armata-n toată chestia asta ? lată ce nu-nţeleg.

- Am acţionat, domnule, la apelul adresat mie de către Trustul barierelor.

- Pe ***mine*** nu m-a anunţat nimeni.

- Excelenţă, dar v-am comunicat la cină.

- Sînteţi sigur că eram de faţă ?

- Bineînţeles, milord, aţi aprobat planul nostru.

- Ce-am avut la cină ?

- Tocană de iepure, milord.

- A ! întotdeauna cad la învoială după tocană de iepure. Dacă ne-ar fi servit crustacee, în schimb ... îndărăt la poarta dumitale, domnule Wet. Sper s-o mai găseşti.

Jack Wet iese, iar lordul Sarn începe să răsfoiască cu gravitate judecătorească hîrtiile de pe măsuţa din faţa sa.

- Să purcedem acum la examinarea lipsei evidente de probe .. .

Pe scara răsucită a Vilei Sarn coboară Rhiannon, cu un coş în mînă. Cînd ajunge la capătul ei, se deschide uşa salonului şi apare căpitanul Marsden. El se opreşte brusc, cu ochii la Rhiannon. Din salon se aude întrebarea lordului Sarn : „Vin, Sir Henry ?“ Iar Sir Henry răspunde imediat, „Mulţam", urmat de clinchetul paharului atins de carafă. Căpitanul închide uşa salonului, îndreptîndu-se spre Rhiannon care-a rămas la capătul scării. Ea îl întîmpină cu o privire bine dispusă :

- Va să zică fiicele Rebecăi iar au ieşit călare noaptea trecută ?

- De unde ştii ?

- Am tras cu urechea la uşă.

Marsden o fixează cu o mutră şocată şi dezaprobatoare.

- Oh, nu mai fă,pe mîndrul şi pe demnul I Dumneata n-ai tras niciodată cu urechea la gaura cheii ? Or nu te poţi apleca din mijloc ?

Marsden se simte brusc stînjenit şi încurcat.

- Domnişoară Rhiannon, tare-aş vrea - aş vrea să pricep atitudinea dumitale faţă de mine. Uneori pare să-ţi placă compania mea ...

- O găsesc foarte ***instructivă.*** Ca şi cînd ai sta singură ou un tom masiv şi util, legat într-o copertă solidă şi arătoasă — pe care ştii că nu trebuie să-l citeşti.

- Şi-apoi în alte momente, cum este cel de faţă, parcă-ţi face plăcere să-ţi rîzi de mine.

Chipeş, rigid şi stîngaci, el o priveşte cu ochi imploratori.

- Ai vrea să fiu mai consecventă, domnule căpitan ?

- O, dac-aş vrea I

- Iar eu aş vrea ca dumneata să fii mai puţin consecvent. Aş vrea să te văd uneori vesel şi impetuos,

nesocotit, zănatic şi copilăros, - ori îndrăzneţ şi ştrengar, dacă vrei.

Marsden, profund şocat, nu poate decît să exclame :

- Domnişoară Rhiannon I

- Sau oricum pe lumea asta, numai nu mereu - nobil ca un cîine.

Acum e adînc jignit.

- Ah, domnişoară Rhiannon.

- Sau ca un cîine nobil - nu ştiu care din două.

El o priveşte cu o expresie de cîine rănit. Pe moment Rhiannon e cuprinsă de remuşcări, apoi însă expresia lui îi devine insuportabilă.

- Imi pare rău dacă te-am ofensat. Poftim, linge-mi mîna.

Ii întinde mîna, dar Marsden o părăseşte cu faţa stacojie, fudul şi ţeapăn ca o vergea, trîntind uşa de la intrare după el. Din spatele lui Rhiannon se aude vocea lui Anthony :

- Şi-a lăsat în urmă sabia şi pălăria.

Rhiannon se întoarce iute, furioasă.

- Ai tras cu urechea ? Din toate obiceiurile reprobabile, pe ăsta-l urăsc cel mai mult.

- Din nefericire n-am auzit nici-un cuvînt. Oricum mar fi distrat mult mai mult decît disputele cu privire la identitatea Rebecăi.

- Mă duc acum în grădină, îl anunţă Rhiannon pe un ton înţepat. Poţi să mă-nsoţeşti, dacă vrei. Iţi promit că no să mă tai la deget. Ştiu că nu suporţi vederea sîngelui.

Rhiannon potriveşte o tufă de trandafiri, sub privirile tăcute şi grave ale lui Anthony. Rhiannon îl întreabă fără să-l privească.

- Dar cine-i de ***fapt*** Rebeca ?

- Rebeca ? Oh, am şi uitat de tipul ăsta cîteva clipe. Tocmai compuneam în minte o poezie despre dumneata, grădini, trandafiri şi păsări cîntătoare, în- cercînd să aflu o rimă pentru Rhiannon ... „Intr-o grădină la miazăzi..."

Fără să-şi ridice ochii de la operaţia ei, Rhiannon ***¡1*** corectează :

- Aici sîntem în apus.

- „într-o grădină la miazăzi, şade iubita-mi Rhiannon ..

- Nu şed, ci stau în picioare. Şi nu sînt iubita dumitale.

- „Intr-o grădină la miazăzi, şade iubita-mi Rhiannon, cu buzele-i trandafirii, precum gura .. Ezită în căutarea unei rime, apoi reia : „Precum gura u n u i . . . tun". Nu prea se potriveşte, nu-i aşa ?

întreaga atenţie a fetei e concentrată cu înverşunare asupra tufei de trandafiri. Ignoră catrenul lui, spunîndu-i înţepată :

- Nu mi-ai răspuns la întrebare.

- Of, iar ***Rebeca.*** Ei bine, amicul dumitale, căpitanul Marsden crede că Rebeca e Mordecai Thomas, predicatorul. Sir Henry susţine cu tărie că acesta-i Rhodri Huws. Iar lordul Sarn se suspectează pe sine însuşi, în momentele lui de somnambulism.

- Şi, dumneata, cine crezi că-i Rebeca ?

- Eu cred că-i un biet fermier, vreun ţopirlan nemulţumit, atras de melodramă şi de rolul lui Ro- bin Hood.

Abia acum Rhiannon ridică capul ca să-l privească pe Anthony.

- Cam asta poţi crede dumneata. Regret că n-ai ***auzit*** cuvintele pe care le spuneam căpitanului Marsden.

Şi continuă să-l privească drept în ochi în vreme ce-i vorbeşte cu patimă controlată, gravă :

- Ii spuneam cum ar trebui să fie bărbatul acela la care eu să pot ţine cu-adevărat. Şi cu care voi doi nu veţi semăna niciodată. Un bărbat liber şi puternic, clocotind de iubire şi ură, în stare să se bată pentru credinţele lui şi să sară-n ajutorul celor oropsiţi care nu pot lupta singuri pentru ei. Adică un bărbat ca Rebeca ! Nu un ins pompos, ridicol, plin de sine c a r e . . .

- Un excelent portret al bravului **câpitan !**

- Şi nici-un papă-lapte care să se teamă să **nu-şi** ude picioarele ori să-şi murdărească mîinile - **un** peşte înfofolit. Ci să aibă ***curajul, curajul*** de-a vorbi despre un bărbat ***adevărat*** ca Rebeca !

Ea se întoarce la tufele de trandafiri răscolită de emoţiile ei. Anthony o priveşte calm, cu o **expresie** enigmatică :

- îmi place cum îţi freamătă nările cînd îmi spui „papă-lapte“. îmi place cum ţi se răsucesc buzele **cînd** îmi spui „peşte înfofolit". De fapt îmi place ***mult de tot*** cum arăţi ori de cîte ori spui ceva.

Şi cu un surîs afectuos licărindu-i pe buze **se** întoarce şi se îndepărtează, lăsînd-o să privească mirată în urma lui.

Lîngâ bariera din dreptul oficiului lui **Jack Wet,** doi dragoni stau pe lîngâ caii lor.

- Ciudată treabă şî asta, zice primul. Ce **n-aş** da să fiu în pat.

O clipă de tăcere. Caii bat din copite.

- Ce n-aş da să pot bea acum, zice a! doilea. După o pauză : Să zac beat în pat.

Privesc în noapte, îşi pocnesc mîinile **ca să le în-**călzească. Urmează o pauză mai **lungă.** Se aud **ţipe**tele unui huhurez.

- N-am crezut atunci cînd am intrat în armată c-o să pierd jumătate din noapte în aşteptarea **unei** gloate de bărbaţi îmbrăcaţi ca muierile.

- Păcat că nu ***sînt*** muieri.

- Atunci n-ar mai fi misiunea noastră. Sergentu' s-ar afla aici în locul nostru.

Deodată apare o lumină pe cer, la o distanţă mai mare. Cei doi dragoni o zăresc. Peste cîteva clipe izbucneşte în vîlvătăi luminoase.

- Ăştia-s. Tocmai la Langower. Haidem !

Strigă la fereastra de sus a casei.

- Hei Jack, Jack Wet !

Se iveşte o luminiţă în fereastră. Jack Wet vine la geam şi-l deschide. Unul din călăraşi îi strigă :

- Poţi dormi fără griji în noaptea asta, Jack. Ard a altă poartă, ceva mai departe.

- Bine c-au mai schimbat, zice Jack şi-şi retrage capul, închizînd fereastra şi trăgînd draperia.

Un foc de **tabără** arde liniştit într-un luminiş de pădure. Nimeni împrejur. După cîteva clipe cei doi dragoni dau buzna călare în luminiş. Se opresc în dreptul focului, aruncînd priviri nesigure în jur, apoi înjură, dîndu-şi seama că au fost traşi pe sfoară.

In casa pîndarului Jack Wet şi nevasta lui zac adormiţi în pat. Ii deşteaptă vocea Rebecăi care strigă : „Jack .Udătură' ! Ieşi în bătătură !"

Jack se întoarce resemnat în pat :

- lară-s aici.

Aprinde luminarea de la căpătîiul patului. Nevasta lui îşi freacă ochii şi mormăie :

- De ce nu pot da jos poarta fără să ne pună să-i privim ? Of, unde mi-s încălţările ? . ..

Jack Wet îşi scoate picioarele de sub pătură. Bocancii lui aşteaptă pe un scaun lîngă pat.

- Ar trebui să-nveţi să-i ţii la îndemînă, aşa cum fac eu.

Şi oftînd înciudaţi, amîndoi se coboară din pat.

Prin fereastra unui han de ţară poate fi văzut Sir John Watkyn vorbind cu un grup de oameni. Calul său aşteaptă priponit afară. Sir John Watkyn şade la o masă simplă de lemn. De cealaltă parte s-au aşezat Rhodri Huws, William Evans, Dave Button şi Mordecai Thomas. Sir John îşi încheie propoziţia cu un suspin :

- Deci asta e. Am prezentat problema voastră în Camera Comunelor, am încercat să stîrnesc interesul pentru ea, dar guvernul se codeşte să intervină în chestiuni cu semnificaţie pur locală.

Rhodri Huws îl priveşte cu un dispreţ abia ascuns :

- Mai bine-aţi fi vorbit cu Daisy a noastră. Ea măcar dă lapte.

Sir John se face că nu aude şi îi avertizează grav :

- Trebuie să vă aduc ceva la cunoştinţă - o să vină

poliţia de la Londra.

Rhodri mormăie :

- Sticleţii de la Londra ! O să coacem un cuptor de plăcinte galeze din ei.

Hangiui aşază o tavă cu halbe de bere pe masă.

- Mai bine-i fierbeţi pentru ciorbă, zice el.

Mordecai Thomas a rămas cu ochii pironiţi înainte, în transă :

- Aşa că fiicele Rebecăi trebuie să se bată singure !

- Ele nu pot lua legile în propriile mîini, îi atrage atenţia Sir John.

Dave Button rîde aplecat peste ulcica de bere :

- Intrebaţi-i pe pîndari dacă nu pot !

Iar Wi11iam Evans chicoteşte şi el :

- întrebaţi-l pe Jack Wet care tremur-afară-n frig în cămeşa lui de noapte.

Sir John îi examinează atent :

- Nădăjduiesc, spre binele vostru, că nici-unul din voi nu face parte din - adunătura aceea.

Privirea lui trece cercetătoare pe chipurile lui William Evans, Dave Button, Rhodri Huws - toate evazive - şi se opreşte pe acela a lui Mordecai Thomas care se ridică în picioare, ca un profet din Vechiul Testament :

- Eu ţin de soborul acela. Şi mă fălesc cu asta. Eu propovăduiesc cuvîntul Domnului, care înseamnă iubire. Şi respect legile oamenilor cînd se întemeiază pe legile lui Dumnezeu ; dar n-am să-mi plec capul în faţa lor atunci cînd sînt întemeiate pe legile răului. Răul împotriva căruia luptă Rebeca e răul cîştigului necinstit şi jugul celor bogaţi asupra celor săraci. Şi-am să lupt şi eu alături de Rebeca şi toţi aceia care cred în ceea ce crede ea, cită vreme răul mai adastă şi mai am iubire în inimă şi putere în mădulare.

- Aleluia, adaugă William Evans cu evlavie.

Sir John îl priveşte mustrător :

- Eşti un om rătăcit, Mordecai Thomas.

- Slavă Domnului că sînt !

- Şi cine-i insul ăsta căruia i se spune Rebeca ?

Bătrînul predicator îşi revine :

- Nu ştiu. Dar şi ***dac-aş*** şti, ar trebui mai întîi să-mi frîngeţi toate oscioarele ca să vă spun.

William Evans, Dave Button şi Rhodri Huws ridică cănile de bere. Articulează din buze, în tăcere, numele Rebecăi, apoi beau.

Salonul conacului Penîre e împodobit pentru Crăciun, luminat feeric de luminări. Lordul Sarn şade în apropierea focului, cu un pahar de rachiu în mină. Anthony s-a ghemuit comod într-un fotoliu, lîngă ei, urmărind-o cu ochii pe Rhiannon care cîntă încetişor, acompaniindu-se la pian. Lordul Sarn îşi ridică nasul din pahar ca să întrebe :

- Ce spuneai, băiatule ?

- Mă gîndeam ce bine e s-asculţi muzică la lumina luminărilor, într-o seară de iarnă, cu vîntul care vuieşte afară ...

- Pentru mine toate cîntările sună la fel.

- Nu şi ale lui Rhiannon, desigur ?

- Oh, Rhiannon e cu siguranţă o privighetoare între ceilalţi cîntăreţi, aşa cum sînt ei.

Sara Jane intră aducînd cafeaua şi o carafă de vin, le aşază pe o măsuţă rezemată de perete şi începe să servească. Anthony o întreabă :

- Ninge iar, Sara Jane ?

- încă nu s-a hotărît, domnule.

Le întinde ceştile de cafea.

- Chiar dacă se hotăreşte să viscolească, mormăie lordul Sarn, n-o să-l sperie pe individul ăla Rebeca. Afurisitul !

Anthony se zgribuleşte în glumă :

- Brrr ! Sărmana Rebeca !

Rhiannon atacă puternic un acord şi spune :

- Poate trăi şi fără compătimirea dumitale, mersi. Preferă să călărească prin vifor şi ***uragane,*** în fruntea oamenilor săi ...

- Fiicelor sale, te rog !

- .. . decît să se cuibărească în faţa căminului şi să se fandosească.

- Astea nu sînt fandoseli, îi replică Anthony cu calm demn. E expresia mea naturală.

- La asta mă refeream.

Cînd Sara Jane îi întinde cafeaua lui Anthony, se apleacă spre urechea lui şi-i şopteşte :

- Mergi prea departe, domnu' Anthony, zău aşa. Joci prea mult teatru în faţa lui Rhiannon. Intr-o bună zi are să afle, şi-atunci . ..

Anthony o sîcîie, rîzîndu-i în nas. Ea se depărtează. Lordul Sarn cască vajnic şi zice :

- Ei bine, slavă Domnului că poliţia are s-ajungă curînd aici.

Rhiannon se opreşte imediat din cîntat :

- Poliţia ?

- Da, zice unchiul ei, tocmai de la Londra. Aşa că n-o să ne mai facă necazuri Rebeca.

- Crezi că poliţia are să-l oprească ? Nimeni n-o să poată. A smuls deja douăzeci de porţi.

- Poate c-or să-l facă doar mai prudent, domnule, îndrăzneşte Anthony.

— Ha ! Aici greşeşti. Or să vină deghizaţi, înţelegi ? îmbrăcaţi ca nişte zilieri în căutare de lucru. Bine ticluită, nu ?

— Foarte original. Cui i-ar fi trecut prin minte I Lordul Sarn îşi rîde în barbă, jubilînd :

— De fapt eu am ticluit-o.

Rhiannon atacă enervată un acord, apoi continuă să cînte. Anthony surîde imperceptibil pentru sine.

Doi ofiţeri de **poliţie** îmbrăcaţi în straie ponosite de lucrători merg alături pe uliţă spre un han al cărui firmă se leagănă în vînt : „CINUL PENTRE". Se opresc peste drum de han şi cel mai vîrstnic dintre ei îl avertizează pe celălalt :

- Bagă de seamă ce spui. Velşii îs vicleni. Niciodată nu ştii ce gîndesc. Deschide-ţi urechile. Dar fiu vorbi mai mult decît trebuie. Arată-te prost ca mine. Adică aşa cum mă prefac şi eu că sînt.
- Da, domnule inspector.
- Şi nu-mi mai zice „domnule inspector" ! Spune-mi George. Care-i numele tău ?
- Walter, domnule inspector... Vreau să zic, George.
- Măcar de-aş şti a cui e ideea asta de cretin ... Haidem !

Şi trec drumul spre han.

Sala e ticsită de mici fermieri şi lucrători, ii recunoaştem pe cîţiva, inclusiv pe William Evans şi Shoni Fawr. Se joacă cîteva partide de domino.

Cei doi poliţişti îşi fac intrarea. Se aşterne brusc liniştea. Toate privirile se întorc spre ei. Şi jucătorii de domino se opresc ca să se holbeze la ei. Hangiul părăseşte una dintre partide şi se apropie de noii veniţi :

- „Cwrw" ? întreabă el.

Inspectorul ia o mutră prietenoasă :

- Bună seara şi ***dumitale.*** Rece vînt.

- Vreţi „cwrw" ? insistă hangiul, iar poliţistul cel tînăr răspunde :

- Nu ! Bere I

- E-acelaşi lucru, îi anunţă hangiul şi începe să tragă berea din butoi. Poliţiştii privesc prudent în jur. Dar nimeni nu se mai uită la ei. Inspectorul se adresează întregii săli :

- Pişcă frigul pe jos. Venirăm tocmai de la Templeton azi.

Nimeni nu-i răspunde.

- E frig şi-aicea înăuntru, zice tovarăşul lui.

Hangiul le aduce cănile de bere. Ei le iau în primire şi în vreme ce inspectorul plăteşte, încearcă din nou să lege o conversaţie :

- Mai vine încă zăpadă.

- Ba ! zice hangiul.

- Mă rog, e numai o părere. .. Vreţi să luaţi o halbă cu noi ? Să vă-ncălzească.

- Nu pun gura pe bere, zice hangiul şi se duce să soarbă un sfert de galon. După cîteva clipe inspectorul se întoarce spre Shoni Fawr care şade în apropiere :

- Dar dumneata ?

- Parcă eraţi pe drumuri.

- Chiar aşa. Căutăm de lucru.

- Păi atunci cum puteţi plăti băutură la străini ? ***Eu*** nu pot, deşi ***lucrez.***

Shoni le întoarce spatele. Acum intervine pentru întîia dată şi William Evans :

- Şi ziceţi că veniţi de la Templeton. Poate că vă oprirăţi la Leu' Negru ?

Poliţistul cel tînăr se grăbeşte să-i facă plăcere :

- Chiar aşa' şi făcurăm, nu-i drept, George ?

William Evans îi descoase imediat :

- Nu-I văzurăţi cumva pe frate-meu pe-acolo ? Un tip mititel după tejghea, cu păru roşu şi-un cline corgi ?

Poliţistul cel tînăr e tot numai zîmbet :

- îhî, ăsta-i omul. Ne-a tratat c-o halbă de bere.

- Nu mai spune ? Tare generos, dacă te gîndeşti că-i mort de doişpe ani.

Clienţii care stau la bar nu se mai pot abţine, izbucnind cu toţii în rîs. Cînd hohotele se mai potolesc, un lucrător se întoarce spre Shoni Fawr şi-i întinde o fiţuică.

- Ai văzut balada cea nouă, Shoni Fawr ? O împărţeau prin Pembroke azi dimineaţă.

- Ce zice, Shoni ? Tu ***ştii*** să citeşti.

- Hai, că nu-s spioni pe-aici. Citeşte-o cu glas tare.

Iar Shoni Fawr citeşte începutul baladei, îngî- nînd-o cu vocea, în vreme ce poliţiştii privesc în jur la mutrele rînjitoare din sala barului.

„Era-n nopţile aspro de iarnă,
In o mie opt sute patruzeci şi trei,
Cind bravele fiice ale Rebecăi Călăreau
prin (ară ca nişte zmei.

Rebeca vitează era în frunte De ciocoi şi
oştime nu i-a păsat,

Iar fiicele-i cu fuste şi bonete Erau o minune-n acest comitat.

Să-i înfrunte pe fudulii tirani Şi să doboare porţile toate".

Şi-o porniră călare ori la pas,
Cu feţe smolite, prin oraşe şi sate,

Cei doi poliţişti ies, fără să se mai uite unul la celălalt, făcîndu-şi loc printre ascultătorii tăcuţi ai baladei. Şi reproşurile lor reciproce se aud pe uliţă :

- Şi zi aşa, frate-său cel roşcat !
- De unde era să ştiu c-a murit ?
- Băuşi o halbă de bere oferită de-un strigoi !
- îmi pare rău, George.
- Şi nu-mi mai zice George. Spune-mi domnule inspector ! Acuma un singur om ne mai poate ajuta. Am auzit cîte ceva despre el.
- E şi el amestecat în chestia asta ?
- ***Toţi-s*** amestecaţi în chestia asta. Dar tipu' de care-am auzit ar vinde-o şi pe mă-sa.

1

- Bine, dar. . .
- Ştiu, ştiu, noi n-avem nevoie de maică-sa. Păşesc mai departe în tăcere.

Idris Evans munceşte la forjă. E concentrat asupra lucrului din faţa sa. Nu ridică capul spre inspectorul care îi

vorbeşte foarte aproape de el. în cele din urmă protestează :

- Nu eu-s flecarul pe-aici. Nu ştiu nimic. Am de lucru.

- Nu mai ai atîta ca pe vremuri. Cel puţin nu după încurcătura aia de anul trecut. Cineva le-o fi vorbit magistraţilor, ţi-aminteşti ?

- Nu eu am vorbit.

- Mai mulţi din amicii dumitale te-au bănuit totuşi, nu-i aşa ?

- Eu n-am amici.

- Nu, nu mai ai ...

- Nu sînt din ăia care s-aibă nevoie de prieteni. imi văd singur de treabă.

- Aşa am auzit şi eu. Nu semeni cu cei pripăşiţi pe-aici, adevărat ? Eşti altfel. Nu-nţeleg de ce stai aici, într-un iad ca ăsta.

- Nu mai vreau să stau aici. Mă privesc cu nişte ochi. Dar unde să mă duc ?

- Acuma ascultă-mă bine, şi s-ar putea să-ţi vin eu în ajutor. De-ai fi în locul meu, n-ai încerca să-l prinzi pe Rebeca ăsta la adunările lor cînd le zice ce porţi s-atace ? N-ai încerca ?

- Are oameni postaţi pe deal, la pîndă. Pînă s-ajungeţi acolo, toţi s-ar face nevăzuţi.

Inspectorul se apropie şi mai mult.

- Dar dacă un' ins isteţ, precum cel la care mă gîndesc, s-ar îmbrăca la fel cu ei. Ar auzi ce pun la cale, nu-i aşa ? Şi la care ceas al nopţii. Apoi s-ar furişa în întuneric şi m-ar anunţa şi pe mine, ce ***zici*** ?

- Nu, rosteşte Idris cu glas tare, dar are o privire încolţită. Refuzul său e nesigur şi disperat : Dar dacă mă prind ?

- Să te ***prindă ?*** Neghiobii ăştia ? Şi-apoi avem noi grijă de dumneata, nu ? întotdeauna se găsesc slujbe pentru oameni ca dumneata - şi-n locuri mai bune ca ăsta.

— Nu vreau s-o fac ! Nu vreau să fac nimic rău. intotdeauna mă silesc alţii. N-am s-o fac ! N-am s-o fac !

Şi ochii i se umplu de lacrimi deznădăjduite şi

autocompătimitoare. Dar ceva mai tîrziu, în seara aceea, îl vedem şezînd în odaia sa din spatele fierăriei, înnegrindu-şi obrazul cu funingine cu ajutorul unei luminări şi al unui dop de plută ars.

După încă crteva ceasuri, „Rebeca" cea mascată le vorbeşte oamenilor săi în cariera părăsită :

- Fiice ale Rebecăi ! strigă el. Au chemat poliţia de la Londra ca să ne spioneze. S-ar putea să fie spioni şi informatori între noi — chiar în seara asta !

Se aude un murmur furios.

—Cei ce staţi de pază, aveţi de grijă ca nimeni să nu se poată furişa pe lîngă voi, chiar de-i îmbrăcat ca voi ! Fiice ale Rebecăi ! Pînă acum am fost prea ***blînzi.*** De azi înainte fiecare poartă trebuie complet distrusă. Şi nu doar porţile. Distrugeţi şi casele pîndarilor pînă ce nu mai rămîne nici-o piatră la temelie ...

Securile, tîrnăcoapele, drugii de fier se agită în aer în vreme ce mulţimea se pune în mişcare. între „fiice" se află una care seamănă suspect cu Idris Evans.

Iată un tablou elocvent al nopţilor următoare ...

Securile se abat cu furie asupra porţilor. Ferăs-traiele iau în primire bulumacii. Porţile ard în foc. Aşchiile lor zac împrăştiate pe drum. Rămăşiţele lor atîr- nînd de balamale. Pîndarii îngroziţi tulind-o pe uşă numai în cămăşi de noapte. Mobila luată pe sus. Plăcile de ardezie şi pereţii prăbuşindu-se în nori de pulbere. Case arzînd, mormane de porţi tăiate cu ferăstrăul purtînd anunţul „LEMN GRATUIT PENTRU FOC". Umbre mascate galopînd

pe lingă flăcările înalte şi acoperişurile prăbuşite. Pîndarii şi nevestele lor imobilizate, cu căluşul în gură. Copiii unui vameş bătînd fericiţi din palme în jurul unei porţi care iscă un foc înalt. Un pîndar legat în funii, şezînd pe un morman de moloz la umbra unui ornic bătrînesc. Ofiţeri de poliţie discutînd vehement, ori stînd înmărmuriţi de uimire:* Idris Evans furişîndu-se să se explice inutil.

Şi acesta este textul în nopţile care urmează . •.

Vocea Rebecăi strigînd :

„Jack „Udătură", ieşi in bătătură I Tom Brown,
coboară in ceaun I Shacki Rees, încă te-
ntinzi ?!
Dewi Pugh, ai dat de dracu !"

Iar vocea lui Shoni Fawr declamă fragmente de baladă :

„Şi-au strigat după tine, toţi nevoiaşii De-atitea
ori obidiţi pin-acum,
Cind fiicele Rebecăi sărit-au la porţi Şi vămile
toate s-au făcut scrum",

La hanul „Cinul Pentre" doi ţărani şed cu picioarele întinse comod în faţa căminului, fumînd pipe şi bînd bărdace de bere. Unul citeşte cu voce tare, silabisind, dintr-o gazetă locală, în vreme ce tovară- şgl său comentează :

- „Numai în acest ţinut au fost distruse complet optzeci de porţi".
- Or să fie optze'ş'trei pe dimineaţă.
- „O mare parte din casele pîndarilor au fost rase la pămînt. In ţinuturile învecinate abia dacă a mai rămas cîte-o poartă în picioare".
- încă mai avem timp să-i întrecem.
- „Nimeni nu poate preciza unde-o să lovească Rebeca data viitoare. Autorităţile privesc neputincioase.
- Asta sună tare bine ! „Autorităţile privesc neputincioase".
- „Distrugerile pricinuite de aceşti tîlhari feroci şi

incendiatori zănatici..."

- la mai citeşte o dată bucăţica asta, David Da- vies. Şi nu te grăbi !

- „Distrugerile pricinuite de aceşti tîlhari feroci ...“

Toţi membrii Trustului barierelor, adunaţi în jurul mesei de consiliu, ascultă raportai prezentat de inspectorul de poliţie care remarcă pe un ton mîhnit :

- Cum pot acoperi fiece poartă prăpădită ...

Se grăbeşte să şteargă ultimul cuvînt :

- ... fiece poartă de pe aceste drumuri dacă n-am oameni suficienţi ? Şi nimeni nu vrea să sufle o vorbă, domnilor, absolut ***nimeni.*** Cu toţii fac pe pruncii nevinovaţi, iar eu ştiu că fiecare-i vîrît pînă-n git în chestia asta. Aştept să primesc nişte informaţii de la o sursă, dar...

- Vreo fetişcană ? sugerează domnul Pugh cu un rînjet expert.

- ... dar trebuie să-mi acordaţi ceva mai mult timp.

- Şi asta, intervine primul consilier, este tocmai ceea ce nu vă putem acorda .. .

- Păi dacă poliţia-i neputincioasă, s-aducem mai multe trupe, propune Sir Henry. De acord ?

Priveşte întrebător în jurul său. Toţi consilierii, în afara lui Anthony, detaşat şi absent ca de obicei, în- cuviinţează din cap. La fel face şi căpitanul Marsden. Sir Henry e gata să continue planul său cînd lordul Sarn, întotdeauna ignorat de ceilalţi, spune fără veste :

- Nu ! Ne-ajung cîte trupe avem ! O să ne sperie vulpile.

Toţi membrii consiliului, cu excepţia lui Anthony, încep să vorbească deodată. Lordul Sarn îşi ridică calm

ochii spre tavan. Domnul Pugh îi şopteşte lui Sir Henry :

- Şi-a spus-o serios !

Sir Henry ridică mîna ca să-şi potolească colegii.

- Atunci, de vreme ce Lordul Magistrat a votat împotriva acestei propuneri, îl rugăm pe domnia sa să solicite serviciile cetăţenilor dispuşi din acest ţinut - în apărarea legii şi-a ordinii, fireşte.

Ridică o sprinceană întrebător spre lordul Sarn care răspunde :

—N-am nimic de obiectat - decît dacă va trebui să mă solicit şi pe mine. Eu ***nu sînt*** bine dispus.

—O formaţiune voluntară ? repetă primul consilier. Excelentă idee. Să-ncepem prin a ne oferi serviciile chiar în această încăpere. Eu unul sînt dispus.

Căpitanul Marsden se aşază la masă şi se pregăteşte să-şi noteze numele amatorilor. Ridică privirea spre consilierul de lîngă el :

— înţeleg că şi dumneavoastră, ~~domnule...?~~

Omul aprobă viguros din cap. .

- Fireşte, fireşte.

Marsden îi întreabă pe rînd şi pe ceilalţi consilieri, primind drept răspuns o încuviinţare din cap sau cîte o mînă ridicată. în cele din urmă ajunge la Anthony.

- Şi domnul Raine ?

- Păi cred că nu-mi strică puţină treabă în timpul zilei.

— Dar ei atacă numai noaptea.

- Noaptea, domnule ? O, nu, atunci regret. Nu pot suferi întunericul.

Căpitanul Marsden iese plin de importanţă din

birourile Trustului. în piaţă e oprită o trăsură închisă, cu Dave Button cocoţat pe capră. Căpitanul observă trăsura şi trece hotărît pe lîngă ea, dar se opreşte cînd aude glasul lui Rhiannon strigîndu-l din cupeu.

Se întoarce pînă în dreptul trăsurii şi-o descoperă pe Rhiannon alături de drăgălaşa-i cameristă, Bessy. Se înclină în faţa lor, ţeapăn şi grav. Ea îi rîde din nou provocator :

- Sînt convinsă că ne-ai văzut. Iar ai arborat atitudinea dumitale de demnitate.

- Ce-a mai rămas din demnitatea mea, domnişoară Rhiannon, după ultima noastră întrevedere.

- Poftim, acum te porţi trufaş şi dispreţuitor cu mine. Ţi-am făcut ceva ca s-o merit ?

- Da.

Rhiannon se întoarce spre Bessy :

- l-am făcut ceva, Bessy ?

- Da, domnişoară Rhiannon.

- Of, ***întotdeauna*** le dai dreptate bărbaţilor. De ce-i iubeşti atîta ?

Bessy roşeşte încurcată, privind mînuţele ei înmănuşate :

- Vai, domnişoară Rhiannon.

- Ştii doar că sînt cu toţii nişte indivizi urîcioşi, prudenţi şi încrezuţi. Sau aproape toţi.

Ultimele cuvinte le rosteşte pe un ton visător. Apoi se întoarce înciudată spre Bessy :

- Cum ***poţi*** să-i iubeşti ?

- Trebuie că aşa-s făcută, domnişoară, răspunde Bessy timidă.

- Acum eşti nedelicată şi oribilă !

- Da, domnişoară, aşa-s făcută.

Rhiannon se smuceşte de lîngă Bessy, întorcîn- du-se din nou spre căpitanul Marsden care aşteaptă afară cu o mutră deopotrivă demnă şi nefericită. Ea îl bombardează cu mai multe întrebări ironice :

- S-a terminat întrunirea dumitale ? Acum o s-aduci toată armata pe capul Rebecăi ? Ar trebui

sâ chemi şi marina. Să tragă în el cu obuze de pe iazul nostru de gîşte. Iar lui Bessy îi plac marinarii, nu-i aşa, Bessy ?

- Da, domnişoară. Imi plac bărbile. Şi părul răsucit în cozi.

Bravul căpitan îşi trece în revistă trupele :

- Dispunem de oamenii mei, de poliţie şi voluntari.

- Cine-o să se-ofere voluntar împotriva Rebecăi ? întreabă Rhiannon cu dispreţ.

- Pentru-nceput, domnii consilieri înşişi.

- Bătrîneii aceia venerabili ! ii credeam mai ocupaţi cu jefuirea celor săraci.

- O să-i conducă Sir Henry Price-Parry.

- Ce păcat că nu vînează şoareci. Atunci pisoiul lui Sir Henry s-ar dovedi de mare folos - dacă nu-i prea beat. Şi cine mai participă ? Domnul Pugh ! Trebuie că se simte-n elementul lui, niciodată n-a atacat decît fuste. Şi domnul Raine !

- Domnul Raine a refuzat.

- Oh, ce ***bine***-mi pare. Ai auzit, Bessy ? El a refuzat. în sfîrşit a trecut de partea Rebecăi !

- Domnul Raine a refuzat de teama frigului, precizează căpitanul cu mare satisfacţie şi entuziasmul de moment al fetei se risipeşte.

- înţeleg, zice ea rece. Mai zăboveşte mult unchiul meu ? Mergem împreună să cinăm.

- Vine-acum.

- Şi domnule căpitan ! La balul meu mascat îţi dau voie să dansezi primul dans cu mine.

El o priveşte surprins, incapabil să înţeleagă schimbările ei de toane.

- Iar după aceea poţi să mă conduci pe terasă ca să privim luna. O să-mi povesteşti ce reprezintă

fiecare din medaliile dumitale, iar eu o să te-ascult. Am să te las să-mi vorbeşti chiar şi despre calul dumitale ...

Lordul Sarn se apropie de trăsură. Ceilalţi consilieri au rămas în faţa clădirii, discutînd.

- Vino, unchiule, te aşteptam !
- Mergem undeva ?
- Mergem să luăm cina.

Unchiul ei aruncă o privire spre decorul înserării.

- Zău ? Eu credeam că-i abia dimineaţă. O dimineaţă cam întunecată, bineînţeles ...

Urcă în trăsură. Peste cîteva clipe scoate capul pe ferestruică ridică ochii la cer şi remarcă :

- O dimineaţă cu lună.

Şi-şi retrage iute capul.

Anthony iese şi el din clădire, înfofolit în fulare, înclină capul spre consilieri şi le zice :

- Noapte bună, domnilor.

Aceştia îi întorc spatele.

O rîpâ la marginea drumului, sub gard. în spate se întinde pădurea deasă, in ea aşteaptă patrula voluntară, constînd din cinci membri ai consiliului, înarmaţi. Cu toţii sînt foarte bine dispuşi. S-au aşezat într-un mic semicerc la capătul căruia tronează pisoiul lui Sir Henry. S-au scos sandvişuri şî butelci de băutură, chiar şi o farfurioară în care Sir Henry toarnă o măsură de rachiu după ce-o aşază în faţa pisoiului.

Voluntarii beau şi închină :

- Praful să se-aleagă din Rebeca !
- Pentru voluntari !
- Pentru Trustul barierelor !
- Pentru noi toţi !
- Pentru doamne ! adaugă domnul Pugh şi pisoiul îl secondează cu un mieunat.

Se aşază fiecare cît mai comod.

- Ce poartă drăguţă şi liniştită avem de păzit !
- Chiar pe drumul poştalionului.
- Ultima pe care-ar îndrăzni s-o atace !
- Cît se poate de bine aleasă !

Beau din nou, îmbibaţi de bună dispoziţie, alcool şi încredere. Urmează cîteva clipe de tăcere.

- Muşcă aerul în noaptea asta, observă unul din ei, iar Sir Henry adaugă :
- Vreme tocmai bună pentru sfîntu! Anton Raine.

Cînd rîsul se mai potoleşte, domnul Pugh începe să povestească pe tonul celui care are tot timpul la dispoziţie, şi-o istorie cam deocheată de relatat :

- Asta mi-aminteşte de-o noapte cu mulţi ani în urmă, cînd eram o adevărată spaimă pentru femei. Oare cum se numea fata ? Măiculiţă, ce speriată mai era de mine ! Parcă Roşie, nu ? Sau Rene ? Ba nu - Raşela ! Sau Ruby. Sau ...
- Sper să nu fi fost Rebeca ! îl întrerupe Sir Henry. Şi aproape instantaneu două mîini ţîşnesc prin gard şi-i închid gura. O altă pereche de braţe îl imobilizează. In cîteva clipe locul se umple de „fiice" mascate ale Rebecăi. Voluntarii îngroziţi sînt dezarmaţi, legaţi cu căluşul în gură şi înşiraţi unul lîngă altul pe peretele rîpei.

Rebeca însăşi apare călare ca să inspecteze scena :

- Prea bine l Acum poarta şi casa pîndarului.

Se aude zvon de copite în vreme ce oamenii lui se pun în mişcare. Rebeca ridică o mînă :

- Aşteptaţi !

Şi-şi întoarce calul ca să-l întîmpine pe călăreţul ce se

apropie. Mordecai Thomas se opreşte lîngă el şi-l anunţă :

- Vine-o diligenţă pe drum I

- Haidem împreună, zice Rebeca şi le strigă celorlalte „fiice" : începeţi cu poarta !

Rebeca şi Mordecai Thomas dispar. „Fiicele" roiesc în cealaltă direcţie, lăsîndu-i pe consilieri **cu** ochii la stele. Un singur om cfin ceată rămîne în urmă, ca să arunce o privire iute şi furişe împrejur, apoi să se grăbească după ceilalţi. E Idris Evans, informatorul. Pisoiul se plimbă tacticos printre voluntarii legaţi, !i- păind alcoolul vărsat din sticlele lor. Apoi se freacă de picioarele imobilizate ale stăpînului său.

Careta lordului Sam, condusă de Dave Button, înaintează pe drumul luminat de lună. înăuntrul ei lordul Sarn şade arţăgos şi ciufit, Rhiannon impacientată iar Bessy tăcută. Lordul Sarn mormăie :

- N-am să mai ies niciodată la cină. Supa avea gust de gîndaci.

- Dar n-ai gustat niciodată gîndaci ?

- Sînt ceva mai bătrîn ca tine, nu ? Poate că-n tinereţe am fost un celebru degustător de gîndaci, de unde poţi să ştii ? Frumos am ajuns dacă nepoata mea îmi aruncă în faţă că n-am mîncat gîndaci:

- Of, unchiule ! exclamă Rhiannon exasperată, nu-mi pasă nici dacă mănînci toţi gîndacii din bucătărie.

Lordul Sarn sare triumfător :

- Aha ! Acum vrei să mă şi otrăveşti ?

Careta se opreşte cu o smucitură. Lordul Sarn e proiectat în braţele lui Bessy care scoate un mic ţipăt.

De pe capră, Dave Button le face cu ochiul celor doi călăreţi, Rebeca şi Thomas, care au blocat drumul. Se deschide fereastra trăsurii şi apare capul lordului Sarn.

- Tîlhari !

Capul i se retrage fulgerător.

- N-aş fi crezut-o niciodată. Ştiam că ultimul tîlhar a murit spînzurat acum douăzeci de ani.

Faţa mascată a Rebecăi se arată la fereastră.

- Degeaba ! Mi-am uitat ceasul acasă !

Rhiannon exclamă cu o voce gîtuită de emoţie :

- Rebeca !

Lordul Sarn îşi continuă protestările :

- Uitat-am şi banii. Şi n-am nici aur în măsele.

Rebeca dispare din fereastră, fiind înlocuit de Dave Button care ţine mîinile ridicate deasupra capului.

- E Rebeca, domnule, cu una din fiice ...

- N-ar trebui să-şi plimbe fetele pe-afară *pe-o noapte ca asta, observă lordul Sarn.

- ¡mi ţine pistolu-n coaste. Zice să mîn mai departe pîn-ajungem la barieră. Acolo dumneavoastră, milord, şi domnişoara Rhiannon, trebuie să vă cobo- rîţi şi să vă uitaţi cum dau ăştia foc la poartă, milord .. . Trebuie să fac cum zice, milord.

- Atunci fă-o, nu fi prost !

Dave Button, cu mîinile tot deasupra capului, dispare din fereastră. Careta o porneşte mai departe. Rhiannon se întoarce emoţionată spre Bessy :

- O să-i vedem ! Pe Rebeca şi fiicele ei ! Ah, Bessy, poate-apuc să-i ***vorbesc.***

- Cîţi bărbaţi credeţi c-or fi acolo ?

- Oh, mulţi foarte mulţi ! Şi toţi viteji şi fioroşi cu torţele şi securile lor, şi toţi cu feţele smolite şi. ..

Vocea lordului Sarn se amestecă în discuţie :

- O seară plăcută, trebuie să recunosc. Mai întîi

gîndaci în supă, apoi harapi cu baltage !

Sus pe capră Dave Button rînjeşte fericit, fredo- nînd pentru sine un cîntecel şi acompaniindu-se cu biciul :

„Era-ntr-o noapte aspră de iarnă,
In o mie opt sute patruzeci şi trei,
Cînd bravele fiice-ale Rebecăi Călăreau prin
fără ca nişte zmei..

Trăsura se apropie de bariera care acum e smulsă de la locul ei. Rebeca şi Mordecai Thomas urmăresc călare trăsura, fiecare de-o parte a ei. Careta se opreşte. Rebeca îi face un semn cu pistolul lui Dave Button care coboară de pe capră şî deschide portiera trăsurii. Rhiannon coboară, urmată de Bessy şi lordul Sarn. Se aud scrîşnete de ferăstrău şi bufnituri de securi. La un semn al Rebecăi, mai multe „fiice" cu obrazuri înnegrite şi mascate îi iau în primire, fără brutalitate, pe lordul Sarn şi pe Dave Button, ducîn- du-i la un loc potrivit de unde să poată urmări în de-taliu operaţiile asupra porţii. Lordul Sarn e imperturbabil ca de obicei.

- Dacă tot trebuie să urmăresc reprezentaţia asta, atunci aduceţi-mi un scaun ca să m-aşez, porunceşte el.

Unul din păzitorii săi face semn către „Rebecar- dele" care tocmai scot mobila din casa vameşului :

- Un scaun pentru înălţimea sa !

Şi cu un aer de solemnitate ironică, două fiice mai vînjoase îi aduc lordului Sarn un balansoar vechi şi hodorogit. Lordul Sarn îl acceptă demn şi se aşază.

Rhiannon şi Bessy rămîn lîngă trăsură, urmărind de acolo scena distrugerii. Rebeca, călare, a rămas în preajma lor. Rhiannon îl soa/be din ochi, dar Rebeca nu o bagă în seamă, privind încruntat înaintea sa. Ea îi şopteşte numele : ,,'Rebeca !“

El nu dă semne c-ar fi auzit-o. Fata încearcă din nou :

- Rebeca ! Vreau să-ţi spun că eu cred în tine. Cred că tot ceea ce faci e drept. E singurul lucru care le-a mai

rămas oamenilor de făcut. Dacă nu le dă nimeni ascultare, trebuie să distrugă singuri porţile.

Bessy, deloc atentă la cuvintele lui Rhiannon, holbîndu-se emoţionată la spectacolul din faţa lor, o trage acum de mînecă.

- Ah, domnişoară, uite colo un bărbat, arată ca un pirat !

Rhiannon n-o aude. Ii şopteşte din nou „Rebecăi" :

- Rebeca, dac-aş fi bărbat m-aş număra şi eu printre fiicele tale. Te socotesc curajos şi bun.

Nici acum Rebeca nu o bagă în seamă, conti- nuînd să privească drept înainte, încruntat şi preocupat. Bessy o trage din nou de mînecă pe stăpîna ei ÷

- Domnişoară, cel ca un pirat îi dă acum înălţimii sale un leagăn !

Lordul Sarn şade demn în balansoarul lui. In spatele său s-a postat o „fiică" cît un munte, fioroasă, cu obrazul tuciuriu, care, fără să gîndească, a început să legene balansoarul cu o mînă uriaşă. Iar Lordul
Sarn se lasă legănat de parcă acesta ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, contemplînd spectacolul demolării cu interes.

Rhiannon îl urmăreşte fermecată pe „Rebeca' care dă pinteni calului poposind în mijlocul mulţimii, ridică pistolul şi trage un foc în aer. Pe unul din degetele sale luceşte un inel cu sigiliu, de o formă aparte. Detunătura pistolului său e semnalul la care torţele coboară spre poarta tăiată în bucăţi şi casa parţial demolată. într-o clipă flăcările izbucnesc spre cer. încă un semn al Rebecăi şi

lordul Sarn cu vizitiul său sînt zoriţi spre trăsură. Lordul Sarn e împins în ea, Dave Button se caţără iute pe capră. La acelaşi semn poruncitor al Rebecăi, Rhiannon şi Bessy urcă şi ele. Una din „fiice" trînteşte portiera. Cînd careta se pune în mişcare, Rhiannon scoate capul pe fereastră şi strigă :

- Noapte bună, dragă Rebeca !

Două „fiice" urmăresc cu privirea trăsura ce se depărtează. Unul din ei, călare, e Mordecai Thomas. Celălalt e Idris Evans.

- „Dragă Rebeca !" Slăvit să fie ! exclamă Mordecai. E-o fetişcană vicleană, aşa cum au fost şi Oholi- bama ori Izabela ... [36]

Idris Evans îl iscodeşte cu privirea şi-l întreabă :

- Domnu' Mordecai Thomas ?

Mordecai, luat prin surprindere, uită de prudenţă :

- Da, zice, cine-ntreabă ?

îşi ridică masca şi-l priveşte cercetător pe Idris Evans, care însă se depărtează în grabă, fără să răspundă. Thomas se uită neliniştit în urma lui.

A doua zi dimineaţa Mordecai Thomas, îmbrăcat de astă dată în sutana-i obişnuită, aşteaptă în picioare în salonul Vilei Sarn, în faţa mesei la care s-au aşezat lordul Sarn, cei doi ofiţeri de poliţie şi căpitanul Mars- den. Al doilea poliţist ia note, în vreme ce inspectorul său citeşte actul de acuzare :

- ... Şi vă arestăm în baza informaţiilor de instigare şi

36 Personaje biblice *(Facerea, 36 :* 2 ; *Cartea regilor* I şi II).

complicitate la comiterea unui act ilegal.

- Cine-a informat împotriva mea ? întreabă Mordecai sever.

- Nu v-am chemat ca să puneţi întrebări.

- Nu importă. O să piară în ghiarele Gheenei.

- N-o să-i prea convină asta, remarcă lordul Sarn bine dispus. Veţi rămîne în stare de arest pînă vă vom putea aduce în faţa instanţei. ***Chiar*** aţi fost acolo, domnule Thomas ?

- I s-au recunoscut sub jurăm'mt vocea şi semnalmentele exterioare, domnule, îl asigură inspectorul.

- Ei bine, sper să nu fi fost dumneata acela care mi-a dat un brînci, tocmai în lumbago.

- Am fost acolo, recunoaşte Thomas. Nu o neg.

Căpitanul Marsden îşi aduce şi el contribuţia :

- Care-i numele adevărat al Rebecăi ?

- Nu-I cunosc.

- Cunoaşteţi atunci numele altor răzvrătiţi ?

- Nu.

- Era unul cu o bonetă cu bor, îşi aminteşte lordul Sarn. M-a lăsat să şed pe-un scaun şi să urmăresc distracţia - schimbă repede cuvîntul : . .. scena ruşinoasă. Tare-aş vrea să ştiu cum îl cheamă.

- Deci refuzaţi să ne daţi orice informaţii ? întreabă bravul căpitan.

- N-am să denunţ pe nimeni.

Marsden se întoarce enervat :

- Poţi să-l închizi, domnule inspector.

- Am înţeles, domnule, dar unde ?

- Păi în celulele tribunalului, unde altundeva ?

- Nu există decît o singură celulă, domnule, şi aceea-i ocupată. Doi din oamenii dumneavoastră, domnule. Beţi ca nişte lorzi - îşi aminteşte de prezenţa lordului Sarn : Vă cer iertare, excelenţă . . .

Cel de-al doilea poliţist ridică ochii din carneţelul său :

- Mai există o carceră veche, domnule inspector, în parcul excelenţei sale. O zării azi de dimineaţă.

- Nu, nu, protestează excelenţa sa. Acolo mi-am încuiat uneltele de grădinărit. Şi cercurile de crochet. Şi oale cu tot felul de lucruri. Şi plasele pentru fluturi.

- Ne-ar fi de mare folos, milord.

- Oh, fie. Spuneţi-i lui Dave Button, vizitiul, să-i elibereze un loc în ea. Şi-aveţi grijă să-i ducă masa domnului Thomas.

- Am să mănînc pîinea neagră a suferinţei ~~şi..~~ .

Lordul Sarn îl corectează :

- Ba o să mîncaţi plăcintă de porumbel ca noi ceilalţi.

Căpitanul Marsden şi poliţiştii se ridică şi-l conduc spre ieşire pe Mordecai Thomas. Au ajuns în pragul uşii cînd vocea lordului Sarn îi opreşte :

- Sigur nu doriţi ceva cu care să vă omorîţi timpul, domnule Thomas ? Vreun instrument muzical
ori

Dar Thomas iese cu capul sus, iar poliţiştii se grăbesc să nu-l scape din ochi.

Thomas este condus pe uşa de la intrare de cei doi poliţişti. Marsden îi urmează la cîţiva paşi. Se opreşte la strigătul lui Anthony :

- Bravo, domnule căpitan !

Marsden se întoarce şi-l descoperă pe Anthony la piciorul scării.

- Felicitări ! N-aţi avut nevoie decît de poliţia londoneză, oamenii dumitale, bravii voluntari ş/-un in-

formator ca să prindeţi un fanatic inofensiv. Pe cînd atacaţi şi leagănele de prunci ? Sînt pline cu pui de Rebecă.

Marsden păşeşte ameninţător spre el, cu pumnii strînşi la şold :

- într-o bună zi, domnule, ai să mergi prea departe.

- într-o bună zi, domnule, ai să te duci la Drury Lane [37] ca să înveţi cum se rosteşte replica asta ca lumea. Cu piciorul sting înainte, pumnul ridicat, fruntea încruntată.

Iar căpitanul Marsden, cu fruntea încruntată şi pumnul ridicat ameninţător, se mai apropie cîţiva paşi. Anthony îl aplaudă :

- Excelent ! Ai toate şansele să-ţi cîştigi un nume pe scenă. Nu spun ce ***nume ...***

Cînd Marsden mai face un pas spre Anthony cu intenţia vădită de a-l lovi, se aude vocea lui Rhiannon care tocmai coboară scările :

- Repetaţi o piesă ?

Marsden îşi coboară mîna şi mormăie fioros spre Anthony :

- Sper c-a ***fost o*** repetiţie.

- Şi***-amîndoi*** aşteptăm cu mare nerăbdare premiera. Bănuiesc că va fi o lovitură de teatru.

Rhiannon se postează între ei :

- Am impresia că vă certaţi. De ce-o faceţi mereu pe hol ? Se întoarce spre Anthony : Şi de ce-ai venit azi aici ? Numai ca să-ţi baţi joc de prietenii mei ?

- Am venit să-ţi prezint condoleanţe pentru nefericita întîmplare din noaptea trecută. Aud c-ai în- tîlnit-o pe Rebeca.

- Da. Şi n-a fost o-ntîmplare nefericită.

Căpitanul Marsden se întoarce spre ea cu îngrijorare

37 Cel mai vechi şi mai celebru teatru londonez, reconstruit de Sir Christopher Wren in secolul al XVII şi supravieţuind pînâ in prezent. Au evoluat pe scena lui Garrick, John Philip Kemble, Edmund Kean şi alţi interpreţi iluştri, *(n. trad).*

galantă :

- Sper că nu te-a maltratat ? Dacă da ...

- N-am nevoie de .protecţia dumitale, domnule căpitan, ori de condoleanţele dumitale, domnule Raine. Ah, amîndoi credeţi câ-l idealizez, c-am făcut un erou din el, nu-i aşa ? Ei bine, da, am făcut. El e un erou ***adevărat,*** iară ~~voi...~~ Of, nici nu ştiu ce sîn- tefi ! Tot ce poţi dumneata face este să-l arestezi pe sârmanul şi pricăjitul de Thomas - dumneata, aşa o namilă de bărbat ! Şi tot ce poţi face dumneata e să tremuri de frig acasă ...

Anthony îi completează propoziţia :

- ... eu, o altă namilă de bărbat. înseamnă că sîntem o pereche potrivită, nu-i aşa domnule căpitan ?

- Mă dezgustaţi amîndoi !

Căpitanul e profund jignit :

- Vai, domnişoară Rhiannon. Chiar şi eu ? !

- Chiar şi dumneata care arăţi ca un — ca un cîine bătrîn de Saint Bernard !

Şi intr-adevăr căpitanul Marsden o priveşte ca un dulău mare şi mohorît.

- Vai, domnişoară Rhiannon ! exclamă Anthony, maimuţărindu-l, iar ea se întoarce furioasă şi spre el :

- Da şi dumneata care eşti un sclifosit-smîrcîit. Nici-unul din voi nu merită o invitaţie la balul meu mascat. Tare-aş vrea să vină Rebeca în schimb ... Iar acuma bună-ziua la amîndoi. Şi nu care cumva să-ndrăzniţi să vă certaţi în **faţa casei.**

Anthony şi Marsden înclină capul spre Rhiannon şi o pornesc spre uşa de la intrare. Anthony o deschide şi, cu un gest galant, îl invită pe Marsden să iasă primul.

- Nu uita, domnule căpitan, zice el, că n-avem voie să ne certăm pe hol sau pe aleea casei. Ce loc alegem data viitoare ?

Marsden iese băţos pe uşă, fără să-i arunce o privire. O pornesc pe aleea pietruită, fiecare la o margine a ei,

Marsden ţeapăn ca de obicei, Anthony flu- ierînd bucăţica de cîntec fredonată mai înainte de Dave Button.

în salonaşul Vilei Sarn, excelenţa sa încearcă în faţa oglinzii, cîteva costume de bal mascat, în vreme ce Rhiannon cîntă liniştită la pian. îşi alege un tricorn şi-! aşază pe cap, potrivindu-l în oglindă din mai multe unghiuri.

- Arăt ca un amiral sau ca un aprod ?

- Ca nici-unul, dragule. Mai degrabă ca un hoţ de drumul mare.

Lordul Sarn lasă iute tricornul din mină şi încearcă o eşarfă spaniolă, o bonetă olandeză şi un fes turcesc.

- M-am săturat de tîlhari. Vreau un costum paşnic. N-aş putea merge în chip de episcop ori de lucrător la foaie ?

- N-avem respectivele costume, unchiule.

- Ori de maharadjah, de vînător de şobolani, sau . . .

- Nu ! Te-mbraci ca Henric al optulea. Ştii doar că întotdeauna aşa te-ai îmbrăcat. Oamenii aşa se-aşteaptă să te vadă.

- De ce să nu mă-mbrac ca mandarin chinez ori ca lăptăreasă ? N-am gabarit pentru Henric al optulea. Şi nici nevestele ~~lui.~~ ~~..~~ Ori ca războinic indian, luptător de pe Amazoane sau văcsuitor de ~~ghete...~~

- Costumul lui Henric al optulea e foarte arătos şi te prinde bine. Doar nu vrei să-mi strici plăcerea, nu-i aşa ?

- Nu, nu, fireşte, draga mea. Nu mai scot o vor- buliţă.

Distrat, mai încearcă o piesă de costum în faţa oglinzii :

— N-aş putea merge ca Moş Crăciun ? Ninge afară.

- Of, unchiule !... Dacă ninge, Anthony Raine o să vină în chip de carpetă de aşternut în faţa căminului ...

Un fecior intră cu un răvaş pe o tavă pe care ¡-l prezintă lui Rhiannon. Ea îl desface grăbită :

—Anthony Raine n-o să mai vină deloc. „Vă aduc la cunoştinţă că datorită vremii inclemente ...“ Ah, pitic

sclifosit şi nesuferit. Il urăsc !

Mototoleşte bileţelul şi-l aruncă pe cpvor, apu- cîndu-se din nou de cîntat ; aceeaşi bucată muzicală, dar de astă dată într-un ***fortfssimo*** înfuriat. Lordul Sarn surîde pentru sine în spatele lui Rhiannon şi zice :

- Şi eu ştiu să fiu la fel de încăpăţînat ca tine, draga mea. N-am să mă duc la bal ca Henric al optulea ! Mă prefer în postură de măscărici cu clopoţei !

Dar în seara aceea, lordul Sarn coboară scările ca să se alăture dansatorilor mascaţi şi costumaţi din marele salon aranjat pentru bal, îmbrăcat în costumul lui Henric al optulea.

In acel moment „Rebeca" apare la uşa din faţă în costumaţie completă, cu fuste înfoiate, o pălărie ţuguiată şi o mască neagră pe faţă. Valetul care îi deschide uşa înmărmureşte de groază, dar îşi mai vine în fire cînd „Rebeca" îi flutură sub nas o invitaţie oficială. Incercînd să zîmbească, valetul se dă la o parte ca să-l lase să intre în hol. Şi în timp ce acesta se apropie hotărît de uşile deschise ale salonului, orchestra atacă primele acorduri ale unui vals de Strauss. Rebeca se opreşte în pragul uşii şi aruncă o privire înăuntru.

Oaspeţii mascaţi dansează, şed la marginea ringului sau tăifăsuiesc în grupuri prin colţurile sălii, cu pahare de băutură în mînă. Valeţii se strecoară printre dansatori cu cîte-o tavă pentru servit. Lordul Sarn bea cu Sir Price-Parry

care întruchipează un Dick Whittington [38] mai gras, cu pisoiul pe lîngă el, în vreme ce domnul Pugh cu nasul său de măscărici, e îmbrăcat în Don Juan. Rhiannon dansează cu căpitanul Marsden.

Apoi deodată Lordul Sarn ridică ochii de la paharul său şi-l zăreşte pe Rebeca. Aproape scapă paharul din mînă. Pisoiul lui Sir Henry se grăbeşte să lingă băutura vărsată pe jos. Domnul Pugh şi Sir Henry privesc şi ei în aceeaşi direcţie şi rămîn înlemniţi. Şi brusc atenţia tuturor invitaţilor se îndreaptă spre uşa salonului. Freamătă toţi de surprindere. Rebeca s-a postat în pragul uşii, cuprinzînd sala cu privirea, cu o mînă înfiptă în centura pistolului.

Rhiannon continuă să danseze cu căpitanul Marsden dar privirea i-a rămas lipită de Rebeca.

- Ah, a ***venit*** Rebeca ! şopteşte ea. A ***venit*** la petrecerea mea. Tocmai cum mi-am dorit-o.

- Copilării, dragă domnişoară Rhiannon, o potoleşte căpitanul Marsden cu dispreţ suveran. Nu-i decît un bădăran ***oarecare*** cu . ..

Rhiannon îl întrerupe fără ca măcar să-l învrednicească cu o privire. Nu-şi deslipeşte ochii de pe Rebeca.

- Iar dumneata nu eşti un ***oarecare ?*** Atunci tare-aş vrea să fii un oarecare altul ! Şi te rog să-ţi păstrezi tonul acesta pentru viitoarea dumitale soţie, domnule căpitan . . .

- Zău, domnişoară Rhiannon, eu . ..

- Poate că nenorocitei o să-i şi placă. Cine ştie, s-ar putea să nici n-aibă altceva de apreciat ! Ah, priveşte-/ bine !

- N-am de gînd să stric dansul nostru privind . . .

- Să-l strici, zici ? Păi dansezi de parc-ai fi stat toată

38 Sir Richard Whittington, celebru primar al Londrei (in anii 1397, **1406** şi 1419) şi erou al legendei populare despre Dick Whittington şi pisoiul său.

noaptea întins pe frînghia de rufe... ***Scirţii,*** domnule căpitan.

Continuă totuşi să danseze, privirea lui Rhiannon absorbită şi visătoare, cea a lui Marsden jignită şi suferindă.

La celălalt capăt al salonului, Rebeca trece pe lîngă perechile de dansatori apropiindu-se de o tî- nără aşezată deoparte. Se înclină şi se prezintă. Tî- năra îl acceptă fermecată. Dansează împreună.

Lordul Sarn, Sir Henry şi domnul Pugh îi urmăresc cum dansează.

- Mi se pare o chestie de gust îndoielnic, mormăie Sir Henry dar domnul Pugh protestează cu un rînjet lasciv :

- Partenera lui nu-i de-aceeaşi părere. Tremură ca un fluturaş înaintea flăcării. Şi eu le făceam să tremure aşa — înainte să le ard de vii !

- Cine-i ***insul ? se*** interesează lordul Sarn. Il cunosc ? Nu mai recunosc pe nimeni în seara asta. Nu l-aş mai deosebi nici pe frate-meu, sărmanul Silva- nus - cu toate că el dansa întotdeauna pieziş, ca un crab.

- A făcut-o pe partenera lui să roşească, relatează domnul Pugh aprobator. Brav individ !

- I se spunea Sarn-cel-Pieziş. L-am ţinut ani de zile sub cheie în aripa vestică. Cu harfa şi maimu- ţica lui.

In mijlocul sălii Lady Price-Parry şi partenerul ei discută tot despre Rebeca.

- Seamănă leit cu el, remarcă doamna.

- Dar zău aşa, ***dumneavoastră*** nu l-aţi văzut.

- O, la, nu ! Nu-l ştiu decît din descrierile soţului meu. După noaptea aia pe care-a petrecut-o legat ca un burduf în şanţ.

- O noapte foarte grea pentru Sir Henry.

- Da, foarte, şi nici măcar nu era un şanţ cunoscut.

Acelaşi subiect îi preocupă în continuare pe

Rhiannon şi căpitanul Marsden.

- ... Dansează frumos ! zice ea.

- Ca un maestru de dans !

- In ciuda-atîtor fuste şi jupoane. Mă-ntreb dacă poartă .. . Vreau să zic dacă are şi conduri de dans. Nu-i văd de-aici.

- îmi rezervi şi următorul dans, domnişoară Rhiannon ?

- Mulţumesc mult, domnule căpitan, dar următorul dans - am să stau pe margine.

Muzica din salon s-a oprit. Bessy traversează holul în direcţia scărilor şi începe să le urce, dar e oprită de Dave Button care-şi face apariţia dinspre bucătărie.

- Bessy, Bessy !

- Nu pot să stau acum, domnu' Button, o să vină cucoanele sus ca să se pudreze.

- Numai o clipită !

- Zău nu pot.

- N-am zis că vreau să te sărut, gîsculiţă ce eşti I

- Nu ? Am crezut c-asta vrei. Ca de-obicei.

- Ii drept c-a venit un domn îmbrăcat ca Rebeca ?

- Da, chiar aşa. Abia m-am oprit să nu ţip cînd l-am văzut.

- încă nu te-am auzit ţipînd, mîndruţa mea.

- Arăta la fel ca el, cît pe ce să leşin, zău aşa, numai că n-am făcut-o de teamă că domnu' Pugh m-ar putea culege de pe jos şi... Du-te de vezi şi singur. Ascunde-te după draperia aia. Nimeni n-o să te bage-n seamă.

Şi, dăruindu-i un zîmbet, o porneşte sprintenă în susul scărilor. Dave Button se îndreaptă spre draperia trasă într-o parte în uşa deschisă a sălii de bal. Iscodeşte printr-o crăpătură şi exclamă uimit :

- E***-adevărat*** I Doamne apără !

- îşi apropie şi mai mult ochiul de crăpătură cînd se porneşte din nou muzica. Imediat Rebeca traversează sala

de bal spre colţul unde şade Rhiannon în tovărăşia unui partener mascat. Ea ridică ochii spre Rebeca, cu un surîs tainic, timid, mijindu-i pe buze. Partenerul ei se retrage cu o înclinare a capului. Fără să rostească o vorbă, ea se ridică, se apropie mult de el şi încep să danseze. Şi celelalte perechi se întorc pe ringul de dans. Ii urmărim pe Rhiannon şi Rebeca cum dansează. Apare şi Marsden cu partenera lui, căpitanul aruncînd spre eî priviri geloase. Dar cei doi nu-l bagă în seamă. Ea îşi lipeşte ochii de chipul lui, cu acelaşi surîs delicat pe buze. Iar el îşi apleacă privirea spre ea, tăcut şi grav. Mîna lui o cuprinde ho- tărît pe a ei. Simţind strînsoarea crescîndă, Rhiannon îi priveşte mîna. Pe unul din degete redescoperă inelul cu sigiliu, de o formă aparte. Ochii i se deschid uimiţi. Apoi ridică din nou privirea spre el, îi caută ochii ascunşi sub mască şi zîmbeşte, de astă dată nu tainic sau timid, ci cu întreaga certitudine a iubirii.

- Am dorit să vii, Rebeca, zice ea blînd. Din toată inima.

Dâve Button, ascuns după draperie, priveşte atent perechile de dansatori. Rhiannon şi Rebeca trec dezinvolt prin faţa lui. El face cîteva semne ascunse, co să-i atragă atenţia Rebecăi.

- Tocmai cu ea să danseze ! Sfinte Sisoie !

Rhiannon vorbeşte blînd în timp ce dansează în braţele Rebecăi :

- Ai venit la mine ! Ai venit la mine ! Dar n-al voie să vorbeşti, nu-i aşa ? Căci aş afla cine eşti cu-adevărat. Dar n-aş spune nimănui ! Mie poţi să-mî vorbeşti, Rebeca, întotdeauna ai să poţi. Mi-aş face şi cruce dacă nu m-ai ţine de mînă. Poţi să-mi vorbeşti. Dar nu aici. Condu-mă spre uşa de la terasă.

Şi se apropie în rotirile dansului de uşa care dă înspre terasă. Rebeca o deschide în tăcere şi ies amîn- doi pe balconul ferit de asprimea vremii. Rhiannon îşi scoate

masca şi-l’ priveşte în ochi :

- Acum poţi să-mi vorbeşti. Nu te-aude nimeni în afară de mine, iar eu o să tac ca ... ca ... Ah, nu vreau să zic „ca pămîntul". Sună prea trist, iar eu nu sînt tristă deloc. Nu acuma. Scoate-ţi masca.

Dar Rebeca nu scoate un sunet, nu face nici-o mişcare, ci doar o priveşte.

- Spune-mi cine eşti. Ai venit în seara asta fiindcă ne-am întîlnit atunci pe drum. Pentru că m-ai văzut o dată, şi-ai vrut să mă revezi. Nu-i aşa ? Nu-i aşa ? Spune-mi că de-aceea ai venit. Am ştiut că eşti tu. N-a trebuit neapărat să-ţi recunosc inelul de pe deget... Cine ţi-a dăruit inelul? Cea pe care-o iubeşti ? Ah, nu se poate. Fiindcă-n seara asta ai venit să mă vezi numai pe ***mine.*** Vai, n-ar fi trebuit să vii ! Nu, n-am vrut să spun asta, dar e ***cumplit*** de periculos. Jie însă nu ţi-a păsat de primejdie. Cîtuşi de puţin, nu-i aşa ? Ah, vorbeşte-mi, te rog. Eu spun toate lucrurile pe care-aş dori să le-aud din gura ***ta.*** Scoa- te-ţi masca.

Rebeca a ascultat toate acestea cît se poate de liniştit. Acum se apleacă brusc şi-o sărută. Cîteva clipe ea rămîne aninată strîns de el. Apoi el se desprinde hotărît, dar tandru, şi sare peste balustrada acoperită de zăpadă, dispărînd în întuneric.

Tn zăpada din parc, cu spatele la un pîlc întunecat de copaci, aproape confundîndu-se cu ei, aşteaptă Dave Button. In fundal se aude muzica balului. Şi-apoi vocea Rebecăi, strigîndu-l. Dave răspunde mai mult în şoaptă :

- Aicea-s !

Rebeca apare dintre copaci. Dave îl priveşte cu admiraţie.

- Mi s-a tăiat răsuflarea cînd te-am văzut ţopăind acolo, măiculiţă !

- Ai primit înştiinţarea ?

- Âhă, dar cum era să ştiu c-o să dansezi aco- lo-ntre ei ca un balaur. Cum ai intrat la bal ? Or scris o invitaţie şi pentru Rebeca ?

- Da şi nu. Ai pregătit calul ?

- Asta-i problema număru' unu. N-avem caL N-am putut şparli nici-unul. Grajdul e plin de rîndaşi.

- O să trebuiască să-l ia pe-al meu. Hai iute.

O porneşte înainte prin parc. Arestul e o căsuţă cu un singur nivel, un acoperiş aproape plan şi zăbrele la ferestre. La una din ferestre arde o lumină firavă. Luminişul în care se află casa e înconjurat de tufăriş şi copaci. Un poliţist cu puşca pe umăr apare de după colţul casei. Muşcă dintr-un sandviş uriaş şi aruncă o privire plictisită pe fereastra luminată. Apoi dispore din nou după colţ. Rebeca şi Dave Button se ivesc dintre copaci, Rebeca fugind în vîrful picioarelor spre căsuţă şi săltîndu-se pe acoperiş. Rămîne atîrnat acolo, cu fustele sale negre, ca un liliac uriaş.

Poliţistul s-a aşezat pe un buştean în faţa uşii şi mănîncă mai departe tacticos. Se aude un ţipăt de cucuvea. Zgomotul ei nu-l deranjează. Cucuveaua dă glas din nou. De astă dată poliţaiul comunal ridică capul şi se zgîieşte în întunericul abia luminat de candela din fereastra zăbrelită.

întins pe acoperiş, Rebeca îşi duce mîinile la gură şi strigă tînguios :

- Păzeşte-te de Rebeca I Păzeşte-te de Rebeca şi fiicele ei I

Poliţistul sare în picioare, rămîne cu gura căscată cîteva momente, apoi se furişează în dosul casei. Dave

Button aşteaptă ascuns între copaci. Scutură crengile, făcîndu-le să troznească in noaptea liniştită şi rece.

Poliţistul se strecoară pe lîngă peretele arestului spre locul unde aşteaptă silueta neagră, de liliac, o Rebecăi. Crengile troznesc din nou, şi poliţistul se întoarce brusc în direcţia zgomotului, îşi coboară puşca de pe umăr, apoi mai face cîfiva paşi cu băgare de seamă pînă ajunge chiar Sub Rebeca.

Rebeca se aruncă de pe acoperiş drept în circa agentului. Se rostogolesc la pămînt. Apoi Rebeca îi vine de hac poliţistului, îi pune batista drept căiuş în gură, şi-l rostogoleşte pe burtă.

Dave Button vine lîngă ei, se apleacă şi desface cheile de la centura poliţistului.

- Problema număru' doi, şopteşte el. Pentru *jupînu'.* '
- Iute ***acum !***

Dave Button dispare. Poliţistul dă semne că şi-ar veni în fire. Rebeca, ţintuindu-l c-o mînă cu faţa la pămînt, se scotoceşte prin nenumăratele-i fuste, sco- ţînd la iveală un capăt de funie cu care leagă mîinile şi picioarele poliţistului. Apoi sare în picioare şi se depărtează iute.

Mordecai Thomas şi Dave Button îl aşteaptă la adăpostul întunericului. Rebeca li se alătură, îl ia pe Thomas de un braţ, Dave de celălalt, şî amîndoi îl conduc repede spre întunecimea copacilor. In timp ce aleargă printre copaci, izbucnesc strigăte disperate de „Ajutor ! Ajutor !"

Poliţistul a reuşit să-şi lepede căluşul şi funia de la mîini şi se opinteşte să-şi elibereze picioarele. Continuă să strige între timp :

- Ajutor ! Săriţi I O mie de Rebece ! Ajutor I

Rebeca, Dave Button şi Mordecai Thomas se precipită pe o potecă între copaci, Thomas cu răsuflarea tăiată. Deodată el alunecă şi cade. Se zvîrcoleşte la pămînt :

- S-a dus glezna !

- Problemele - întotdeauna pică cîte trei ! filozofează Dave Button.

Ei încearcă să-l ajute pe Thomas să se ridice, reuşesc! cu mare greutate şi-l poartă mai departe mai mult pe sus. Se aud strigăte în urma lor în întuneric.

P,ebeca îi porunceşte lui Dave :

- Intoarce-te !
- Rămîn cu tine.

Thomas geme :

- ***Fugiţi*** amîndoi !

Dave Button îl apucă de un braţ şi spune afectuos :

- Auzi-l pe prostu' bătrîn.

Şi.-1 cară mai departe, de braţe.

in' faţa arestului s-au strîns acum inspectorul, un sergent şi doi poliţişti. Poliţistul eliberat îşi relatează cu sufletul la gură marea aventură :

- Şi-au tăbărît toţi pe mine din văzduh, cu pistoale' în mînă şi . . .

Inspectorul strigă un ordin către sergent :

- Spune patrulei să ţină sub observaţie toate drumurile şi aleile din jurul moşiei. Să tragă dacă-i reperează.

Sergentul pleacă în pas alergător. Poliţistul mai are încă multe de povestit :

Şi unul din ei m-a doborît la pămînt cu un par iar alţi doi mî-au sărit în cîrcă şi m-au vîrît cu nasul îh scîrnă şî . . .

Inspectorul le ordonă celorlalţi :

- Mergeţi la grajduri şi scoateţi-i şi pe rîndaşi la urmărire I

Iar cînd aceştia se pun în mişcare se întoarce spre primul poliţist şi-î spune răstit :

- Iar tu de colo ! închide gura I

O poartă în parc, cu un cal legat lingă ea. Re- beca şi Dave Button se opintesc să-l urce pe Tho-

mas în şa.

- Nu te-apropia de ghereta de la intrare. Urmează gardul de mărăcini pe partea ferită, zăpada nu-i spulberată acolo. Apoi treci pajiştea de pe cealaltă parte a drumului şi dai de aleea care duce drept la conacul Pentre ; du-te-ntr-acolo şi. . .

- La Conacul Pentre ? întreabă Thomas uimit, iar Dave Button intervine şi el :

- Nu, nu ! Nu tocmai acolo, flăcăule !

Dar Anthony insistă :

- Mină la uşa din dos. O să ţi se deschidă. Am să te urmez şi eu.

Loveşte calul peste crupă. Thomas se depărtează în galop. Rebeca se întoarce spre Dave :

- Iar tu întoarce-te la Vila Sarn !

- Da, domnu' Anthony, zice Dave încetişor.

Şi cei doi o pornesc prin întuneric în direcţii diferite. Strigătele urmăritorilor răzbat din depărtare.

Rhiannon, cu masca scoasă, priveşte atentă parcul întunecat din faţa terasei. A rămas într-o oază de lumină revărsată din salon, calmă şi nemişcată. Deodată printre copacii îndepărtaţi răsar mai multe luminiţe amăgitoare, ca nişte licurici. Şi calmul ei se risipeşte. O umbră de nelinişte îi poposeşte pe faţă. In cele din urmă se întoarce şi deschide uşile dinspre salon.

Aici invitaţii dansează în continuare, patronaţi de Lordul Sarn. Rhiannon intră dinspre terasă şi căpitanul

Marsden, uitînd de partenera sa, o urmăreşte cu privirea. Se încruntă, cuprins de o vagă bănuială geloasă, în vreme ce înaintează pe marginea ringului, evitînd perechile de dansatori, ea îşi întoarce brusc capul, simţind o privire cercetătoare asupra ei, şi-l surprinde pe Marsden. El o priveşte în continuare, mustrător. Rhiannon îşi duce mîna la faţă ca şi cînd privirea lui ar arde-o şi descoperă absenţa măştii. Coborînd ochii spre podea, ea îşi reaşază masca şi se strecoară mai departe pe lingă perete, pierzîndu-se între perechile de dansatori.

în parc, umbra Rebecăi se furişează iute la adăpostul gardului înalt de mărăcini ce traversează o pajişte înzăpezită, sărind dintr-un ungher mai ferit în altul, il vedem alergînd, apoi oprindu-se şi tîrîndu-se mai departe spre o poartă a gardului înalt. Dincolo de ea e drumul mare. Văzută acum de aproape, silueta Rebecăi cu fustele sale negre se pierde uneori în umbra parcului, alteori se profilează ca o nălucă neagră pe fondul alb al zăpezii, apropiindu-se treptat de poartă. Ajunsă în dreptul ei, se pregăteşte să salte peste ea, dar se opreşte brusc şi se tupilează la pă- mînt. Doi călăraşi îşi fac apariţia pe drumul de dincolo de poartă, copitele cailor abia auzindu-se pe zăpadă. Sînt înarmaţi cu săbii şi carabine. Unul din călăraşi îşi continuă drumul, celălalt îşi struneşte calul, oprîn- du-se drept în faţa porţii. Cu mare băgare de seamă, Rebeca se tîrăşte îndărăt la adăpostul gardului, făcînd calea întoarsă.

Apoi silueta Rebecăi se furişează iute şi fără zgomot în umbra gardului de mărăcini spre o altă poartă. Se opreşte brusc şi ciuleşte urechea. E o tăcere de mormînt. Iute se caţără pe poartă, ca o vrăjitoare neagră încălecînd pe-un măturoi, şi sare în uliţă. Aleargă în continuare, tot pe lîngă gard, pînă la cotul drumului. II urmărim acum de aproape, pregătindu-se să facă colţul. Ghemuit la pămînt, în şanţul drumului, el aruncă o privire iscoditoare după colţ.

Din unghiul său se vede un călăraş pe un cal negru, cu carabina sprijinită la îndemînă pe braţ. Calul şi călăreţul par enormi. Anthony se retrage în pripă după colţ şi o ia înapoi în fugă, la adăpostul gardului şi al zăpezii care îi înăbuşă zgomotul paşilor. Tocmai a ajuns în vecinătatea porţii cînd de după celălalt colţ, mai îndepărtat, al uliţei, îşi fac apariţia mai multe felinare aprinse. El se caţără pe poartă. O clipă silueta lui întunecata se profilează clar în lumina lunii. Felinarele încep să se-agite frenetic. Se aud strigăte în dreptul lor. Apoi năluca neagră se prăvale dincolo de poartă şi dispare.

Atras de strigăte, călăraşul apare iute de după celălalt colţ. Descalecă la poarta peste care tocmai a sărit Rebeca şi priveşte atent pe deasupra ei. Strigătele şi felinarele se apropie. Călăraşul sare şi el peste poartă şi se face nevăzut. Iar după ei, un întreg grup de gonaci cu arme şl felinare saltă peste poartă şi dispar în parc.

în salonul de bal muzica, dansul şi bîrfa sînt în toi. Rhiannon s-a postat singură lîngă fereastră. Perdeaua o acoperă doar pe jumătate. Rhiannon priveşte în noapte cu o expresie îngrijorată.

Sir Henry Price-Parry şi domnul Pugh au rămas şi ei în picioare, cu paharele în mînă. Pe un scaun din imediata apropiere, zace pisoiul lui Sir Henry, cu burta în sus. Domnul Pugh cercetează sala cu o privire vicleană.

- S-a-ntors domnişoara Rhiannon de pe terasă, remarcă el.

- Nici n-am ştiut c-a fost plecată, zice Sir Henry fără pic de interes.

Domnul Pugh remarcă poziţia pisoiului :

- Dar ce-i cu Piratu' ?

Sir Henry îşi priveşte favoritul şi explică laconic :

- A amestecat băuturile,

Domnul Pugh, rînjind, îşi roteşte din nou privirea aburită prin salon :

- Da' tînărul acela îmbrăcat ca Rebeca nu s-a mai întors. Jubilînd : Ha I Să nu fie cum bănuiesc eu.

Lady Price-Parry şi-o altă înaltă doamnă se odihnesc pe margine spionînd cu privirea pe dansatori.

- Sărăcuţa Rhiannon nu dansează. Cred că inima ei o-ndeamă în altă parte-n astă seară.

- Poate că şi-a lăsat-o pe terasă. Vezi bine că mai e şi lună.

- Vai, de cîte ori nu mi-am pierdut şi eu inima pe terasă.

- Şi, adaugă Lady Price-Parry pe un ton suav, de cîte ori nu ţi-au găsit-o şi nu ţi-au restituit-o, draga mea.

Căpitanul Marsden dansează neatent cu o parteneră foarte tînără şi drăgălaşă. Aruncă priviri neliniştite peste umărul ei, în vreme ce ea continuă să-i vorbească :

- ... Şi nu cred să fi auzit un cuvînt din ce ţi-am spus şi eşti tare bădăran şi n-am să mai dansez cu dumneata că mă calci pe degete ca un elefant şi nici măcar nu mi-ai cerut...

Marsden o întrerupe, precipitat :

- Te rog să mă scuzi !

- Aşa-i mai bine !

- Mulţumesc foarte mult !

Şi se desprinde de lîngă ea, strecurîndu-se printre dansatori, lăsînd-o mută de indignare. Marsden traversează sala spre Rhiannon, uitată lîngă fereastră. Priveşte, palidă la faţă, în întunericul de dincolo de fereastra pe jumătate acoperită. El îi vorbeşte agitat :

- Arăţi bolnavă. Să-ţi aduc ceva ? Săruri volatile ? Un

pahar cu apă ?

Rhiannon îi răspunde cu glas pierit, fără să-l privească.

- Da, te rog I

In vreme ce el se depărtează precipitat, ea rămîne să privească grupul de siluete întunecate care traversează în fugă parcul spre pîlcul depărtat de copaci, pierzîndu-se între ei. Pajiştea dinaintea casei rămîne goofă.

Marsden aleargă între timp la Sir Henry şi domnul Pugh.

- Daţi-mi un pahar cu apă. Repede, vă rog ?

Domnul Pugh îi întinde un pahar cu un lichid incolor. Marsden se întoarce în grabă la Rhiannon şi i-l pune în mînă. Ea începe să bea, pe negîndite şi cu ochii pierduţi pe fereastră. Dar de la prima înghiţitură se îneacă şi începe să tuşească.

Domnul Pugh o urmăreşte fericit. Chicoteşte :

- Aia nu era apă, ci lichior de mentă ...

Rhiannon a rămas fără suflare, cu lacrimile curgîndu-i pe obraji şi paharul uitat în mînă, în vreme ce Marsden o priveşte neputincios şi îngrijorat.

Deodată ea gesticulează agitat, zărind ceva printre lacrimi. în pragul uşii a apărut un fecior care cercetează neliniştit perechile de dansatori, il descoperă pe lordul Sarn între ele şi făcîndu-şi loc, fără multă ceremonie, printre invitaţi, se apropie de el. Lordul Sarn şi partenera sa se opresc. Feciorul îi şopteşte ceva la ureche. Lordul Sarn îşi scoate masca şi-şi croieşte drum spre podiumul orchestrei. Le face semn să se oprească. Cînd muzica amuţeşte, Lordul Sarn se întoarce spre invitaţii care s-au oprit acum cu toţii, şoptind între ei şi privindu-l curioşi :

- Doamnelor şi domnilor, vă rog să vă păstraţi calmul. Nu avem motive de alarmare. Un răzvrătit închis pe acest domeniu a fost eliberat cu forţa de un număr necunoscut de oameni înarmaţi, conduşi de însuşi aventurierul Rebeca. Acesta, bănui eu acum, a dansat aici, în salonul nostru. Să nădăjduim că această casă nu va arde peste capetele noastre şi că nu va fi mare vărsare de sînge în această sală de bal. Repet : n-avem nici-un motiv să ne-alarmăm.

O venerabilă doamnă scoate un ţipăt. Lordul Sarn continuă :

- Rebeca şi oamenii săi pot fi împuşcaţi la simplă vedere, ca spărgători de temniţă ...

Se aude o detunătură afară, nu prea departe. Rhiannon scapă paharul din mînă care se sparge cu zgomot pe podea. Marsden o priveşte gelos. Lordul Sarn conchide imperturbabil :

- ... Dar totul se va sfîrşi cu bine, vă asigur, de vom mai trăi ca s-o vedem.

Doamnele sînt cuprinse de panică. Căpitanul Marsden se grăbeşte spre uşă şi le spune invitaţilor, mulţi cu măştile scoase acum :

- Doamnelor şi domnilor, vă rog rămîneţi pe loc !

Şi iese în mare grabă.

■In parc, silueta Rebecăi apare în fugă dintr-o centură de copaci ce înconjoară pajiştea înzăpezită ; priveşte în

toate părţile şi se odihneşte o clipă lingă un copac. Lumina unui felinar pîlpîind nu prea departe de el îl face atent, obligîndu-l să părăsească ascunzătoarea şi să traverseze pajiştea în fugă, în direcţia vilei. Ajuns pe latura neluminată a casei, începe să se caţere pe vrejurile de iederă.

Doi rîndaşi apar pe fundalul copacilor. Unul arată agitat spre silueta neguroasă a Rebecăi furişîndu-se pe iederă.

- Uite-l, bre !

- Ca o zgripţuroaică ! zice celălalt. Şi dispar în fugă.

în sala de bal invitaţii cu măştile scoase forfotesc agitaţi. Lordul Sarn bea pe nerăsuflate. Rhiannon stă palidă şi nemişcată în apropierea uşii. Aceasta se deschide şi Bessy dă buzna înăuntru, luînd-o spre lordul Sarn, neobservînd-o pe Rhiannon. Ii vorbeşte precipitată. El transmite mai departe informaţiile primite :

- Alte veşti bune. Rebeca tocmai încearcă să intre-n casă pe una din ferestrele de la catul de sus - în vreme ce armata şi poliţia-l caută aiurea ...

Profitînd de consternarea generală, Rhiannon se furişează pe uşă, în vreme ce lordul Sarn continuă să vorbească :

- Acei dintre onorabilii domni destul de smintiţi ...

Se opreşte la mijlocul cuvîntului, înlocuindu-l :

- ... de dornici să participe la distracţia generală, să mă urmeze !

Dă pe gît ultima înghiţitură din pahar. Bărbaţii fac un pas spre uşă dar vocea lordului Sarn îi opreşte.

- Doreşte cineva un aperitiv înainte de plecare ? S-ar putea să fie ultimul. Nu ? Atunci - înainte !

Şi înşfăcînd un sfeşnic, o porneşte fără grabă spre uşă, urmat de oastea invitaţilor. Sir Henry, desprin- zîndu-se din colţul său ca să li se-alăture, se întoarce o clipă spre domnul Pugh care a rămas nemişcat :

- N-ai de gînd să vii ?

Domnul Pugh rînjeşte :

- Şi să las doamnele fără apărare ?

Budoarul lui Rhiannon e cufundat în penumbră. Este totuşi suficientă lumină pentru a pune în evidenţă interiorul intim şi plăcut, încîntător în feminitatea lui, cu o pianină lîngă perete. Rhiannon s-a oprit în faţa oglinzii din colţ. Ea vede, reflectată în oglindă, mişcarea draperiilor spre interior ; apoi figura mascată a Rebecăi, opintindu-se să urce pe fereastră.

Nu se-ntoarce cînd Rebeca sare în odaia ei. Iar el nu o observă.

- Închide fereastra I Şi trage perdeaua I

Rebeca se răsuceşte pe călcîie la aceste cuvinte şi-o descoperă pe Rhiannon în colţul odăii, în lumina blîndă. Ezită, face o mişcare ca şi cînd ar voi să se cţere înapoi pe fereastră.

- Hai repede I

Vocea ei sună atît de autoritar încît o ascultă, închizînd fereastra şi trăgînd draperia, privind-o între timp cum aşteaptă în lumina difuză, la mică depărtare de el.

- Scoate-ţi costumul. Ascunde-I după draperie.

li arată un cotlon după draperie.

Fuge la uşă, o deschide, aruncă o privire afară şi cînd aude rumoarea bărbaţilor care urcă scările, o închide iute şi trage zăvorul. In vremea asta Rebeca îşi leapădă repede fustele ascunzîndu-le în nişa de după perdea.

Ea se întoarce de la uşă şi se-apropie de el. El a rămas

nemişcat în umbra perdelei. Ea aprinde o luminare pe şemineu. Iar Anthony, în hainele sale obişnuite, face un pas înainte.

- Dumneata !
- N-am ştiut că asta-i odaia dumitale.

Rhiannon a rămas pironită locului, abia crezîndu-şi ochilor.

- Anthony I

Blînd, aproape scuzîndu-se :

- Era singura fereastră deschisă la balcon.
- Ştiu. Eu am deschis-o pentru Rebeca.
- Atunci ***mie*** mi-ai deschis-o !

Vocile bărbaţilor se aud acum pe coridor. Dar nici Anthony, nici Rhiannon nu le bagă în seamă. Au rămas în mijlocul odăii, sorbindu-se din ochi.

- Oh, Anthony !
- îţi pare rău că sînt eu.
- Ba nu.
- Rebeca ar fi trebuit să fie-un străin.
- Nu, nu ***putea*** să fie-un străin. Acuma ştiu că nu ***puteai*** să fii decît tu.
- De unde-o ştii ?
- Pentru că te ***iubeam.*** Chiar dacă citeodată te uram. Şi-o ***iubeam*** şi pe Rebeca. Şi n-aş fi putut iubi doi ***bărbaţi,*** nu-i aşa ? Nu in acelaşi timp. Aşa că tu ***trebuia*** să fii Rebeca. Înţelegi ?
- Ah, logica femeilor !

Vocile de-afară devin tot mai energice şi mai apropiate. Brusc se aude o bătaie în uşă. în vreme ce Anthony şi Rhiannon rămîn îmbrăţişaţi. Vocea lordului Sarn strigă de afară :

- Rhiannon, Rhiannon ! Eşti teafără ?
- Perfect teafără.

- Tipul ăla a pătruns în casă.

Rhiannon îi zîmbeşte lui Anthony şi zice foarte încet :

- Ştiu. Sînt în braţele lui.

Vocea lordului Sarn insistă de după uşă :

- Ce-ai spus ? Deschide uşa. S-ar putea să se fi ascuns în odaia ta.

- Dar nici pomeneală. Şi nu te mai agita aşa, unchiule. O să-ţi curgă sînge din nas.

îi şopteşte lui Anthony :

- Nu poţi pleca acum. Clădirea-i cu siguran- ţă-nconjurată. Or să te omoare. Rămîi pe loc !

îl sărută iute pe buze şi fuge la uşă ca s-o deschidă, dar numai puţin, atît ca să spună :

- Intră unchiule . . . Nu, numai dumneata.

Şi îl primeşte pe lordul Sarn în odaie, închizînd apoi uşa după el. Lordul Sarn se jeluieşte agitat :

- Nu m***-agit,*** şi nici nu-mi curge sînge din nas.

îl descoperă brusc pe Anthony care şade pe taburetul pianului.

- Anthony ! Ce cauţi aici ? înveţi să cînţi la pian ?

Anthony se ridică :

- Domnule, se impune să vă cer scuze pentru prezenţa mea aici.

- Se impune-ntr-adevăr.

- E numai vina mea, unchiule ..,

- Domnule, vina-i în întregime a mea . . .

- Nu mai fă pe eroul, Anthony. Nu ţi se potriveşte.

- Vă cer scuze, domnule.

- Poftim cum umblu, şi cu mine toţi bărbaţii din casa asta, în urmărirea unui criminal disperat — care chiar în clipa asta s-ar putea ascunde după perdea .. .

Lordul Sarn face un pas în direcţia draperiei, gata s-o tragă la o parte şi să dea în vileag constumaţia lui Anthony, ascunsă acolo, dar Rhiannon i se aşază în faţă.

- Nu, nu, unchiule. Te asigur că nu-i acolo.

- Ştii unde te afli ***dumneata,*** în salonul intim al unei

domnişoare - deşi Rhicnnon preferă să-i spună budoar - ascuns după fustele ei.

- Dcmnule, eu . . .

- De ce te-ai scuzat într-o scrisoare că n-ai să mai vii la balul din astă seară ? Eu unul n-am putut să mă sustrag, de ce-ai fi putut-o face ***dumneata ?***

Rhiannon îşi încearcă şi ea norocul în acest joc :

- Şi de ce-ai urcat pe furiş scările, nebăgat de nimeni în seamă, în loc să . . .

Anthony îi reduce pe amîndoi la tăcere, cu o ho- tărîre subită :

- Domnule, am venit s-o cer de soţie pe pupila dumneavoastră.

Lordul Sarn rămîne perplex. Şi Rhiannon îl priveşte cu ochi mari pe Anthony. Peste o clipă, lordul Sarn strigă :

- Dă-mi batista ta - repede !

Anthony i-o întinde pe a lui, iar lordul Sarn o duce iute la nas, mormăind prin ea :

- Acum sper că sînteţi mulţumiţi. îmi sîngerează nasul.

- Oh, unchiule, lasă-mă să-ţi pun o cheie pe spate, bine ?

- Nu te-apropia. După o noapte ca asta cine ştie ***ce-ai*** să-mi pui pe spate. Criminalii dau buzna în casa mea ***deghizaţi*** în criminali, dansează cu invitaţii mei, dispar iar apoi sînt văzuţi căţărîndu-se pe iederă ca liliecii. Şi ca şi cînd asta n-ar fi destul, dumneata, dumneata, domnule, te furişezi înăuntru cînd nimeni nu te vede şi faci declaraţii pupilei'mele. - Se întoarce spre Rhiannon : Sper că ¡-ai spus .. .

Ea se grăbeşte cu răspunsul :

, - Da.

- Aşa ¡-ai spus ?

- Aşa-mi răspunzi ?

Rhiannon şi Anthony nu mai au ochi decît unul pentru

celălalt, în vreme ce lordul Sarn continuă să se lamenteze, mofluz :

- Aşa-i răspunde. Dar asta nu scuză purtarea dumitale. în casă s-a pripăşit un criminal ...

- Rebeca n-a omorît pe nimeni !

- S-ar putea să fi omorît între timp. Adaugă cu nădejde de-o clipă : Poate că l-a omorît pe Sir Henry. Dar chiar şi aşa, tot trebuie prins. Aşa-i legea.

O porneşte spre uşă :

- Anthony, o să mai vorbim despre asta cînd te mai linişteşti. îşi apasă mai tare batista pe nasul sîn- gerînd : Acuma vino cu mine.

- Da, unchiule.

Anthony îi deschide uşa. Lordul Sarn îi aruncă o privire încruntată şi surprinsă la auzul acestui apelativ. Anthony face o plecăciune către Rhiannon, îi trimite o sărutare cu mina şi iese.

Pe palierul scărilor adevărat pandemoniu. Invitaţii, poliţia şi soldaţii aleargă în sus şi în jos, intră şi ies din odăi izbindu-se unul de altul. Lordul Sarn înlemneşte, priveşte perplex agitaţia.

- Nu mai arată deloc a casă de locuit.

Căpitanul Marsden se apropie de el :

- Nici urmă de el, domnule.

O grupă de poliţişti iese dintr-un dormitor şi măr- şăluieşte nepăsătoare pe scări în sus. Lordul Sarn priveşte în urma lor :

- Şi nici nu văd cum o să mai arate a casă vreodată.

Porneşte la întîmplare pe coridor, aruncă o privire într- una din încăperi. Marsden îl zăreşte pe An- thony pentru prima dată. Se apropie de el autoritar :

- ***Dumneata*** de unde-ai apărut ?

- M-am căţărat pe iederă.

- Nu-ncerca să-ţi baţi joc de mine. Ai fost la domnişoara Rhiannon.

Lordul Sarn îşi iţeşte capul pe uşa deschisă şi-i strigă lui Marsden :

- Nişte soldaţi scotocesc sub patul meu.
- Ştiu, domnule. La ordinul meu.

Marsden se întoarce spre Anthony :

- Aţine-te din calea domnişoarei Rhiannon. Ştie prea bine cine eşti.
- Adevărat. Ştie.
- Nu eşti în stare să-i vorbeşti ca un bărbat. Trebuie să te strecori cu linguşiri seara în odaia ei şi să ...

Anthony îl întrerupe :

- ... Iar acum ne certăm pe culoar. Cel puţin nu pe hol.

Lordul Sarn, care tocmai a aruncat o privire în propriul dormitor, îi strigă lui Marsden :

- Sînt poliţişti şi-n dulap ? Crezi că vor să tragă un pui de somn pe patul meu ?

Marsden îi ignoră, apostrofîndu-l pe Anthony :

- Doreşti să ne continuăm disputa afară ?
- Nu-n seara asta, domnule căpitan. Sînt aşteptat acasă. Altădată.
- Nu. Nu altădată. Chiar acum !

îl înşfacă pe Anthony de braţ şi-l conduce pe scări. Cînd să coboare în hol, se aud zgomote confuze din salon ; iar în mijlocul zgomotelor, ţipetele îngrozite ale femeilor. Marsden coboară în fugă restul treptelor şi se repede la uşa sălii de bal. Cînd încearcă să deschidă uşile, ţipetele se înteţesc. Sir Henry şi încă un invitat sosesc şi ei în fugă şi încearcă uşa, apoi bat cu pumnul în ea.

- E Pugh ! îl lămureşte Sir Henry pe căpitan. A rămas singur cu damele.

Sus, în budoarul ei, Rhiannon sade la pian cîn- tînd liniştit. Bessy trebăluieşte prin odaie, făcînd ordine şi punînd la loc hainele lui Rhiannon. Trage draperia ce acoperă nişa şi descoperă costumul Rebecăi.

- Uite ce-am găsit, domnişoară Rhiannon, exclamă ea. Seamănă leit cu lucrurile ce le purta Rebeca, domnişoară.

Rhiannon întoarce capul şi se opreşte brusc din cîntat.

- Nici vorbă. Sînt complet diferite, Bessy. Au venit în pachet cu celelalte costume noi de bal.

- Dar, domnişoară, astea sînt ţoale vechi. Şi-s ca ale Rebecăi. Uite aceeaşi fustă neagră cu volănaşe.

Şi-i ***udă*** ia poale, domnişoară. îi ***udă*** de poţi s-o storci ... De parc-ar fi fost purtată pe zăpadă.

Rhiannon încearcă să-i potolească agitaţia.

- O, da, mi-amintesc acum. Am încercat-o ceva mai devreme în seara asta.

- Ciudat loc ca să-ncerci o rochie de bal, domnişoară - afară-n zăpadă. Iară eu am fost toată seara cu dumneavoastră.

- Da, ai fost, nu-i aşa ?

- Şi mai e şi ruptă, domnişoară. O gaură oribilă. De parcă cineva s-ar fi ***căţărat*** în ea. Poate c-atunci cînd aţi încercat-o pe zăpadă, v-aţi căţărat şi pe-un perete.

- Se prea poate.

- Să le pun deoparte ?

- Da, te rog.

- O să le pun în scrinul cel mare din dormitor, unde n-o să le găsească nimeni. Unde n-o să le ştie nimeni, afară de ***noi*** două. Poate c-o să vă vină poftă să le-ncercaţi şi-n altă seară. Nu se ştie niciodată.

Bessy culege hainele Rebecăi. Rhiannon reîncepe să cînte, încetişor. Iar Bessy revine şi se apucă s-o pieptene, cu un surîs tainic pe buze.

O jumătate de oră mai tîrziu Anthony intră pe uşa din faţă a conacului Pentre. îşi scoate jacheta şi-o scutură de zăpadă. Sara Jane apare fără întîrziere şi ii ia agitată jacheta din mină, forfotind în jurul lui şi dădăcindu-l :

- Poftim ! Am ştiut ! Ud pihâ la piele. în fiece noapte la fel. O să prinzi o răceală soră cu moartea.
- De ce-ai stat trează, Sara Jane ? E tîrziu.
- Dacă n-aş fi stat trează, ai muri acum de foame. Nu ştii nici măcar ceainicul să-l pui să fiarbă. Acum du-te şi te aşază lingă foc şi-am să-ţi aduc o cană bună de...
- Sper că nu de lapte, Sara Jane.
- Cu ceva-n ea, şi-o plăcintă gătită special, deşi n-o mai fi rămas decît jumătate din ea. Cealaltă jumătate ¡-am dat-o lui Thomas.
- Cum se simte, Sara Jane ?
- E sus în pod pe-o saltea de pene c-o ulcică de apă fierbinte şi Biblia lingă el. Mai tihnit nici că se poate. Şi nici mai evlavios.
- Eşti tare destoinică, Sara Jane.
- Te pomeneşti că despre dumneata ai o părere mult mai proastă. După ce-ţi rişti viaţa noapte de noapte pentru cei de pe-aici şi... .
- în noaptea asta erau cit pe ce să mă prindă.
- Ferească Dumnezeu !

- Ba nu. Domnişoara Rhiannon m-a ferit.

- Aşa se şi cuvine, că vă iubiţi.

- De unde-o ştii ?

- Sînt văduvă, domnu' Anthony. Cartea dragostei nu mai are file ascunse pentru mine.

- Aduc noi trupe, Sara Jane.

- Nu-ţi face griji. Le venim noi la toate de hac. Nu-ţi face griji şi gînduri, flăcăule. Căci sînt eu aici şi preasfiinţitul în pod, şi-o să înălţăm multe rugăciuni pentru fiicele Rebecăi în noaptea asta ...

Noile efective mârşăluiesc prin piaţa Pembroke. Mulţimea încruntată le urmăreşte cu privirea. Nu se aude decît cadenţa cizmelor pe pietrele de caldarîm şi comenzile lătrate ale ofiţerilor. Mulţimea aşteaptă tăcută şi nemişcată. Chiar şi copiii, care de obicei ţipă la ivirea soldaţilor şi le maimuţăresc marşul, nu scot o vorbă ca şi cei mari. în rîndul din faţă al mulţimii s-au oprit Bessy şi Sara Jane. Şi majoritatea soldaţilor o fură cu ochii pe Bessy cea durdulie şi drăgălaşă. Ur> zdrahon, la capătul şirului, îi face cu ochiul, cu subînţeles. Iar Bessy îşi ridică discret mînuţa ei înmănuşată ca să-i facă un mic semn tainic cînd se abate asupra ei mîna Sarei Jane, făcînd să răsune piaţa.

Stînd laolaltă în mulţime, Rhodri Huws, Shonî Fawr şi William Evans vorbesc încet între ei :

- la uite-te la ei ! Oameni ca noi — şi-au venit să ne puşte !

- Păcat că nu mai ouă găinile. Tare mi-ar folosi ouăle lor.

- Oameni ca noi ce n-au avut nimic niciodată şi nici n-o să aibă. Care-or să moară săraci precum s-au născut. Ce-au de împărţit cu trusturile vămilor ? Ce-or să le dea trîntorii de lorzi şi moşieri ? Să lupte alături de noi.

- Ba, că n-avem nevoie de luptă, îi aminteşte William Evans.

- Vorbeşte numai în numele tău, pasăre ramolită a

păcii.

- Lupta n-o să ne ducă la nimic.
- Aş, porumbel hodorogit !
- Trebuie să vă-ncredeţi în Sir John Watkyn, susţine William cu încăpăţînare.
- Trebuie să crezi în Rebeca !
- îngăduiţi-i lui Sir John să-ncerce cu primul ministru. Mai aşteptaţi ! O să-l facă să asculte.
- Primii miniştri n-au vreme de ascultat. Lor nu le pasă de noi.
- Atunci de ***cine*** le pasă ?
- De primii miniştri !

Sir John Watkyn este primit în audienţă de primul ministru şi de ministrul afacerilor interne, într-un birou de pe Downing Street, nr. 10. Primul ministru clatină din cap şi-i spune :

- încă tot nu-nţeleg cum de mi se cere să trec cu vederea comportamentul zănatic al amicilor dum-neavoastră galezi, Sir John. Aţi pledat elocvent în apărarea lor. Aţi încercat să mă faceţi să-i socotesc nişte martiri şi campioni ai libertăţii. Dar eu nu-i pot vedea astfel. Din chiar dovezile pe care mi le-aţi prezentat, ei apar ca nişte indivizi rătăciţi cu bună ştiinţă ce s-au făcut vinovaţi de distrugerea samavolnică şi sistematică a proprietăţii...
- Excelenţă, nu urmăresc să vă fac să treceţi cu vederea faptele lor, ci să înţelegeţi motivele lor. Şi bunul Dumnezeu o ştie, excelenţă, că au suficiente motive.
- Ar fi trebuit să-şi exprime nemulţumirea faţă de legislatura în vigoare pe căile adecvate, e de părere

secretarul cu afacerile interne.

- Dar, excelenţă, căile adecvate sînt adesea îndopate şi sufocate de prejudecăţi. Tocmai oamenii care împart autoritatea sînt cei care profită de pe urma taxelor exorbitante percepute la bariere. Vă cer doar să constituiţi o comisie regală pentru a ancheta întregul sistem. Şi vă garantez că rezultatele vor fi ...

Primul ministru i-o retează :

- Sir John, natura nu v-a blagoslovit c-a asemenea omniscienţă încît să garantaţi cu anticipaţie care vor fi concluziile comisiei regale de anchetă - în cazul că aş autoriza constituirea ei. Şi este clar că nu putem încuraja ideea unei asemenea comisii atîta vreme cît aceşti - cum îşi zic amicii dumneavoastră zurbagii ?

- Fiicele Rebecăi, excelenţă.

- A, da. Galezii sînt un popor foarte biblic... Atîta vreme cît fiicele Rebecăi îşi continuă activitatea.

- Nu, excelenţă. Dar, pe de altă parte, dacă eu mă voi putea întoarce la ei cu vestea că s-ar putea înfiinţa o asemenea comisie, sînt sigur că nu vor mai ataca porţile. Ei nu doresc decît dreptate . . .

- Ce lucru mic şi-au propus pe lume !

- De aceea am venit la dumneavoastră, excelenţă. Permiteţi-mi să mă-ntorc la ei şi să le-o spun ***acum,*** înainte să aibă loc vărsări de sînge, înainte de-o confruntare deschisă cu trupele. Să prevenim acest lucru, excelenţă. Aceşti oameni sînt pătimaşi dar cinstiţi.

- Le admir cinstea, dar le deplîng patima. Dacă-mi puteţi garanta că nu vor mai depăşi limita - şi că vor pune capăt acestei fanfaronade absurde - cum putem accepta ca nişte cete de bărbaţi deghizaţi în femei să urle ca lupii pe drumuri toată noaptea - atunci socotesc că apelul la sentimentul nostru de dreptate nu va fi fost făcut în van.

- V-o ***garantez,*** excelenţă, exultă Sir John. Per- miteţi-mi să le comunic veştile cele bune şi n-o să se mai comită nici-un act destructiv. Fiicele Rebecăi n-o să mai iasă la

adunare.

O siluetă se furişează cu băgare de seamă la adăpostul caselor, oprindu-se din loc în loc ca să arunce ceva pe fereastra deschisă sau sub uşă. O altă figură îl urmăreşte ascunsă în întunericul de pe cealaltă parte a uliţei. Prima figură trece mai departe şi se pierde în noapte. Cea de a doua traversează ca o nălucă strada şi scoate un ghemotoc de hîrtie de sub o uşă. II desface ca să-l citească. E Idris Evans, fierarul.

Lordul Sarn se găteşte pentru cină în faţa oglinzii mari din odaia sa. Valetul său, Beynon, un ins pompos şi grav, îi leagă cravata.

- Mi-ar plăcea, zice lordul Sarn, s-am o cravată de care să pot trage şi cai« să pocnească ca un elastic în timpul cinei. Mai ales de faţă cu parohul.
- Foarte amuzant, milord.

Lordul Sarn întoarce capul spre Beynon pe faţa căruia poate citi dezaprobare şi detaşare rece.

- O să ne distrăm împreună pe chestia asta în- tr-o zi.

- Da, milord.

Odată legată cravata, Beynon îl ajută pe lordul Sarn să-şi îmbrace redingota.

- Milord, circulă nişte zvonuri pe la bucătărie.

- Fireşte că circulă. Acolo-i locul potrivit pentru ele. Sînt de folos la gătitul bucatelor. Puţine zvonuri şi piper, cîte un vîrf de cuţit din fiecare, şi toate ies gustoase.

- Ştiri foarte alarmante, milord.

- Iar despre camerista aia mititică ?

- Nu, milord, şi mai alarmante.

- A furat cineva coniacul franţuzesc ? Dave Button şi-a dat demisia ? Bucătarul ne otrăveşte ?

- Nu, milord. Dar sînt legate de Dave Button. Se zice în odăile de jos - vocea lui Beynon scade vizibil — că se numără printre fiicele Rebecăi I

- Cu neputinţă I Doar ¡-am cunoscut foarte bine tatăl.

- Deţin ştirea asta din sursele mele sigure de informaţie, milord.

- ***Peste*** poate. E cel mai bun vizitiu din ţinut. N-am încredere în nimeni altul. Niciodată nu trăncăneşte, niciodată nu se holbează la noi.

- Poliţaiul care-l păzea pe domnul Mordecai Thomas în arest mî-a mărturisit confidenţial, milord, c-a recunoscut vocea lui Dave Button cînd l-au atacat în noaptea aceea, milord.

- Nu pot s-o cred. Cine are atîta grijă de călătorii săi, n-ar putea ataca un poliţist. în schimb de-ar fi fost vizitiul dinaintea lui Dav.e Button - pe ăla l-aş crede în stare de orice. Mina ca un apucat. O anumită parte a mea era mereu plină de vînătăi.

- N-aţi vrea, milord, să-l confruntaţi cu zvonul acesta ?

- Fireşte că nu. Dacă e precum spui, atunci — ă — o să stăm cu ochii pe el. S-ar putea să mai descoperim cîte ceva în felul ăsta.

Beynon nu-şi ascunde nemulţumirea :

- Prea bine, milord.
- Şi cine spuneai că m-aşteaptă jos în salon ?
- Căpitanul Marsden, ofiţerul de la poliţie şi fierarul.
- Poate că au nevoie de-a patra mînă la whist. Spune-le c-o să cobor îndată.

în timp ce Beynon face o plecăciune şi se retrage, lordul Sarn se priveşte în oglindă şi-i spune imaginii sale reflectate :

- Să-l concediez pe Dave al nostru ! Nici măcar dac-ar fi Rebeca însăşi ! - O umbră de îndoială îi încolţeşte în minte : Ori poate chiar este !

Cînd lordul Sarn coboară îi găseşte pe inspector şi pe căpitanul Marsden aşteptîndu-l în salonul matinal. Idris Evans, fierarul, stă ceva mai la o parte, cu o expresie slugarnică, dar vicleană.

- Ce mai e acum ? întreabă domnia sa autoritar. Cina mea oftează pe masă. Aţi dat de Rebeca ?

Pune această ultimă întrebare cu o strîngere de inimă, evitînd ochii căpitanului Marsden, ori ai inspectorului.

- încă nu, domnule.

Lordul Sam răsuflă uşurat şi se-aşază la masă. Inspectorul îi întinde un petec de hîrtie.

- Dar am găsit acest mesaj al lui. Strecurat sub o uşă.
- Eu l-am găsit, milord, îl anunţă Idris Evans îndatoritor.

Lordul Sarn pare să-l descopere abia acum. îl priveşte cu vădită silă ; apoi se întoarce spre inspector şi Marsden.

- El e informatorul ?
- Da, excelenţă.

Lordul Sarn îl măsoară din nou pe Idris.

- întoarce-te la potcovitul cailor, omule. E-o meserie onorabilă. Rămîi la nicovala ta, ori te vor potcovi alţii, într-o bună zi.

Iar Idris apleacă ochii.

Lordul Sarn examinează hîrtia din faţa sa, încruntîndu-se în timp ce-o citeşte.

- Ciudat răvaş : „Iubirea mea-i un roşu, roşu trandafir". Foarte măgulitor. - Se întoarce spre Idris Evans : Dumneata zici că l-ai găsit ?

- Da, milord.

- Evident că nu se referă la ***dumneata*** ... Afară de faptul că şi despre luda se spune că era-mbrăcat în roşu. „Iubirea mea-i un roşu, roşu trandafir. . ."

Idris Evans îndrăzneşte :

- Rhos Goch ! Este un loc numit Rhos Goch !

- Iar englezii-i zic „Trandafirii roşii". - Lordul Sarn ridică ochii spre inspector : Se pare că-i ceea ce căutaţi.

Marsden scoate o hartă din buzunarul tunicii, o întinde pe masă.

- Aici, domnule ! Vedeţi, aicea-i locul cu pricina !

Lordul Sarn şi inspectorul se apleacă asupra hărţii şi Marsden continuă :

- Iat-acum planul meu. Locul ăsta-i în sectorul patru. La noapte . . .

- Eşti sigur că se ***va-ntîmpla*** la noapte ?

- Da, domnule. La noapte ridicăm patru felinare pe corpul de gardă de-aici. Ăsta va fi semnalul pentru trupele de pe cealaltă parte a estuarului. Vor şti încotro — să se concentreze.

Iar inspectorul adaugă fericit :

- O să moară niscaiva „fiice" în noaptea asta.

Doamna Dave Button, o femeie trupeşă, sade comod în faţa focului din bucătărie, cîrpind o pereche de ciorapi bărbăteşti. Bessy dă buzna înăuntru, cu o mutră speriată şi îngaimă :

— Vai, doamnă Button.

Doamna Button, fără să-şi ridice ochii, o maimuţăreşte :

- Vai, Bessy Williams !
- Trebuie să vă zic ceva, doamnă Button.

Iar doamna Button o priveşte sever :

- Iar ai tras cu urechea la ceea ce nu se cuvenea. Mereu te prind. Ţi se-nroşesc vîrfurile urechilor - au şi de ce !

—Am vrut să vă zic de-ndată ce-am auzit, dar mi-a fost frică.

—Şi ***trebuie*** să-ţi fie frică. E-un obicei tare urît. Cînd domnişoara Rhiannon trage cu urechea la ce nu trebuie, asta-î cu totul altceva. Vrea să afle ce se mai petrece. Dar la tine nu-i decît simplă curiozitate, şi din curiozitate — a murit pisica.

- Dar tocmai de moarte am auzit şi eu, doamnă Button. Fiicele Rebecăi o să iasă la noapte şi căpitanul ştie asta, şi domnia sa şi poliţaiul şi toată lumea. Idris Evans, fierarul, le-a spus. „Or să moară niscaiva .fiice' în noaptea asta", aşa au zis.

Doamna Button ţîşneşte pe uşă, cu o agilitate surprinzătoare pentru proporţiile ei.

în dormitor Dave Button se găteşte pentru raidul nocturn. Pe pat îl aşteaptă o rochie neagră. Pe toaletă e aprinsă o luminare. Dave, cu un dop ars în mînă şi cu obrazul pe jumătate înnegrit, se întoarce iute cînd aude

uşa deschizîndu-se. Doamna Button năvăleşte înăuntru, cu răsuflarea tăiată.

- Vai, Dave ! Dave !
- Ce este, dragă, nu-ţi place papuaşul tău ?
- Nu te poţi duce-n seara asta, Dave. Bessy i-a auzit vorbind. Au aflat unde mergeţi şi... Nu te du cu ei noaptea asta, Dave, nu te du ! O să vă ***omoare*** pe toţi !

Dar Dave Button s-a şi sculat şi-a ieşit în mare grabă pe uşă, lăsînd-o pe doamna Button să le vorbească înlăcrimată pereţilor.

Sus, în odaia ei de culcare, Rhiannon se întoarce spre Bessy care intră grăbită :

— De ce n-ai venit pîn-acum, Bessy ? Am tot sunat din clopoţel ca un simigiu. Şi ce-i cu tine ?

- Nu-i nimica, domnişoară.
- Iţi tremură mîinile. Ca ale lui Sir Henry după cîte-o escapadă la Londra cu pisoiul său. Mai bine te-ai duce la culcare. Şi Bessy . ..
- Da, domnişoară ? — Ea face o mutrişoară îngrozită, gata să izbucnească în plîns.
- Nu te mai uita la mine aşa. Nimeni nu te-omoară.
- Vai, domnişoară Rhiannon.
- Să-i spui lui Dave Button - spune-i foarte discret, să nu te-audă nimeni - s-aducă trăsura în spatele casei, în ***spate,*** m-ai înţeles ? Vreau să mă duc pînă la conac, la domnul Anthony. Şi să nu ştie nimeni.
- Nu poate, domnişoară.
- De ce nu poate ?

- Că-i plecat.

- Plecat, unde ? Ce se-ntîmplă în seara asta ? Aţi avut vreo sindrofie la bucătărie ?

- A ieşit.

- Bineînţeles c-a ***ieşit,*** dacă zici că-i plecat. Ah, Bessy, nu mai sta aşa, toată smiorcăindu-te şi sughi- ţînd. Dacă ai chef să plîngi, poftim batista mea.

îi întinde batista lui Bessy care-şi deşartă lacrimile în ea.

- Dar trebuie să-mi spui măcar de ce plîngi ?

- Nu pot.. .

- ***Trebuie.*** Cum pot să-ţi vin în ajutor dacă nu-mi spui nimic ? Doar sîntem prietene, Bessy, nu-i aşa ? N-avem secrete una faţă de cealaltă ... Eu cred că tu-mi ***cunoşti*** secretul, nu-i aşa, chiar dacă n-am vorbit niciodată despre el . ..

- A plecat la Rebeca, domnişoară ... Vor să le prindă pe fiicele Rebecăi în noaptea asta şi...

Acum cele două fete s-au apropiat mult, Rhiannon ţinînd-o pe Bessy de mîlni.

- Povesteşte-mi tot, Bessy, repede ! Şi eu trebuie să mă duc la Rebeca. Spune-mi o ***dată,*** Bessy !

Rhiannon goneşte ca o nălucă pe aleea ce duce spre conacul Pentre, descalecă în faţa casei, urcă în fugă scările şi bate cu pumnul **în** uşă. Ii deschide Sara Jane. Rhiannon, cu un maldăr de vechituri închise la culoare pe

braţ, întreabă :

- Unde-i domnul Anthony ?

- N-aş putea să vă spun sigur, domnişoară. Nu-i acasă, asta-i tot ce ştiu.

- Dă-mi voie să intru, Sara Jane.

- Păi e cam tîrziu pentru plimbări şi vizite, domnişoară Rhiannon. Domnia sa o să-şi facă griji . ..

Rhiannon intră cu forţa pe lîngă ea în hol. în spatele uşii deschise îl descoperă pe Dave Button.

- Unde s-a dus ? întreabă ea.

- Cine, domnişoară Rhiannon ?

- Domnul Anthony,... Rebeca !

Dave Button şi Sara Jane schimbă între ei priviri neliniştite.

- Of, nu-nţelegeţi ? Sînt de partea voastră, exclamă Rhiannon impacientată. Uitaţi-vă la haine- le-asfea, de nu mă credeţi...

Aruncă legătura de haine pe-un scaun.

- Sînt ale Rebecăi . . . Unde e, Sara Jane ? II iubesc !

- A plecat. Singur.

- Nu m-a lăsat să-l însoţesc, confirmă şi Dave. S-a dus la corpul de gardă ca să spargă semnali- zatoru'.

Iar Sara Jane adaugă pe un ton îndoliat :

- A zis că n-are vreme să se constumeze. Şi-a plecat neînarmat. Mereu zicea c-o să vină vremea împuşcăturilor şi-a victimelor. Iar acuma el o să fie cel împuşcat.

Sus, pe corpul de gardă, se văd desluşit patru puncte strălucitoare de lumină. Dincolo de ele estuarul **e** cufundat în beznă. Doi soldaţi îşi fac apariţia din întuneric. Unul arată spre corpul de gardă. Celălalt ridică un lămpaş deasupra capului şi-l clatină de patru ori în chip de semnal.

De cealaltă parte a clădirii, Anthony se caţără cu mare băgare de seamă pe acoperiş. Umbra lui se apropie de felinare.

Pe drum, unul din soldaţi a rămas sprijinit de carabina sa, cu ochii la felinare. Cîntecelul pe care îl fluieră se întrerupe brusc. Una din lumini a pălit. Soldatul îşi recapătă prezenţa de spirit şi-şi ridică carabina.

Anthony s-a căţărat pînă în dreptul unuia din felinare. întinde o mînă ca să-l apuce. Se aude o împuşcătură. El cade, dispărînd din cadru.

Anthony zace cu faţa la pămînt. Se întoarce cu greutate şi se ridică. îşi pipăie coastele şi umărul. Mina i se umezeşte de sînge. Chinuit de durere, el se ridică în picioare şi începe să fugă împleticindu-se prin întuneric. Se mai aud două împuşcături. Se culcă la pămînt apoi, după cîteva clipe, se ridică din nou, ameţit, şi se năpusteşte înainte. în apropiere se aude clipocitul apei din estuar.

Cei doi soldaţi apar în fugă din întuneric. Unul apleacă lămpaşul şi zice :

— Urmăreşte dîra de sînge !

Şi se reped în întuneric.

Anthony se precipită spre malul estuarului. Un glonte ţiuie pe deasupra capului său. Cade pe mal şi se rostogoleşte în întuneric. O clipă mai tîrziu reapar cei doi soldaţi. Unul din ei apleacă din nou lămpaşul :

— S-a oprit urma de sînge.

— L-am nimerit cu ultimul foc, pretinde celălalt.

Se chiorăsc amîndoi în beznă. Nu se vede nimic în afară de apa neguroasă. Vocile lor răzbat desluşit peste apele nopţii.

— Dă de mîncare la peşti. Ce fel de peşti înoată în apa asta, Albert ?

— Peşti galezi. Şi-acuma au primit în dar şi-o „fiică" . ..

Se depărtează. Anthony reapare în întuneric tîrîn- du-se tăcut spre apă. înoată pe-o parte, celălalt braţ tîrîndu-se fără folos în urma lui, ca o iarbă de mare.

Cîteva minute mai tîrziu se iveşte din nou din întuneric, ud pînă la piele şi sîngerînd, opintindu-se plin de durere, la capătul puterii, să străbată aleea pînă îa uşa din dos a conacului Pentre. încet, cu un ultim efort, reuşeşte să ridice zăvorul uşii şi s-o deschidă.

Rhiannon, Dave Button şi Sara Jane se perpelesc în faţa focului din bucătărie. Brusc, la auzul uşii care se deschide, întorc capul şi Rhiannon ţipă :

— Anthony !

El se lasă greu pe canatul uşii, cu apa şiroindu-i pe haine şi pete mari de sînge întinzîndu-i-se pe umăr şi pe coaste. încercînd să risipească îngrijorarea lor, surîde şi spune :

— Bine te-am găsit, draga mea.

Rhiannon, Dave Button şi Sara Jane se reped la el ca să-l sprijine şi să-l conducă binişor spre un scaun pe care reuşesc să-l aşeze.

— Scoateţi-i haina ! E rănit, porunceşte Rhiannon.

Anthony surîde :

— M-au muşcat peştii galezi.

Ei rup haina de pe el. Cămaşa pe dedesubt e îmbibată cu sînge. Rhiannon se întoarce spre Dave Button.

— Dave, încalecă şi du-te după doctor. Acum nimic nu mai contează.

Dave dă să plece, dar vocea lui Anthony, deşi răguşită de durere e destul de hotărîtă ca să-l oprească.

— îndrăzneşte numai să te duci, Dave, şi-am să mă scol din morţi ca să te blestem. Acum ***totul*** contează. N-am

putut schimba luminile. Anrrdat greş. Dar tu trebuie să reuşeşti. Poate că mai e timp. ***Trebuie*** să mai fie timp. Adună-i pe toţi cei în care poţi avea încredere şi-alergaţi să-i preveniţi. Preveniţi-i ***acum.*** Goneşte pînă ce pică calul mort sub tine. Nu mai sta să socoteşti care-i cu noi şi care nu. Anunţă-i pe toţi. Să ***nu atace Rhos Goch.***

— Da, domnu' Anthony . . .

- Eu rămîn Rebeca, viu sau mort - înţelegi, draga mea „fiică" ? ***Lăsaţi Rhos Goch in pace.*** Atacaţi poarta Carew.

Capul ii lunecă înainte pe braţul rănit şi Sara Jane îl ia în primire :

- Am să-l îngrijesc eu. Am s-aduc eu doctorul de va trebui să mă duc la el călare pe măgar. Tu îndeplineşte-ţi misiunea, Dave Button. Iar dumneata, domnişoară Rhiannon, dă-mi o mînă de ajutor...

Se întoarce spre locul unde stătea Rhiannon. Dar aceasta a dispărut. Cîteva clipe mai tîrziu revine în fugă în bucătărie, cu straiele Rebecăi în braţe. Sara Jane se holbează uimită la ea :

- Ce faci ?
- Ajută-mă să le-mbrac. Te rog, Sara Jane . , .

Rhiannon, deghizată ca Rebeca, şi Dave Button, se apropie în galop de o răscruce de drumuri. Vîntul puternic agită coroanele copacilor neguroşi. La răs- pîntia drumurilor, Dave o ia într-o direcţie, Rhiannon in cealaltă.

Rhiannon călăreşte în noapte spre o gospodărie. Trage sub fereastra casei, îşi duce mumie la gură şi strigă.

Nu-i auzim glasul, acoperit de şuierul vîntului. Se deschide fereastra şi apare capul unui fermieri Sub smocurile de păr blond, obrazul îi e negru ca şi cărbunele. Rhiannon îi strigă noile ordine, pe fondul sonor al vîntului şi muzicii de orchestră, şi-i arată cu braţul întins prin întuneric, spre stînga. Omul încuviinţează vîrtos din cap şi închide fereastra, în vreme ce Rhiannon dă pinteni calului mai departe.

Dave Button se apropie în galop de un şir de colibe. Descăleca iute, fuge la uşa primei colibe şi bate cu pumnul în ea. Ii deschide un bărbat îmbrăcat deja pe jumătate ca un „Rebecard". Dave îî dă iute lămuriri, dar nu-l auzim din pricina vîntului şi al acompaniamentului muzical. Dave încalecă pe cal şi-o porneşte mai departe, în vreme ce Rebecardul aleargă la uşa următoarei colibe şi bate energic în ea.

Rhiannon intră în goană în curtea unei alte ferme. Un lămpaş luminează acareturile. Se îndreaptă într-a- colo şi dă un chiot. Prin uşa deschisă a magaziei apar trei argaţi cu puştile aninate de umăr. Din nou Rhiannon le vorbeşte şi le dă instrucţiuni cu mîna, iar cînd întoarce calul şi iese din ogradă, cei trei o pornesc în fugă spre locul unde sînt priponiţi caii lor.

Soldaţii vîslesc prin estuarul întunecat în direcţia semnalului împătrit de pe acoperişul corpului de gardă din Rhos Goch.

Rhiannon şi Dave Button trec în galop o pajişte neluminată înspre pădure. Dintre copaci apare un grup de Rebecarzi călare. Rhiannon ridică mîna şi aceştia se opresc. Ea le strigă prin şuierul vîntului şi fundalul muzical, le face semne să o ia într-altă direcţie, iar călăreţii, salutînd-o pe Rhiannon în chip de Rebecă, o pornesc la drum.

Soldaţii trag bărcile pe malul estuarului, drept sub corpul de gardă, revărsîndu-se apoi din bărci înspre

semnalele luminoase.

Dave Button şi Rhiannon trec în galop pe meterezele carierei părăsite. Sub ei aşteaptă un grup de Rebecarzi lîngă caii lor. Rhiannon le strigă şi le face semne s-o urmeze. Iar aceştia saltă pe cai şi-o pornesc spre ea. Rhiannon şi Dave Button întorc caii şi se pierd în noapte.

Rhiannon şi Dave Button intră în ograda unei ferme din vale şi-şi strigă ordinile unui mic grup de Rebecarzi ce se pregătesc să iasă la drum, îmbrăcînd copitele cailor în pînză de sac şi legînd ferăstraie ori cazmale de şeile lor.

Rhiannon şi Dave Button în fruntea unei oşti de Rebecarzi se îndreaptă călare spre poarta Carew.

La bariera Rhos Goch soldaţii se pregătesc să întîmpine raidul Rebecarzilor. La comanda căpitanului Marsden ei se pitesc într-un şanţ adine din dreptul barierei, se culcă la pămînt, cu carabinele aliniate pe parapet. Căpitanul Marsden îndrumă alţi soldaţi chiar în casa pîndarului, punîndu-i să aştepte ascunşi la ferestre.

Marsden îi spune calm unuia din ofiţerii săi :

—O vreau pe Rebeca, moartă sau vie. Ăsta-i ordinul meu. Dar poţi uita ultimul cuvînt.

—Tocmai mă gîndeam, domnule căpitan - ce ne facem dacă Rebeca-i însuşi lordul Sarn.

—Atunci o să fim scutiţi de oboseala de-a mai trage în el. E mort de mulţi ani.

Deodată ofiţerul arată agitat cu mîna în depărtare :

— Priviţi, domnule căpitan !

La oarecare depărtare roşeaţa unei pălălăi apare proiectată pe cerul sumbru.

— E poarta Carew, strigă inspectorul.

Privesc cîteva clipe în tăcere focul care arde tot mai viu. Apoi Marsden, abia mai stăpînindu-şi furia, exclamă :

—Regret că n-am intrat la marină. Ei au un vocabular mai bogat. Poţi ordona demobilizarea.

Se întoarce pe călcîie şi-o porneşte spre casa

pîndarului.

Soldaţii ies din ascunzători, bombănind între ei. îşi aruncă carabinele pe umăr.

— Ăsta nu-i joc cinstit. ..

— Mă bate gîndul să mă bag şi eu la Rebeca . ..

Se-aşază, indispuşi, pe marginea drumului.

— De cînd îs aici, n-am împuşcat decît un iepure ...

— Şi-ăla tare ca talpa .. .

— Un iepure şi-o cioară scîrboasă.

Alţi soldaţi se sprijină bombănind de zidul casei, cu puştile proptite lingă ei, ori şed pe buza drumului, ori umblă de colo colo neîmpăcaţi.

Deodată din bezna adîncă ţîşnesc doi cai, încălecaţi de Rhiannon şi Dave Button, care trec val-vîrtej pe lingă soldaţi, aruncînd un balot masiv aproape de picioarele lui Marsden. Apoi călăreţii se fac nevăzuţi, trecînd ca o nălucă prin faţa soldaţilor prinşi nepregătiţi, zăbovind pe marginea drumului ori învîrtindu-se fără scop. Prea tîrziu, cîţiva din ei îşi regăsesc armele şi trag în urma călăreţilor.

Marsden şi inspectorul de poliţie se apleacă spre balotul masiv. Îl descoperă pe Idris Evans, fierarul, legat fedeleş şi cu căluşul în gură. Pe straiele sale de Rebecard e prins un bileţel care glăsuieşte : UN INFORMATOR RESTITUIT FĂRĂ MULŢUMIRI - REBECA.

Marsden lasă în drum corpul imobilizat şi se îndreaptă în fugă spre casa pîndarului unde sînt legaţi mai mulţi cai. Sare în şeaua unuia din ei. Ceilalţi ofiţeri î! urmează în pripă. O pornesc cu toţii în galop pe urmele lui Rhiannon şi ale lui Dave Button.

Rhiannon, deghizata, şi Dave Button sosesc în

goanâ pe aleea casei, luînd-o apoi spre padoc. Descăleca. Lucrînd iute şi cu pricepere, scot şeile de pe cai.

- Ascunde şeile în pod, îi porunceşte Rhiannon lui Dave. Apoi culcă-te. ***Repede.***

- Da, domnişoară - Rebeca, zice Dave şi dispare în întuneric cu şeile în mînă.

Rhiannon deschide porţile padocului şi dă drumul cailor. îşi scoate iute hainele de Rebecă, le adună intr-o legătură mare şi-o împinge în tufărişul de lîngă padoc. Apoi aleargă spre uşa de intrare a bucătăriei.

Pe alee îşi fac apariţia căpitanul Marsden cu ofiţerii săi. Sar cu toţii de pe cai şi urcă scările casei în fugă. Marsden bate la uşă. In casă e o linişte mor- mîntală. Bate din nou.

Valetul lordului Sarn, în cămaşă de noapte, într-o mînă cu o luminare, iar în cealaltă cu o espingolă preistorică, coboară tiptil scările interioare, trăgînd cu coada ochiului înfricoşat la umbrele pe care le aruncă luminarea. Casa e cufundată într-o tăcere de mormînt. Apoi se aud din nou loviturile în uşă şi servitorul e gata să scape luminarea şi puşcoiul din mînă. Se grăbeşte să coboare scările spre hol.

De cealaltă parte, căpitanul Marsden continuă să bată în uşă, ofiţerii săi aşteptînd cu un pas mai în urmă. Deodată uşa se deschide. Servitorul îl întîmpină cu puşcoiul ridicat pe umăr. Luminarea a aşezat-o pe o masă din hol, chiar în spatele său. Marsden împinge ţeava puştii la o parte.

- Lasă-mă să intru ! Şi du chestia asta înapoi in arcă, de unde-ai luat-o.

Coborînd puşca, slujitorul se trage îndărăt, permiţîndu-i căpitanului şi oamenilor săi să intre. După care Marsden îi porunceşte :

- Condu-mă la dormitorul domniei sale.
- N-o să-i placă asta, domnule.
- la-o înainte !

Servitorul se codeşte, apoi apucă luminarea şi-i conduce. Marsden şi ofiţerii săi îl urmează prin hol şi pe scări.

- E cumplit de greu de trezit, domnule, bombăne servitorul. Iară cînd se trezeşte e şi mai cumplit. Aruncă-n mine cu tot felul de lucruri, domnule. Deunăzi a aruncat cu pendula. Au trebuit să-mi pună trei copci.

Ajung pe palierul scărilor şi-o pornesc mai departe pe coridor. Servitorul se opreşte şi bate la uşă fără chef, o bătaie timidă.

- Mai tare ! îi porunceşte Marsden.

Servitorul bate din nou, cu o nuanţă mai tare.

- Şi mai tare ! !

Şi Marsden însuşi începe să izbească în uşă. Servitorul îl priveşte îngrozit :

- De data asta n-o să mai scap cu trei copci. O s-ajung în scaunul cu rotile.

Dinăuntru se aude un muget aprig şi enervat.

- Ăsta-i el ! Ca un leu în bîrlog !
- Intră !
- Dar eu nu-s Samuel.
- Spune-i că trebuie să-i vorbesc. Fără întîrzîere.

Marsden deschide uşa şi-l împinge pe servitorul înfricoşat înăuntru, închizînd uşa după el. Urmează un urlet furios din partea lordului Sarn, o bălmăjeală patetică din partea servitorului, apoi un troznet de ceramică spartă. Marsden aşteaptă sumbru. încet uşa se deschide şi apare servitorul. Ţine o mină la ochi şi vorbeşte împleticit :

— Vă primeşte-acuma.

Marsden intră singur în dormitor, lăsîndu-şi ofiţerii la uşă. Unul din ei îl descoase pe servitor :

— Cu ce-a aruncat în tine ?

— Cu asta.

Lordul Sarn, cu scufia de noapte pe cap, şade enervat în vîrful patului şi-l măsoară cu privirea pe căpitan :

— Servitori ţicniţi şi beţi turtă care-mi sparg uşa şi aruncă-n dreapta şi stînga cu porţelanuri. Soldaţi desfrînaţi care-mî dau buzna-n casă murdărindu-mi covoarele cu bocancii lor plini de glod şi de sînge * Dar asta nu-i tavernă, domnule ! Ăsta-i dormitorul intim al unui mic şi inofensiv pair ! Ce doreşti ?

— Domnule, trebuie să . ..

— Răspunsul meu e-un categoric ***nu !*** Pleacă ! Culcă-te !

— Domnule, trebuie să vă percheziţionez casa !

Lordul Sarn ridică ochii spre tavan.

— Pămînt al străbunilor mei, dă-mi tăria ! Pavia- nul ăsta englez trebuie să-mi percheziţioneze casa la miez de noapte . . . Pentru ce, căpitan Maimuţă ?

— Pentru Rebeca, domnule.

— Iar Rebeca I De ce nu se mută individul aici în chip de chiriaş ? Dă-i 'nainte, percheziţionează casa ! Căutaţi în dulapuri, scotociţi în sertare. Probabil c-o să găsiţi vreun poliţist uitat de la precedenta vizită .. .

Marsden se întoarce să plece, iar lordul Sarn se căzneşte să ajungă la o măsuţă pe care e aşezată o tavă cu o sticlă şi un pahar.

Pe palier, ofiţerii şi servitorul îl aşteaptă nerăbdători pe Marsden. Acesta apare şi le spune :

- O să căutăm în fiecare odaie !

Şi se îndreaptă spre următoarea uşă, întrebînd :

- Cine doarme aici ?
- Nimeni, răspunde servitorul.

Marsden deschide uşa :

- Să vedem dacă-i în pat.

Unul din ofiţeri intră în odaie, întorcîndu-se cîteva momente mai tîrziu, scuturînd din cap :

- Nimeni.
- Ce-am spus.

Marsden trece la următoarea uşă :

- Dar aici ?
- Aceeaşi persoană.

Ofiţerul intră din nou să cerceteze şi din nou revine scuturînd din cap.

Cu un etaj mai sus. Cînd Marsden dă să deschidă o nouă uşă, servitorul protestează :

- Nu aceea, domnule. Aceea-i . ..

Marsden le face semn oamenilor săi să intre. Dinăuntru se aude un ţipăt de femeie apoi un chicotit. Servitorul îi aruncă căpitanului o privire mustrătoare :

- Aceea-i camera lui Bessy.

Urmează o clipă mai lungă de tăcere, apoi un nou chicot înăbuşit. Marsden le ordonă sever :

- Ieşiţi imediat !

Şi ofiţerii ies cu nişte mutre încurcate. Marsden se încruntă la ei, apoi păşeşte mai departe. Se opreşte la ultima uşă.

- Aice-ar ***trebui*** să doarmă Dave Button, îi anunţă servitorul, zîmbind viclean. Dar dacă vreţi să ştiţi părerea mea, n-o să-l găsiţi înăuntru . . .

Marsden le tace semn ofiţerilor să intre. Dinăuntru se aude un sforăit vajnic. Servitorul ascultă uimit.

- Păi dacă-i ***acolo,*** înseamnă că iar a băut.

Ofiţerii ies din odaie.

- Doarme buştean, domnule căpitan, raportează unul.

Acum percheziţia continuă în cealaltă aripă a clădirii şi grupul se opreşte în faţa dormitorului lui

Rhiannon. Dinăuntru răsună acorduri de pian. Marsden bate la uşă ; muzica se-opreşte şi s-aude vocea lui Rhiannon :

- Poftim, intră.

Marsden deschide uşa. Rhiannon şade la pian, îmbrăcată într-un capot larg.

- Iţi cer iertare, domnişoară Rhiannon, zice Marsden posac.

Rhiannon îl priveşte cu răceală.

- Pentru ce ? Doar asta-i o oră tocmai potrivită pentru vizite - ora trei dimineaţa.

- Întotdeauna cînţi la pian la trei dimineaţa ?

- Nu, uneori cînt la flaut. - Apoi tonul i se înăspreşte : Ce te priveşte pe dumneata ce anume fac şi cînd ?

- Nu mă priveşte, bineînţeles, dar Rebeca ...

- Nu se află la mine-n odaie. N-am obiceiul să permit bărbaţilor să intre-n odaia mea noaptea. Am zis „bărbaţilor", domnule căpitan. Dumneata, evident, nu faci parte dintre ei. Noapte bună.

Şi începe să cînte, încetişor, mica baladă despre Rebeca : „Era-n o mie opt sute patruzeci şi trei" - în vreme ce Marsden face o scurtă plecăciune şi iese.

Lordul Sarn sade în vîrful patului, sorbind vin de Porto, cînd Marsden se reîntoarce. Ii aruncă o privire plină de reproş şi-i zice :

- M-ai deşteptat tocmai cînd visam sirene ...
- Regret, domnia voastră.

- De ce regreţi ***dumneata că*** eu visez sirene ? Şi-mi cotrobăi prin casă fără să găseşti nimic. O să te dau pe mina legii, căpitane Marsden. Dacă e pe-atîta, eu reprezint legea aici. Perfect !

îşi freacă mîinile anticipînd o confruntare plăcută, cînd se deschide uşa şi intră grăbit unul din ofiţeri.

- Nu te deranja să baţi la uşă, îi zice lordul Sarn politicos. Simte-te ca la dumneata acasă !

- Am găsit doi cai în padoc, domnule căpitan, raportează ofiţerul. Proaspăt deşăuaţi, după cîte se vede.

Marsden se întoarce spre lordul Sarn :

- Ai cui ar putea să fie, domnule ?

- Dup-o noapte ca asta, nu m-ar mira să fie ai lui Scaraoţchi şi-ai maică-si. - Pierzîndu-şi sărita : De unde naiba să ştiu ? întreabă-l pe Dave Button !

Dar o umbră de nelinişte i se aşterne pe faţă cînd repetă :

— Dave Button ! Nu, nu, nu-l întrebaţi pe Dave Button !

— Doarme-n odaia lui, domnule.

— Zău ? Splendid ! Mă-ntreb ce visează. Poate că mi-a furat sirenele. Să-i fie de bine !

Şi se simte atît de uşurat că înghite un pahar întreg de vin, dintr-o sorbitură, iar apoi aproape îşi dă duhul într-o criză de tuse.

Aşezaţi la câpâtîiul lui Anthony, a doua zi dimineaţa, Rhiannon şi Sara Jane ascultă vorbele rostite de doctorul Rowlands pacientului său :

— Aţi scăpat ca prin urechile acului, domnule Raine. Cîţiva centimetri mai la stînga şi v-aş fi pierdut de client, iar domnişoara Rhiannon ar fi pierdut un viitor mire . ..

— ... Iar Sara Jane n-ar mai fi avut pe cine să terorizeze cu pîinea şi laptele ei.

— Braconierii ăştia ai dumneavoastră trebuie că-s tare disperaţi. Ştiţi, nu prea obişnuiesc să tragă-n moşieri. Poate pentru că aceştia nu sînt comestibili. Le-aţi recunoscut feţele ?

— Nu.

— Poate că erau mascaţi ca fiice ale Rebecăi, sugerează doctorul, şi-şi trece privirea de la unul la altul, cu sprîncenele ridicate întrebător. Mai mult din purtări, decît din cuvinte, lasă să se înţeleagă că nu

crede povestea cu braconierii şi că bănuieşte cine este Anthony în realitate.

- incă cîţiva centimetri mai la stînga şi, cine ştie, poate că fiicele Rebecăi şi-ar fi pierdut. ..

- Da, domnule doctor ? îl îmboldeşte Rhiannon.

- . . . Păi pe unul din cei mai înverşunaţi duşmani, fireşte.

- Fireşte, confirmă şi Anthony. Dar mă-ndoiesc că Rebeca o să mai poată duce lupta multă vreme.

- Ah, domnu' Anthony ! exclamă Sara Jane.

Anthony surîde :

- Ceea ce-ar fi foarte ***bine,*** aşa-i, Sara Jane ? Nu, prea multe s-au adunat împotriva lui. Mai devreme sau mai tîrziu o să intervină lupta deschisă. Nu vreau vărsare de sînge la noi.

- Poate că s-a vărsat deja ceva sînge, e de părere doctorul.

- Ce contează un singur om ? Aici e vorba de toţi ceilalţi - ei să nu fie masacraţi. Nu, doctore, Rebeca nu mai poate continua. Nedreptăţile învinq în final.

Doctorul se ridică de pe marginea patului şi-şi adună instrumentele în tolbă. In acest timp le spune pe tonul cel mai firesc, fără să privească la vreunul din ascultătorii săi :

- Trecui prin oraş în dimineaţa asta. Au apărut afişe peste tot. S-a constituit o comisie regală ca să ancheteze - cu cuvintele dumneavoastră, domnule Anthony, ***nedreptăţile*** sistemului de taxe. Un text foarte interesant.

- Adevărat !

- Există o singură condiţie - fiicele Rebecăi trebuie să-şi înceteze activităţile. Acestea sînt ordinile oficiale, mă-nţelegeţi. Personal socot c-ar trebui să pună capăt prostiilor lor pină n-o mai păţeşte careva Trebuie să-şi înceteze activităţile cită vreme funcţionează comisia. Sper că aceste veşti o s-o bucure pe Rebeca.

- O s-o bucure.

- Poate c-au şi bucurat-o deja. La revedere, domnule Raine.

- La revedere - şi mulţumesc, doctore.

Un grup de cetăţeni influenţi s-a adunat în salonul matinal al Vilei Sarn. E de faţă lordul Sarn şs căpitanul Marsden, Sir Henry Price-Parry şi Sir John» Watkyn.

- Măcar de-am şti cine-i Rebeca ! zice Sir John, lar Sir Henry îi mărturiseşte :

- La un moment dat am crezut că ***dumneata*** eşti Rebeca, flăcăule. Mi-am schimbat părerea cînd un coate-goale m-a legat fedeleş ca pe-un pui de găină. Ştiu că dumneata n-ai putea face asta.

- N-ar putea ? se miră Lordul Sarn. De ce ?

Sir John‘îi readuce la nota serioasă a discuţiei :

- Măcar de-am şti cine e, ne-am putea adreso lui personal, să-l asigurăm că nu se vor lua nici-un fel de măsuri împotriva lui — dacă va opri raidurile.

Dar lordul Sarn refuză să fie serios.

- Şi eu te-aş lega ca pe-un pui de găină. Lo prima ocazie, îl asigură el afabil pe Sir Henry.

lar onorabilul răspunde cu demnitate :

- Sarn, cam întreci măsura. De n-ar fi vîrsta dumitale venerabilă . ..

- Vîrsta ***mea !*** Păi dumneata m-ai legănat pe mine în faşă. Şi-aveai o mînă tare nesigură. Probabil asta m-a dezechilibrat pe toată viaţa.

Se întoarce spre Sir John :

- Crezi că dac-am face apel la Rebeca însăşi s-ar învoi

să pună capăt întregii tărăşenii ?

- Da, milord.
- Atunci, deşi cu inima îndoită, v-aş ***putea*** eu ajuta.

Se ridică, se îndreaptă spre cordonul clopoţelului, îl agită şi se înapoiază la locul său.

- Mare păcat. Mîna trăsura ca un înger. O să trebuiască să angajez alt vizitiu şi-atunci, vai de arcurile mele.
- Vrei să zici că ştii cine este ? mormăie Sir Henry. Il învăţ eu minte pe mizerabil.

Îşi face apariţia servitorul lordului Sarn. Stăpînul său îi spune pe un ton cernit :

- Anunţă-l pe Dave Button să vin-aici. Să nu se grăbească . . . Vreţi să beţi cu mine un pahar îndoliat, domnilor ?

Toarnă băutură în paharele de pe masă. Se aude un ciocănit la uşă.

- Intră, Dave al nostru !

Dave Button intră şi se opreşte în faţa impozantei adunări de feţe de la masă. Lordul Sarn începe :

- David Jonathan Button . ..

Dave îşi priveşte stăpînul alarmat de gravitatea vocii lui şi rostirea solemnă a numelui său.

- Mă tem că trebuie să te-ntreb ceva foarte serios. Te cunosc deja de ani buni şi niciodată nu mi-a fost dat să văd un vizitiu mai loial şi mai destoinic - chiar şi după mai multe pahare de vin de soc. David Jonathan Button, eşti sau nu eşti . . .

Vocea îi este acoperită de tropotul copitelor unui cal ce se apropie în galop. Se aude un zgomot de sticlă spartă şi o piatră zboară prin fereastră, poposind la picioarele lordului Sarn. Tropotul calului se aude apoi tot mai încet, pînă ce e înghiţit de depărtare. Lordul Sarn se apleacă binişor ca să culeagă piatra.

- Alte şotii !

Legată de ea e o bucăţică de hîrtie. Lordul Sarn îi citeşte conţinutul cu voce tare :

„Din momentul acesta, Fiicele Rebecăi vor opri atacurile lor asupra porţilor astfel incit Comisia regală să-şi poată îndeplini misiunea. Semnat Rebeca".

Căpitanul Marsden care s-a năpustit afară cînd piatra a intrat prin geam se întoarce şi zice :

- A plecat.

- Da, remarcă lordul Sarn pe un ton sec, tocmai mă gîndeam că l-am auzit plecînd. Ei, ce zici, Sir John ?

- In acest caz am rezolvat totul, domnule.

Se ridică. Dave Button tuşeşte ca să atragă atenţia :

- Vroiaţi să mă întrebaţi ceva, milord. Dacă sînt sau nu . . .

Lordul Sarn îl învăluie cu privirea. Surîde.

- Am uitat. .. David Jonathan Button eşti sau nu eşti mulţumit de situaţia dumitale în această casă ?

- Sînt, milord, zău că sînt !

- Atunci din acest moment te aşteaptă o majorare a remuneraţiei . ..

Dave Button e zdrobit de durere :

- Vai, stăpîne !

— Vrea să spună că-ţi creşte leafa, neghiobule, mormăie Sir Henry.

— Oh, ***mulţumesc,*** milord. Şi vă doresc multă sănătate I

Lordul Sarn ridică paharul :

— Sănătate tuturor !

Ceilalţi, chiar şi căpitanul Marsden, îi răspund la urare, iar de sub masă, în vreme ce linge farfurioara cu vin, se aude replica pisoiului lui Sir Henry : „Miau !"

Prea-cinstitele feţe încă mai beau. Deodată un ajutor de grădinar dă buzna în salon, agitat. Aduce cu el un maldăr de haine :

— Lord Sarn, Lord Sarn, domnule ! '

— Ai deranjat sărbătoarea noastră.

— Am găsit ăstea în tufele de lîngă padoc, milord.

Aşază hainele pe masă. Lordul Same se trage înapoi din faţa lor, dezgustat. Căpitanul Marsden le ridică repede şi le desface. Una cîte una expune în faţa grupului de privitori, diferitele articole de îmbrăcăminte ale Rebecăi :

—Fusta Rebecăi . . . Bluza Rebecăi . . . Juponul Rebecăi. . . Şi ...

Lordul Sarn examinează feţele oaspeţilor săi, îl priveşte încruntat pe Marsden, apoi se întoarce spre ajutorul de grădinar, întrerupîndu-l pe căpitan :

— la-le de-aici imediat şi arde-le !

Marsden protestează :

- Dar, excelenţă, acestea sînt probe de tribunal I Ele vor dovedi că . ..

Vocea lordului Sarn e însă neînduplecată şi autoritară :

- Eu comand în această casă. ***Arde-le !***

Iar ajutorul de grădinar culege hainele Rebecăi din mîinile uimitului căpitan.

In focul bine încins sînt aruncate, una dupâ aita, articolele vestimentare ale Rebecăi. Flăcările le cuprind şi le mistuie.

Intr-un alt foc, mai înalt, sînt aruncate bucăţile tăiate cu ferăstrăul sau rupte dinir-o poartă de taxă. Cînd imaginea se amplifică, descoperim că această acţiune are ioc sub directa supraveghere a lui Sir John Watkyn. Flăcările saltă şi mai sus.

O clipă luminează chipurile surîzătoare ale fui Anthony şi Rhiannon, care le privesc îmbrăţişaţi.

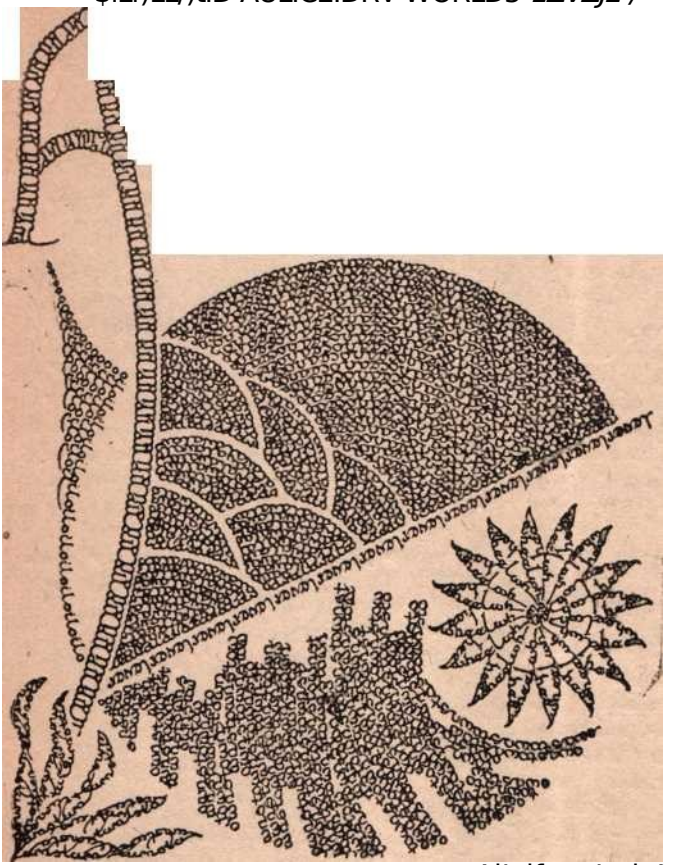

3 irra^ of* mt/ ice^, th*a,* solida oc«an—✓, g AlL.jfrarţL-th^otU', ttic^ poaruL of tava—<- **[CcUf of- fcprui#, ihas yytwwtiLsJiooxr, s Hun. 6 ul tlie- carttb tfiaf tiua^. tfi<& aeiutn *[ioax.i>*** cuoeuuL ***orv*** ou ***•whazL'Of-'J'vraZ_____***-'.

O caligromâ omagială dedicată de W. Emlyn Davies marelui său confrate Dylan Thomas (pe versurile poetului).

O

f»'Nf«U>. Ht ï>

«H* «1

EfWlyw ţ)«.V>

v4\âA* a ft **&4r*j

^ \.*■*-**, V ••* _, - *~J - *5 - » «*-«•» . f*

ffyJZ. A. ytAV tV.'^»Vc̄ . ^ -UV*

^ ^ ../V*- Jf • iloWf S A* JL*'JT Jr A_ta«v^
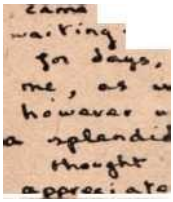
^.r^C <«-tV •^0<Ufc > ^ ^ a*j . 3